

**MONITORINGA RADA
VIJEĆA MINISTARA BIH
ZA PERIOD 01.01. - 30.09.2008. GODINE**

SADRŽAJ

1. Uvod	3
1.1 Sazetak	4
2. Osnovne informacije o radu Vijeća ministara BiH i usklađenosti donesenih mjera sa zahtjevima iz „Građanske platforme“	10
3.1. Obim održanih sjednica Vijeća ministara BiH	10
3.2. Tempo rada Vijeća ministara BiH od početka mandata	11
3.3. Realizacija program rada Vijeća ministara BiH	12
3.4. Poređenje efikasnosti VM u prvih 9 mjeseci 2004. i 2008. god.	17
3.5. Veza realizovanih aktivnosti aktuelnog saziva VM sa zahtjevima iz GP	19
3. Odnos Vijeća ministara i PS BiH	24
4. Analiza rada po ministarstvima VM BiH sa akcentom na realizaciju Programa rada	29
5.1. Ministarstvo vanjskih poslova	32
5.2. Ministarstvo sigurnosti	36
5.3. Ministarstvo odbrane	43
5.4. Ministarstvo finansija i trezora	47
5.5. Ministarstvo pravde	52
5.6. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	56
5.7. Ministarstvo komunikacija i prometa	62
5.8. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	67
5.9. Ministarstvo civilnih poslova	73
5. Grafičko-uporedni prikazi efikasnosti rada ministarstava u prvih 9 mjeseci 2008. god.	80
6.1. Sveukupna realizacija Programa rada po ministarstvima, sa akcentom na realizaciju zakona	80
6.2. Pregled sveukupnog broja akata koje je VM usvojilo na prijedloge ministarstava, uz uporedni prikaz broja akata koji su u vezi sa GP	83
6.3. Izostanci članova Vijeća ministara BiH na zasjedanjima	84
6. Zaključci	85
7. Preporuke	89
DODATAK 1 – Tabelarni pregled zakona koje je VM BiH uputilo u parlamentarnu proceduru u periodu januar – sept. 2008. godine	91
DODATAK 2 – Spisak nerealizovanih zakona iz Godišnjeg PR po ministarstvima	95
DODATAK 3 – Tabelarni pregled zakona sa čijom realizacijom ministarstva kasne zaključno sa 30.09.2008. godine	98
DODATAK 4 – Građanska platforma	100

Izveštaj o monitoringu rada Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za period januar – septembar 2008. godine, predstavlja rezultate nastojanja Centara civilnih inicijativa da kontinuiranim praćenjem i periodičnim izvještavanjem ukaže javnosti u kojoj mjeri je dostignuto ispunjenje programiranih zadataka i u kojoj se mjeri donešene odluke podudaraju sa 12 zahtjeva građana sadržanih u Građanskoj platformi.

Na žalost, iako je to obećano u Ekspozeu Predsjedavajućeg Nikole Špirića, Vijeće ministara još uvijek nije počelo objavljivati svoje analize efikasnosti vlastitog rada, odnosno odgovornosti u radu pojedinaca koji ga sačinjavaju.

I ovaj periodični izvještaj o monitoringu rada Vijeća ministara, koji je pred vama, je fokusiran na analiziranje rada Vijeća kao tijela ali i pojedinačnog učinka ministara kao javnih zvaničnika, te ministarstava kao državnih javnih institucija.

Pri kreiranju izvještaja, kao parametri, uzeti su „Analiza Programa rada zajedničkih institucija BiH za 2008. godinu“, realizovana na zahtjev CCI-a od strane ekspertnih organizacija, „Analiza 12 građanskih problema“ sažeta u dokumentu Građanska platforma, Espoze predsjedavajućeg Vijeća ministara, Zapisnici i drugi materijali sa održanih sjednica Vijeća ministara, te CCI-evi izvještaji o monitoringu iz prethodnih perioda.

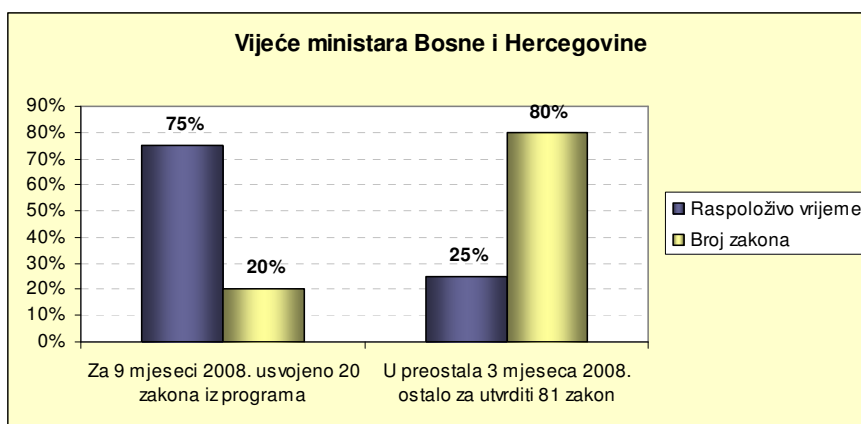
Nastavili smo sa poređenjem aktuelnog i prošlog saziva Vijeća ministara, sa fokusom na broj sjednica, tačaka dnevnog reda, broj donesenih zakona, kao i vrijeme provedeno na zasjedanjima.

SAŽETAK

U prvih devet mjeseci 2008. godine, Vijeće ministara BiH je održalo 28 sjednica, na kojima je raspravljalo o 1019 tačaka, a pozitivno su se izjasnili o 950 tačaka. Na sjednicama su proveli, u prosjeku, manje od 6 i po sati mjesečno.

Za proteklih devet mjeseci, Vijeće ministara je realizovalo svega 33% od ukupno planiranog za 2008. godinu.

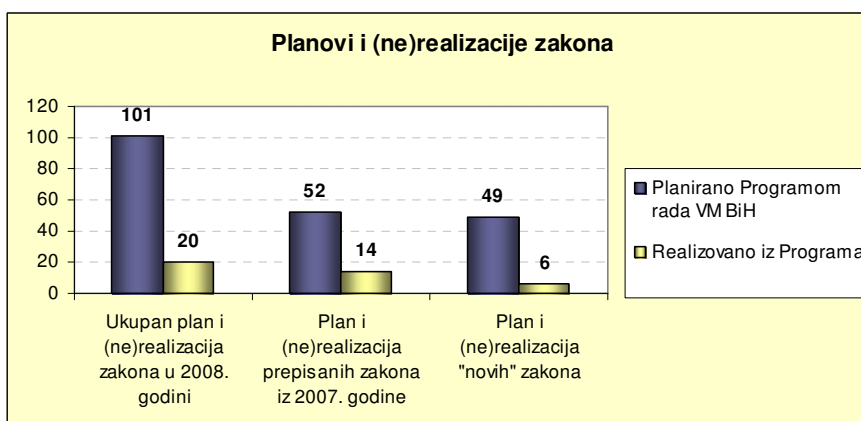
Tri mjeseca prije isteka 2008. godine, a od 101 zakona, koji su Programom Vijeća ministara BiH bili planirani za donošenje u 2008. godini, utvrđeno je samo njih 20 (uz još 10 koji nisu bili planirani Programom).

80% planiranih zakona još nije razmatrano

I u trećem kvartalu 2008. godine, Vijeće ministara je ponovilo skandalozan rezultat od 6 utvrđenih zakona za 3 mjeseca, iz prethodnog kvartala. Iako je do avgusta mjesecu Vijeće ministara bilo u zaostatku 80 zakona u tom mjesecu je održana samo jedna sjednica na kojoj nije bilo utvrđenih zakona.

Od 20 realizovanih zakona iz Programa za 2008. godinu, tek je 6 novih zakona, a ostalih 14 su „prenešeni zakoni“ iz Programa rada za 2007. godinu.

Parlamentarna skupština BiH je, pak, u istom periodu, od 30 zakona koje je u parlamentarnu proceduru poslalo Vijeće ministara usvojila tek polovinu – petnaest! (8 iz programa Vijeća ministara i 7 neplaniranih).

Parlament je, dakle, za 9 mjeseci rada usvojio tek 8 zakona, od 101, koliko ih je za realizaciju u ovoj godini planiralo Vijeće ministara. S obzirom da je stvaranje zakonodavnog okvira u državi rezultat zajedničkog rada izvršne i zakonodavne vlasti (kreiranje zakona je u pretežnoj nadležnosti vlade, a razmatranje i usvajanje u nadležnost Parlamenta) ovakav rezultat signal je duboke disfunkcionalnosti vlasti na državnom nivou.

Građani Bosne i Hercegovine se sa pravom mogu osjećati prevarenim - U svom Ekspozeu Predsjedavajući Nikole Špirića je rekao kako neće dozvoliti da važne reforme i zakonski projekti budu usporeni zbog loše koordinacije između Savjeta ministara i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine“. Trenutni procenat usvojenih zakona od strane oba doma Parlamentarne skupštine BiH, u odnosu na Program rada Vijeća ministara BiH za 2008. godinu, tri mjeseca prije isteka godine, iznosi 7,9%.

Broj aktivnosti koje imaju određene veze sa Građanskom platformom, nešto je veći nego u prethodnom posmatranom periodu, iznosi 40%. No, od početka godine je samo 4% preduzetih mjera bilo u pravcu stvaranja ozbiljnih, sistemskih preduslova za poboljšanje života građana BiH.

Spisak važnijih mjera sa kojima se kasni a koje su mogle sistemski uticati na povećanje zaposlenosti, smanjenje korupcije, smanjenje siromaštva, uređenje sektora poljoprivrede, približavanju BiH ka EU, te djelimičnu realizaciju i drugih zahtjeva iz Građanske platforme:

Prijedlog zakona o Uredu za borbu protiv korupcije	Ministarstvo sigurnosti	Juni
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka	Ministarstvo sigurnosti	Februar
Strategija nadzora nad opojnim drogama, i suzbijanje zlouporaba opojnih droga	Ministarstvo sigurnosti	Mart
Prijedlog zakona o Garancijskom fondu	Ministarstvo finansija i trezora	Maj
Strategija unutrašnje finansijske kontrole u institucijama Bosne i Hercegovine	Ministarstvo finansija i trezora	Juni
Prijedlog zakona o obligacionim odnosima	Ministarstvo pravde	Juli
Odluka o uspostavljanju informativnog punkta u MVTEO, u Sektoru za poljoprivredu, prehranu, šumarstvo i ruralni razvoj	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Mart
Program monitoringa rezidua	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Mart
Prijedlog zakona o sistemu državne pomoći u BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Juni
Prijedlog Strateškog plana Bosne i Hercegovine za harmonizaciju poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja (2008-2010)	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Maj
Prijedlog Operativnog programa Bosne i Hercegovine za poljoprivredu, prehranu i ruralni razvoj (2008.-2010.)	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Maj
Odluka o uvođenju zajedničkih mjera za poboljšanje konkurentnosti agroprehranbenog sektora Bosne i Hercegovine putem mjera indirektno podrške za proizvodnju i preradu u skladu sa harmoniziranim Stratškim planom Bosne i Hercegovine i Operativnim programom za poljoprivredu, prehranu i ruralni razvoj 2008 – 2010.	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Maj
Instrukcija o primjeni zaštitnih mjera u poljoprivredi	Ministarstvo vanjske	Maj

	trgovine i ekonomskih poslova	
Godišnji izvještaj za poljoprivredni sektor	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Maj
Državni godišnji program za zaštitu potrošača	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Jul
Revizija akcionog plana za djecu	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	Februar
Odluka za uspostavljanje Vijeća za osobe sa invaliditetom	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	Juni
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje BiH	Ministarstvo civilnih poslova	Juni
Strateški plan Sektora za zdravstvo	Ministarstvo civilnih poslova	Maj
Sporazum o ekonomsko – socijalnom vijeću	Ministarstvo civilnih poslova	Juni

Aktuelno Vijeće ministara i dalje drastično zaostaje za efikasnošću čak i prošlog saziva Vijeća, čiji su rezultati, kako smo već upozorili, bili sve samo ne dobri.

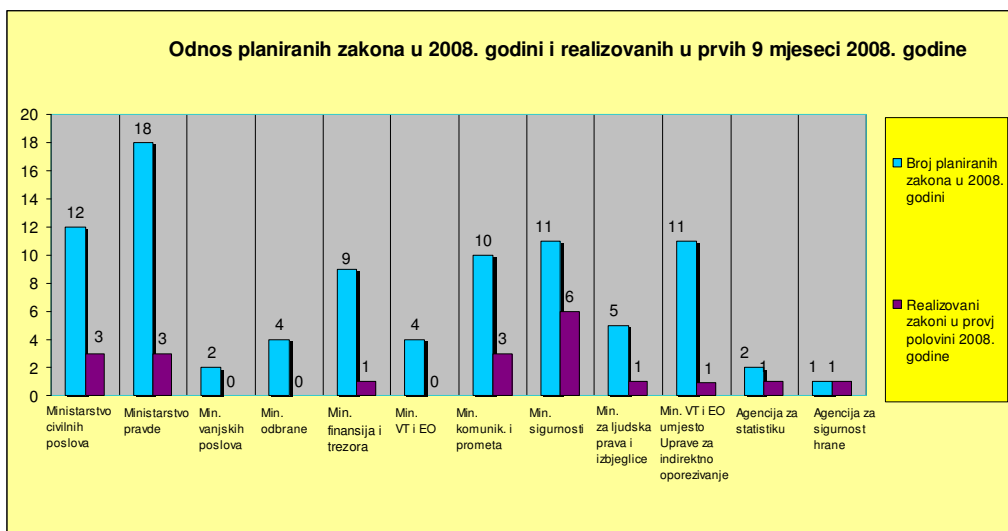
- Od konstituisanja do isteka trećeg kvartala druge godine mandata, prethodni saziv je 5 puta više zasjedao!
- Posmatrajući prva tri kvartala druge godine mandata, prethodni saziv Vijeća ministara na zasjedanjima je proveo 38 sata i 35 minuta više od sadašnjeg Vijeća ministara (ili 59% više vremena). I utvrdio 150 tačaka više od aktuelnog saziva.
- Za isti period mandata, u prvih 9 mjeseci druge godine, staro Vijeće ministara utvrdilo je 39 zakona više, a poredeći period od dana konstituisanja, Vijeće Adnana Terzića utvrdilo je nevjerovatnih 59 zakon više od aktuelnog!

Tri ministra nisu realizovala niti jedan od ionako malog broja planiranih zakona u prvih 9 mjeseci 2008. godine: ministar odbrane Selmo Cikotić (SDA), bivši ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Slobodan Puhalac (SNSD) i ministar vanjskih poslova Sven Alkaja (SBiH). S tim da izdvajamo slučaj ministra Alkalaja, jer je Ministarstvo vanjskih poslova kreiralo „Izmjene zakona o vanjskim poslovima“ i isti je prosljeđen Predsjedništvu BiH na razmatranje, ali još uvijek nema povratnih informacija iz ove institucije, za što on, objektivno, ne snosi odgovornost.

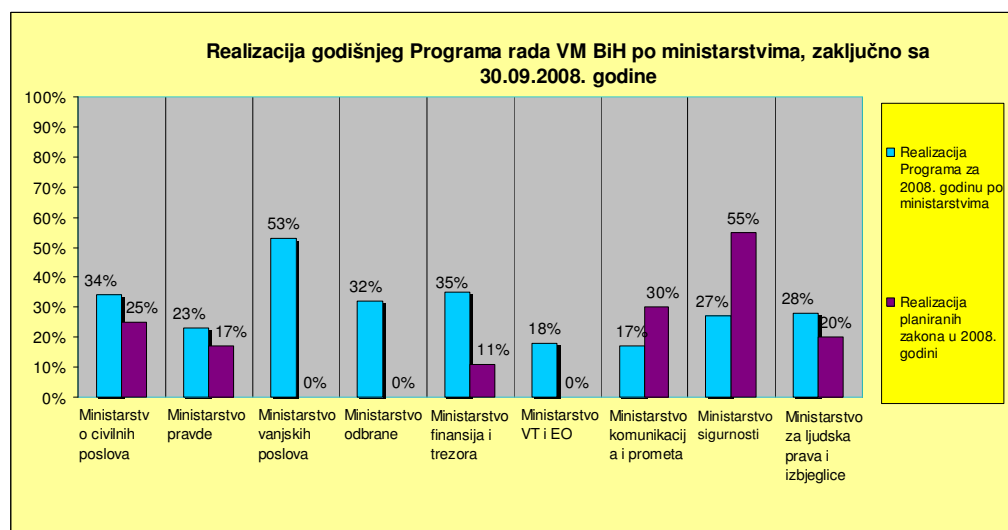
Samo je ministar sigurnosti Tarik Sadović, za prvih 9 mjeseci 2008. godine, realizovao više od 50% zakona iz godišnjeg plana.

Od 81 nerealizovanog zakona, koji, po Programu rada Vijeća ministara za 2008., treba biti realizovan do kraja godine, čak 15 su zakoni za čiju je realizaciju odgovoran ministar pravde Bariša Čolak (HDZ BiH), koji je za 9 mjeseci realizovao tek 3.

Do sada istican kao najneefikasniji po pitanju realizacije zakona ministar prometa i komunikacija Božo Ljubić (HDZ 1990) za 3 mjeseca realizovao je 3 zakona iz programa rada i time načinio procentualni skok za 30 jedinica. Trenutno od ministra Ljubića je uspješniji po pitanju realizacije zakona iz programa rada samo ministar sigurnosti Tarik Sadović.

Ništa pozitivnija nije situacija ni kada obratimo pažnju na stepen realizacije drugih aktivnosti iz godišnjeg programa rada ministarstava u Vijeću ministara BiH.

Jedini sa iznad 50% efikasnosti realizacije godišnjeg programa rada je ministar vanjskih poslova Sven Alkalaj (SzBiH), ali sa ne tako ambicioznim brojem planiranih i realizovanih aktivnosti.

Kao najneefikasnije, sa tek 18% realizacije Godišnjeg plana i 0% zakona, pojavljuje se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, na čijem je, trenutno, čelu ministar Mladen Zirojević (SNSD), koji je zamjenio na toj poziciji gospodina Slobodana Puhalcu (SNSD).

Po broju pripremljenih materijala za sjednice VM i dalje prednjači ministar Sven Alkalaj, a zaslužan je za čak 14% od ukupnog broja utvrđenih tačaka o kojima je Vijeće ministara raspravljalo u prvih 9 mjeseci 2008. godine na svojim zasjedanjima. Najveći broj (8) mjera koje će značajnije uticati na realizaciju zahtjeva iz Građanske platforme krije se u realizovanim aktivnostima ministra Sredoje

Novića. I dalje, najnezaposleniji po pitanju pripreme tačaka za sjednice je ministar Selmo Cikotić (2,2%).

I pored svih apela domaće javnosti i međunarodnih zvaničnika, Vijeće ministara nije uspjelo na vrijeme realizovati veći broj mjera, a koje su dio prioriteta iz postavljenih obaveza pred BiH, od strane Evropske komisije, i koje su trebale biti finalizirane do kraja septembra 2008. godine, kada se kreirao izvještaj o napretku BiH za 2008. godinu.

Izdvajamo neke sa spiska:

- Ministar sigurnosti Tarik Sadović nije realizovao nacionalnu strategiju i akcioni plan za borbu protiv korupcije, novu strategiju i akcioni planom borbe protiv organizovanog kriminala, te zakon o zaštiti podataka.
- Ministar pravde Bariša Čolak nije realizovao zakon o obligacijama na državnom nivou.
- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa nije realizovao strategiju razvoja malih i srednjih preduzeća BiH, zakon o malim i srednjim preduzećima u BiH, strategiju energetskog sektora, uz završetak mape puta sektora gasa, kao i zakon o sistemu državne pomoći (zakon planiran još u 2007. godini).
- Ministar finansija Dragan Vrankić nije realizovao zakon o bankama, sa akcentom na bankarsku superviziju i osiguranje postojanja upravnih organa za superviziju, koji je, po tadašnjem Programu trebao biti realizovan još 2007. godine.
- Ministar civilnih poslova Sredoja Nović nije realizovao sporazum o ekonomsko – socijalnom vijeću (planirano za juni 2008. godine).

Najveću odgovornost za loše rezultate Vijeća ministara, logično, snosi njegov Predsjedavajući, gospodin Nikola Špirić.

Pored prethodno pomenutog, nakon 20 mjeseci mandata aktuelnog saziva Vijeća ministara BiH, brojna su i druga nerealizovana obećanja iz Espozua Nikole Špirića, a neka od značajnih su:

- Savjet ministara će stimulisati entitetske vlade da hrabrije uđu u reformu socijalno-bezbjednosnog sistema, zato što cijenimo da dosadašnji sistemi penzionog i socijalnog osiguranja stvaraju osjećanje različitih „nepravdi“;
- Svjestan zaoštrenog socijalnog sistema u Bosni i Hercegovini, Savjet ministara će ovom parlamentu ponuditi različite varijante uvođenja diferencirane stope PDV-a;
- Uspostavljanje Ministarstva poljoprivrede na državnom nivou;
- Donošenje zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine, jer kako je isticao to ne smije da bude tabu tema. To je pitanje s kojim se treba najzad suočiti i zapravo uslov za povratak povjerenja u vlasti u Bosni i Hercegovini;
- Donošenje zakona o restituciji, odnosno o povratu imovine i obeštećenju fizičkih i pravnih lica čija je imovina podržavljena primjenom propisa o agrarnoj reformi, konfiskaciji, sekvestraciji, nacionalizaciji i eksproprijaciji i drugih propisa koji su doneseni i primijenjivani nakon 1945. godine;

- Realizacija značajnih mjera u vezi sa suzbijanjem korupcije – Predsjedavajući Špirić u Ekspozeu navodi kako prepoznaje da korupcija utiče na ugled Bosne i Hercegovine u svijetu i time na njen ekonomski razvoj, te da će ovo pitanje biti visoko na listi prioriteta.

Tokom analiziranog perioda smo imali situaciju da je Vijeće ministara 25.09.2008. godine usvojilo Izvještaj o izvršenju Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za period 1.1.-30.6.2008. godine, sa do sada rekordnih 45 dana zakašnjenja. Ovu pojavu CCI bilježi kao kontinuiranu, a najodgovornijim za takvo neprihvatljivo stanje smatra Ministarstvo finansija i trezora BiH, sa ministrom Vrankićem na čelu. Sa druge strane, Ministarstvo finansija i trezora je na vrijeme pripremlilo Nacrt budžeta zajedničkih institucija BiH za 2009. godinu i na ovaj način stvoreni su preduslovi da Prijedlog konačno bude usvojen na kraju fiskalne godine za narednu godinu.

Spomenimo i da su Ministri Tarik Sadović, Mladen Zirojević, Božo Ljubić i Safet Halilović prekršili Zakon o pristupu informacija, jer nisu odgovorili Centrima civilnih inicijativa na zvaničan dopis u skladu sa Zakonom o pristupu informacijama, upućen 24.10.2008. godine, kojim su tražene informacije o njihovim ostvarenim prihodima tokom 2008. godine. Ostali ministri su u skladu sa pomenutim Zakonom odgovorili na molbu.

OSNOVNE INFORMACIJE I USKLAĐENOSTI

U prvih devet mjeseci 2019. godine Vlada BiH raspravljalo o 1019 predložaka zakona. U vezi sa 12 zahtjeva građanske zahtjeva

Obim održanih

U nastavku su navedene sjednicama, k

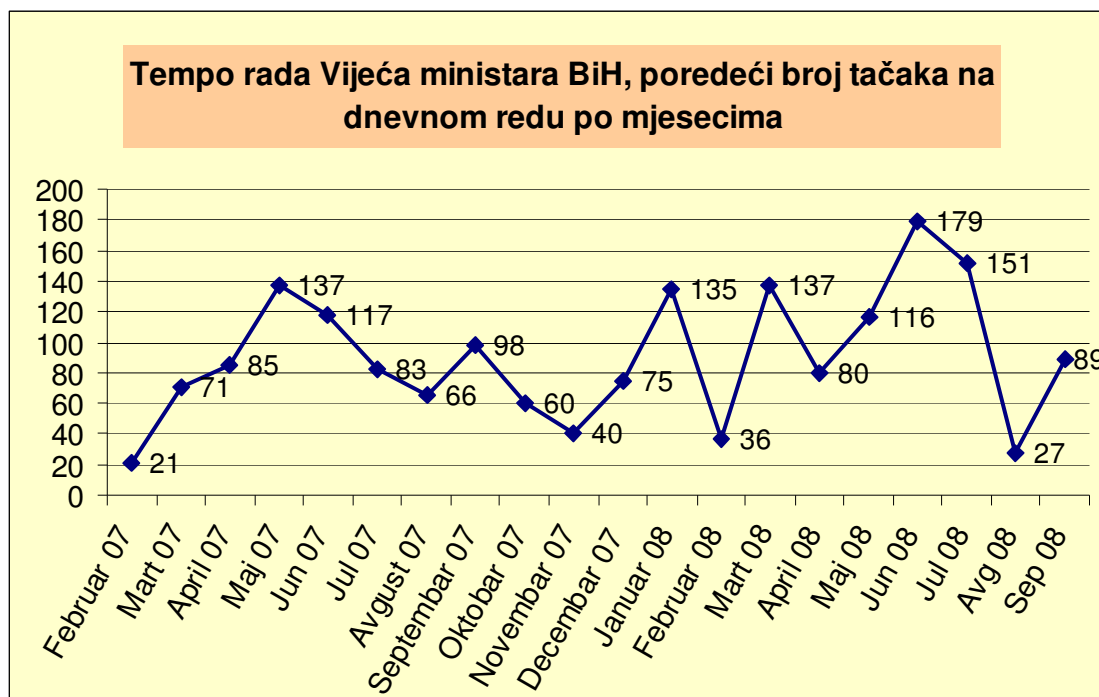
SJEDNICE VM BIH

33.

Tabela 1 nam pokazuje da je Vijeće ministara, za prvih 9 mjeseci 2008. godine, realizovalo 28 redovnih sjednica, provedši na njima, u prosjeku, manje od 6 i po sati mjesečno. Najduže trajanje jedne sjednice Vijeća ministara, u ovom periodu, bilo je 4 sata i 40 minuta, a najkraće – 10 minuta.

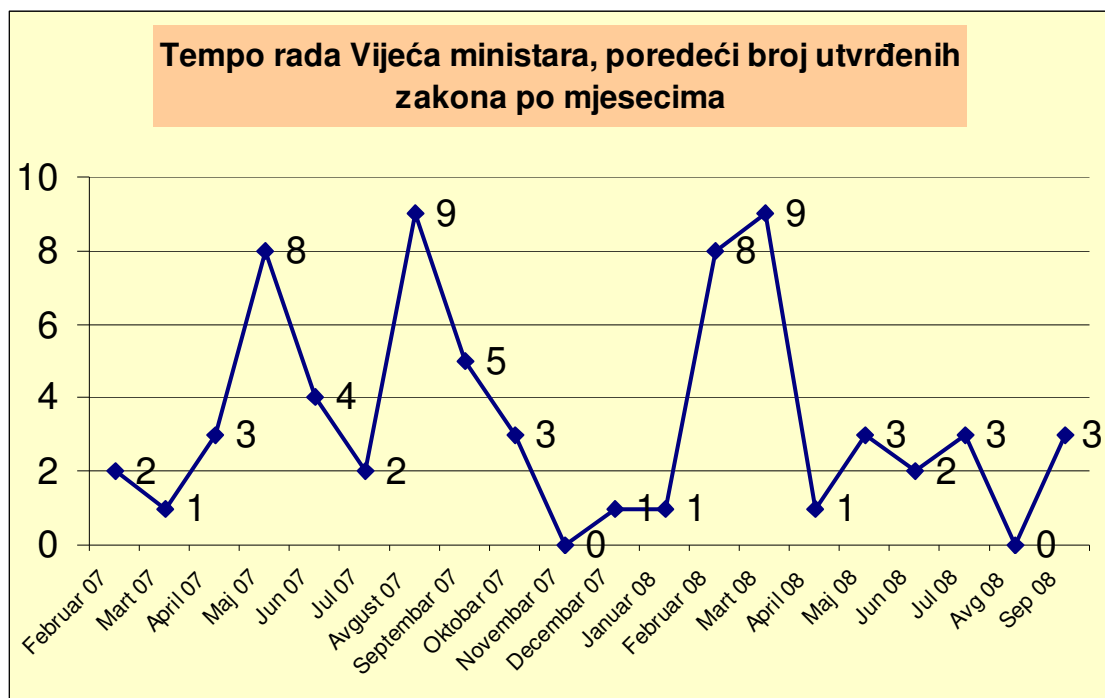
Pored realizovanih 950 tačaka na dnevnom redu, ubrajajući i 164 podtačke, 69 tačaka (akt) je nakon utvrđivanja dnevnog reda povučeno iz rasprave ili vraćeno na doradu ili je rasprava o istima odgođena za narednu sjednicu.

Tempo rada Vijeća ministara BiH od početka mandata

Dijagram 1: Krivulja realizovanih tačaka na sjednicama VM po mjesecima

Očekivanja, da će se i u drugoj polovini godine nastaviti rast broja, na sjednicama Vijeća ministara, realizovanih tačaka, ili da će on bar zadržati visok nivo ostvaren na kraju prvog polugodišta, pokazala su se promašenim. Nakon što je u junu ostvaren ovogodišnji maksimum od 179 realizovanih tačaka, slijedio je strmoglavi pad, na svega 27 tačaka u avgustu, kada su ministri, neposredno pred isticanje roka za ispunjenje uslova Evropske unije, otišli na, i inače nezasluzeni, godišnji odmor. Čak i u septembru mjesecu, koji je bio zadnja prilika da se neke stvari urade Vijeće ministara je pokazalo krajnju nezainteresovanost prema ispunjavanju uslova iz potpisanog Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i željama građana da BiH što prije uđe u euroatlantske integracije, realizovavši tek polovinu od pomenutog broja tačaka iz juna.

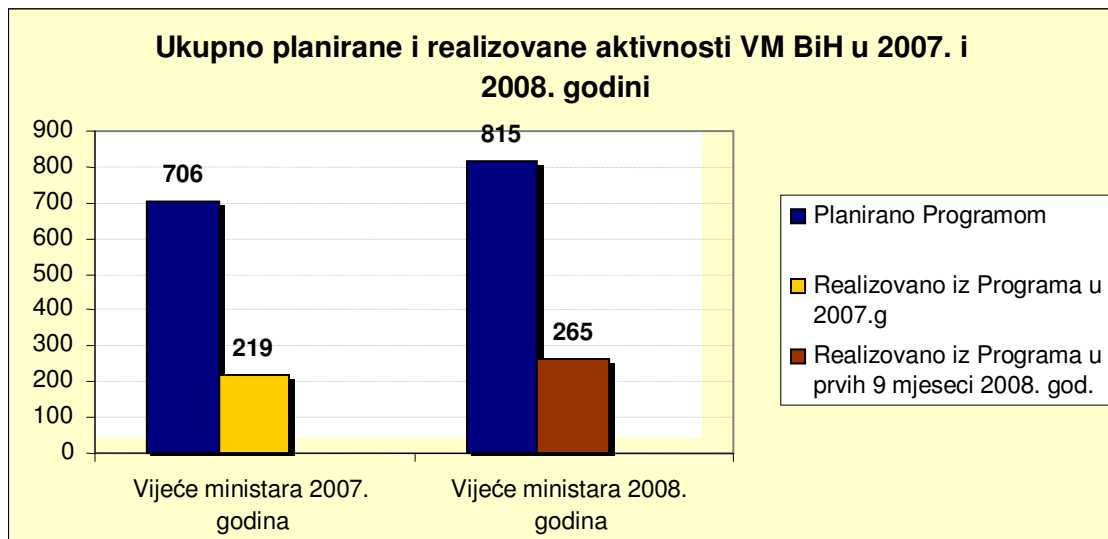
Dijagram 2: Krivulja realizovanih zakona na sjednicama VM po mjesecima

I u trećem kvartalu 2008. godine, Vijeće ministara je ponovilo skandalozan rezultat od 6 utvrđenih zakona za 3 mjeseca, iz prethodnog kvartala. Iako je do avgusta mjesecu Vijeće ministara bilo u zaostatku 80 zakona u tom mjesecu je održana samo jedna sjednica na kojoj nije bilo utvrđenih zakona. Poređenja radi, prošle godine u avgustu mjesecu Vijeće ministara je realizovalo rekordnih 9 zakona, a 2008. godine, dakle – ni jedan.

Realizacija program rada Vijeća ministara BiH

U Programu rada za 2008. godinu Vijeće ministara BiH je planiralo ukupno 815 aktivnosti, od čega 655 aktivnosti pripada planovima ministara, dok su uprave, agencije, direkcija i druge institucije pri Vijeću ministara BiH planirale realizovati 160 aktivnosti.

Za proteklih devet mjeseci, Vijeće ministara je realizovalo svega 33% od ukupno planiranog za 2008. godinu. S obzirom da je za cijelu 2007. postotak realizacije Programom planiranih obaveza iznosio 31%, evidentan je izvjestan pozitivan pomak, koji je, međutim, nedovoljan i za prolaznu ocjenu. Nastavi li, naime, raditi ovim tempom, Vijeće ministara ni u ovoj godini neće realizovati ni polovinu svojih obaveza.

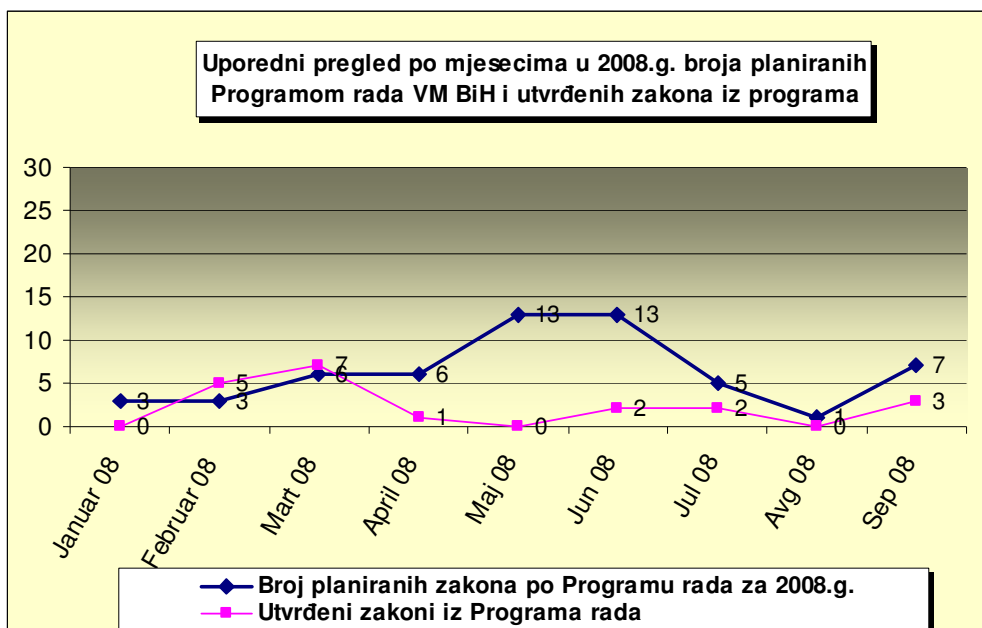
Dijagram 3: Uporedni prikaz efikasnosti u realizaciji Programa rada u 2007. i 2008. godini

U 2008. godini Vijeće ministara je, Programom svog rada, utvrdilo obavezu donošenja 101 zakona, 10% manje nego prošle godine, koju je završilo s katastrofalnih 25% realizacije.

Dijagram 4: Vijeće ministara je za 9 mjeseci realizovalo tek 20 zakona od 101 planiran Programom za 2008. godinu

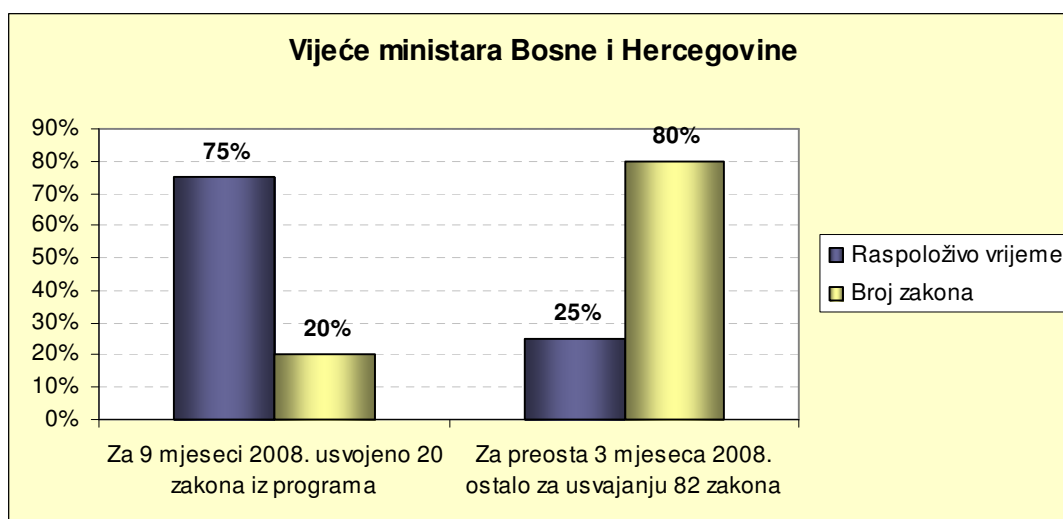
U prvih 9 mjeseci 2008. godine, bila je planirana realizacija 57 zakona (ubrajajući izmjene i dopune određenih). A realizovalo je tek nešto više od trećine.

Dijagram 5: Izražena neproporcionalnost u vezi sa brojem planiranih i utvrđenih zakona iz Programa rada Vijeća ministara za 2008. godinu

Prethodni dijagram pokazuje da je Vijeće ministara plan po pitanju utvrđivanja zakona jedino ispunilo u mjesecima februar i mart, dok su najviše podbacili u mjesecu maju 2008. godine kada je po planu trebalo biti realizovano 13 zakona, a nije nijedan.

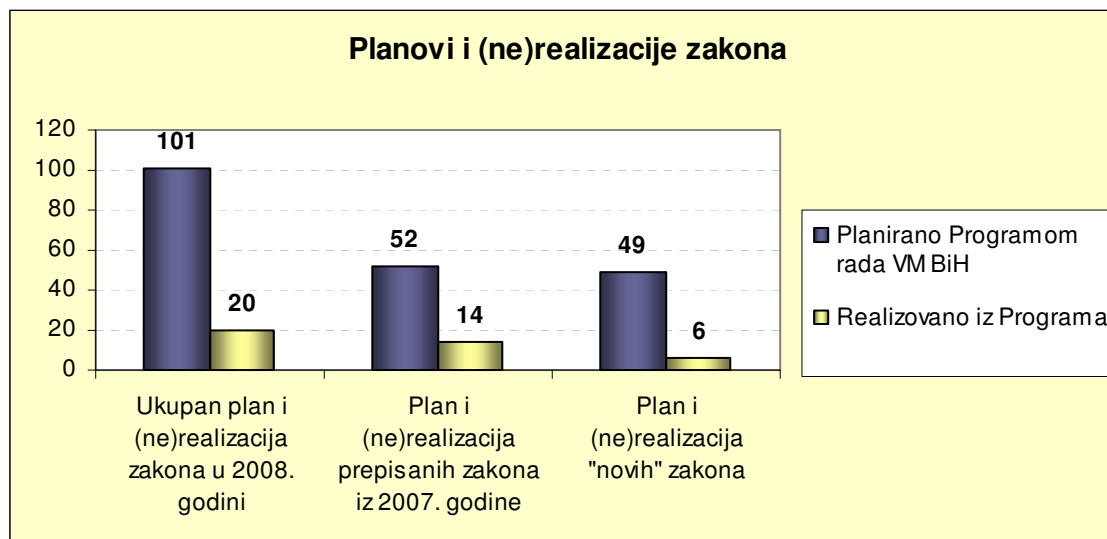
Nelogičnost u planiranju (realizacija gotovo polovine zakona ostavljena je za zadnja 3 mjeseca) u kombinaciji sa krajnje lošom realizacijom u prvih 9 mjeseci, dovela je do situacije da je tri mjeseca do kraja godine bilo nerealizovano čak četiri petine zakona planiranih Programom za ovu godinu (81 nerealizovan od 101 planiranog).

Dijagram 6: Sve veći disparitet u planiranim aktivnostima i potrebnom vremenu za realizaciju istih.

Ako uzmemo u obzir i čitavu 2007. godinu, i posmatramo li čisto matematički, Vijeće ministara je, za 2 godine svog mandata, realizovalo samo 48 zakona od 213 koliko ih je, po Programu, bilo obavezno realizovati.

S obzirom da se dobar dio zakona u Programima za ove dvije godine „preklapa“ (preko polovine ovogodišnjeg Programa su zakoni, zbog nerealizacije u predviđenom roku, „preneseni“ iz prošlogodišnjeg Programa) dolazimo do zaključka da se, po ovom tempu realizacije, dio zakona predviđenih za donošenje još u prošloj godini neće realizovati ni ove i biće ponovo prenesen, u sljedeću godinu. Za prvih 9 mjeseci 2008. godine je, naime, od 52 „prenesena“ zakona realizovano tek 14 njih.

Dijagram 7: Ukupna realizacija zakona iz Programa rada VM za 2008. godinu

S druge strane, činjenica da je preko polovine zakona u ovogodišnjem programu, preneseno iz prošle godine, govori o tome da preko 50 drugih zakona koji su trebali biti realizovani u ovoj godini, zbog nesposobnosti i nerada ovog Vijeća ministara, nisu uopšte mogli ući u ovogodišnji program rada. Od 20 realizovanih zakona Vijeća ministara iz Programa (isključujući neplanirane), samo su 6 novih zakona (ostali su iz Programa rada za 2007. godinu).

Dodajmo da deset¹ utvrđenih zakona na VM BiH u prvih devet mjeseci 2008. godine, nije planirano Programom.

U tabeli u nastavku dajemo prikaz, po predlagačima, zakona predviđenih za realizaciju u prvih devet mjeseci 2008. godine.

¹ Nacrt zakona o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2008. godinu; Nacrt zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH; Nacrt zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH; Nacrt zakona o Fiskalnom vijeću u BiH, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini; Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita u bankama Bosne i Hercegovine; Nacrt zakona o javnim cestama; Prijedlog zakona o dopunama Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine; Prijedlog zakona o prestanku važenja Zakona o flaširanim pitkim vodama BiH; Prijedlog zakona o dopunama Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje;

PREDLAGAČI ZAKONA PO PROGRAMU RADA VIJEĆA MINISTARA ZA 2008. GODINU	BROJ PLANIRANIH ZAKONA U 2008. GODINI	BROJ PLANIRANIH ZAKONA U PERIODU JANUAR – SEPT 2008. GODINE	REALIZOVANI ZAKONI IZ PROGRAMA	NEPLANIRANI, REALIZOVANI ZAKONI
Predsjedavajući Nikola Špirić	0	0	0	2
Ministarstvo vanjskih poslova	2	2	0 (+1 ²)	0
Ministarstvo sigurnosti	11	10	6	0
Ministarstvo odbrane	4	3	0	0
Ministarstvo finansija i trezora	9	5	1	4
Ministarstvo pravde	18	8	3	2
Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	4	2	0	1 (+2 ³)
Ministarstvo komunikacija i prometa	10	6	3	1
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	5	2	1	0
Ministarstvo civilnih poslova	12	9	3	0
Agencija za državnu službu	1	1	0	0
Agencija za osiguranje u BiH	1	1	0	0
Agencija za rad i zapošljavanje	1	0	0	0
Agencija za ravnopravnost polova	6	1	0	0
Agencija za sigurnost hrane	1	1	1	0
Agencija za statistiku BiH	2	2	1	0
Komisija za koncesije	1	1	0	0
Komisija za državnu imovinu	1	1	0	0
Pravobranilaštvo BiH	1	1	0	0
Uprava za indirektno oporezivanje	11	1	1	0
UKUPNO	101	57	20	10

Tabela 2: Pregled realizovanih zakona u prvih 9 mjeseci 2008. godine po predlagačima.

² Ministarstvo vanjskih poslova je kreiralo Izmjene zakona o vanjskim poslovima i isti je prosljeđen Predsjedništvu BiH na razmatranje, ali još uvijek nema povratnih informacija iz ove institucije;

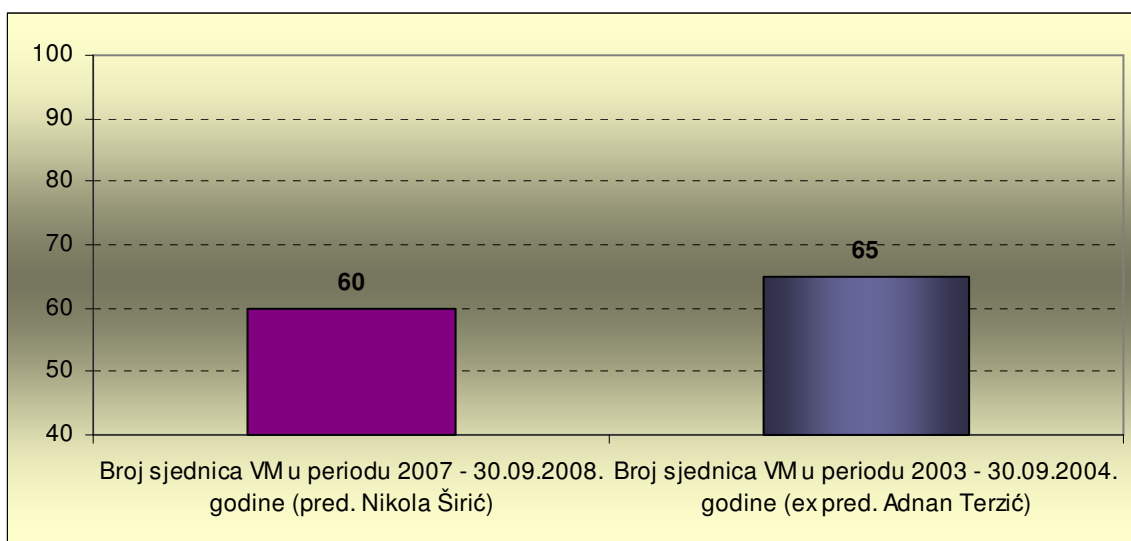
³ Realizovana dva Zakoni na Prijedlog ministra Puhalca su prvobitno Programom pozicionirani u okvir drugih predlagača. Tako npr. izmjene i dopune Zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme se nalazi u programu Ministarstva sigurnosti, a Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici u programu Uprave za indirektno oporezivanje i ove Zakone smo ubrojali među planirane kod izvornih predlagača;

Poređenje efikasnosti Vijeća ministara u prvih 9 mjeseci 2004. i 2008. godine

Nastavićemo do isteka tekuće godine poređenje 2004. i 2008, jer je 2004. godina period u kome je prošli saziv Vijeća ministara, na čelu sa Adnanom Terzićem, bilo u drugoj godini svog mandata, kao što je slučaj sa 2008. godinom i mandatom aktuelnog saziva sa predsjedavajućim Nikolom Špirićem na čelu.

Prethodni saziv Vijeća ministara, iz perioda 2002 – 2006, je u prvih devet mjeseci 2004. godine održao 29 sjednica, sto je za 1 sjednicu više u odnosu na devet mjeseci 2008. godine i zasjedanja aktuelnog saziva. Ako pratimo period od dana konstituisanja jednog i drugog saziva, pa do kraja septembra druge godine mandata, prethodni saziv Vijeća ministara je održao 5 sjednica više za isti period.

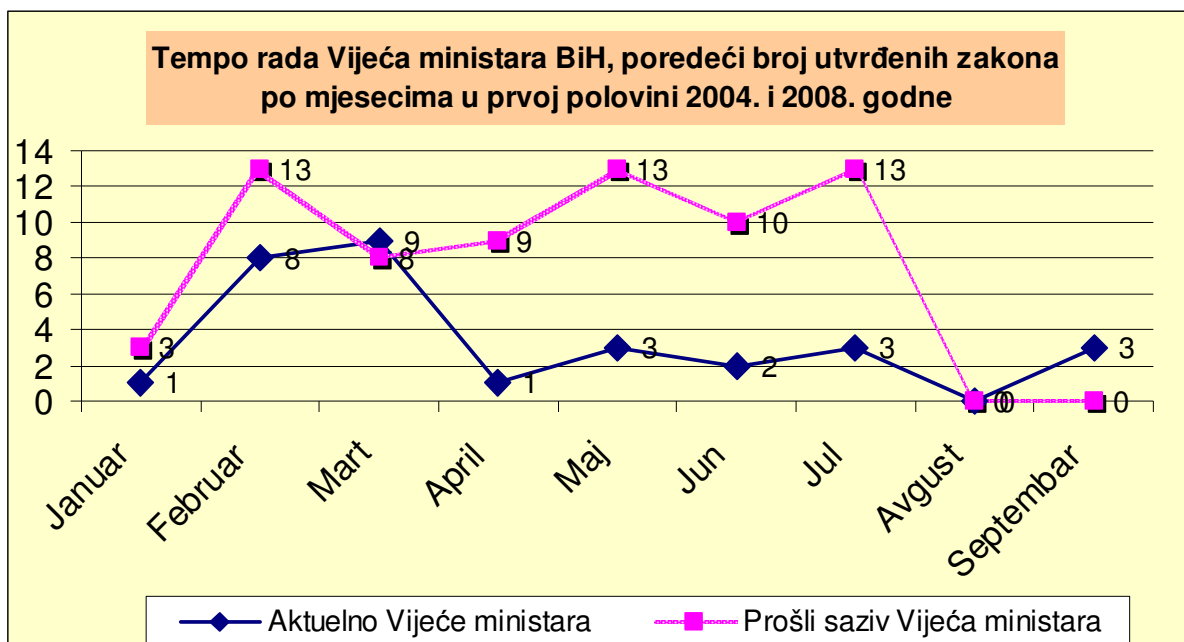

Dijagram 8: Broj sjednica od konstituisanja do polovine druge godine, prošlog i aktuelnog saziva VM

Boljem učinku, mjerenom kroz veći broj održanih sjednica Vijeća ministara Adnana Terzića, pridružimo i podatke koje ukazuju da je prošli saziv u prvih 9 mjeseci 2004. godine na zasjedanja potrošio 96 sati i 15 minuta, dok je aktuelni saziv u istom periodu 2008. godine na sjednicama proveo 57 i 40 minuta, odnosno 40% manje.

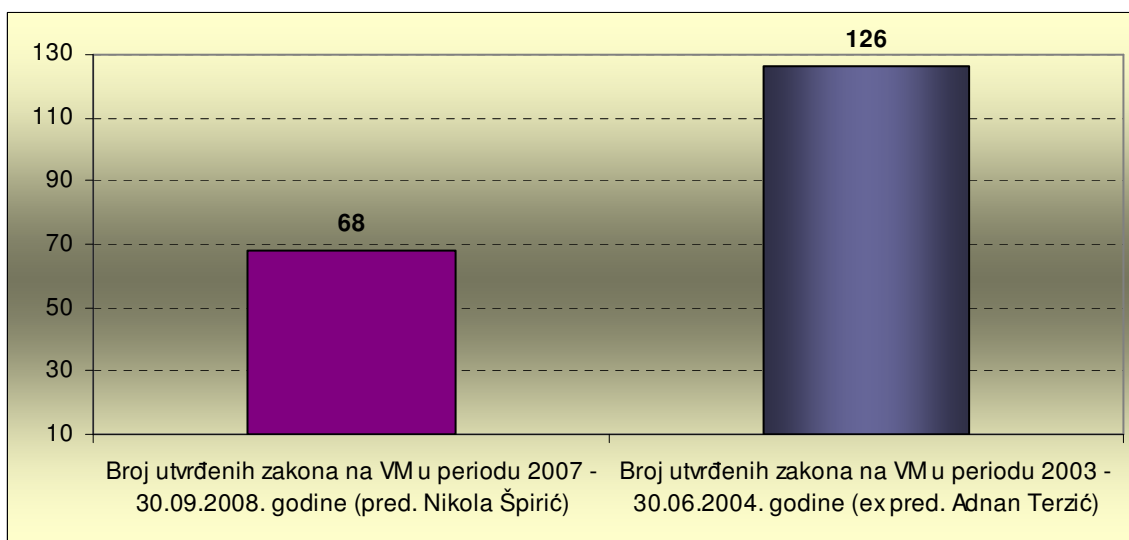
Sumarno, od početka mandata do kraja devetog mjeseca druge godine, prethodni sastav Vijeća ministara je realizovao približno 1950 tačaka kroz dnevne redove (ubrajajući i podtačke, a ne brojeći odbačene i odgođene), a aktuelni saziv je i ovdje podbacio jer su do kraja septembra 2008. godine od dana konstituisanja realizovali oko 150 tačaka manje od prethodnog saziva, odnosno, približno 1800 tačaka.

Posebno drastična razlika u učinku dva posmatrana saziva Vijeća ministara je u broju realizovanih zakona – prošli saziv je, sa 69 zakona realizovanih u prva tri kvartala druge godine svog mandata, ostvario za 130% bolji rezultat od aktuelnog saziva (i njegovih 30 zakona, od kojih 20 iz Programa).

Dijagram 9: Krivulje sa brojevima utvrđenih zakona Vijeća ministara, po mjesecima, u prvih 9 mjeseci drugih godina mandata aktuelnog saziva Predsjedavajućeg Nikole Špirića i bivšeg Adnana Terzića

Ako zbrojimo realizovane zakone od dana konstituisanja do kraja septembra drugih godina mandata, dolazimo do podatka da je prošli saziv Vijeća ministara u posmatranom periodu utvrdio 126 zakona, dok je aktuelni saziv, s predsjedavajućim Nikolom Špirićem, u istom periodu svog mandata imao skoro duplo manji učinak - 68 zakona.

Dijagram 10: U istom periodu svog mandata, aktuelni saziv Vijeća ministara BiH utvrdio 51 zakon manje u odnosu na prošli saziv.

Da bi stvar, po aktuelni saziv Vijeća ministara, bila još gora, rad prošlog saziva, koji je za aktuelni očito nedostižan, bio je sve samo ne efikasan i prema građanima ove zemlje dovoljno odgovoran.

Prikazana (ne)učinkovitost i zaostaci u poređenju sa prethodnim sazivom Vijeća ministara BiH su potpuno u suprotnosti od onoga što je na početku mandata obećao gospodin Nikola Špirić. U

Ekspozeu predsjedavajućeg Špirića je naglašeno sljedeće: „Povjerenje nam je ukazano i pažnja je sada usmjerena na nas, a ja to povjerenje ne želim i neću iznevjeriti, jer sam duboko svjestan činjenice da je, kao rijetko koja zemlja u Evropi, Bosna i Hercegovina već odavno potrošila svoje vrijeme za gubljenje. Tako i Savjet ministara Bosne i Hercegovine mora trčati punom snagom kako bi nadoknadio zaostatke nakupljene tokom prethodnih godina“.

Veza realizovanih aktivnosti aktuelnog saziva Vijeća ministara sa zahtjevima iz Građanske platforme

Prateći stepen i proces realizacije zahtjeva iz Građanske platforme ne možemo biti zadovoljni angažmanom državnih institucija po ovim pitanjima. Naravno, državne institucije nisu jedine odgovorne za trenutno, loše stanje, ali su u njihovom djelovanju uočeni brojni propusti koji su uticali na izostanak napretka u pojedinim oblastima iz Građanske platforme.

Jedan od prioritarnih ciljeva u Programu rada Vijeća ministara za 2008. godinu je bio „Suzbijanje korupcije i uspostavljanje kancelarije za borbu protiv korupcije, te izrada strategije za borbu protiv korupcije“, a na ovom polju, o čemu će u nastavku biti više riječi, su stalne opstrukcije i nezainteresovan odnos najodgovornijih na državnom nivu. Podsjetićemo da je Vijeće ministara BiH prije 3 godine usvojilo „Strategiju za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije“, koja je obzirom na lošu implementaciju ostala mrtvo slovo na papiru (bar dio vezan za korupciju). Pored ovoga, BiH se potpisivanjem UN konvencije za borbu protiv korupcije obavezala da će uspostaviti nezavisno tijelo za borbu protiv korupcije, a akcionim planom pomenute strategije predviđeno je da se ovo tijelo uspostavi u drugoj polovini 2006. godine. Obzirom da se nalazimo na samom kraju 2008. godine i da gore navedeno još uvijek nije realizovano, nije teško zaključiti koliko je bh vlast zainteresovana za smanjenje korupcije. Za posljedicu imamo rezultate najnovijih istraživanja koja pokazuju kako je Bosna i Hercegovina najkorumpiranija zemlja regiona⁴, a ove godine ocjena CPI je 3,2 od 10. Ovim katastrofalnim rezultatom dijeli 92. mjesto u svijetu, sa Alžir, Lesotom i Šri Lankom. Samo prije godinu dana Bosna i Hercegovina je bila ispred Albanije i bodovno ujednačena sa Makedonijom i Crnom Gorom. Trenutno, pogledom na zemlje regiona, Hrvatska se našla na 64. mjestu sa ocjenom 4,4, Makedonija na 72. Mjestu sa ocjenom 3,6, a Srbija, Crna Gora i Albanija dijele 85., 86. i 87. mjesto sa ocjenom 3,4.

Još jedan od prioritarnih zahtjeva iz Građanske platforme, a u vezi sa kojim su državne institucije morale biti efikasnije i energičnije je sistemsko povećanje zapošljavanja u BiH.

Program rada Vijeća ministara definiše više mjera koje su trebale biti realizovane čime bi se pokazala stvarna volja za rješavanjem ovog problema. O tome da će jednu od ključnih uloga u povećanju zapošljavanja u BiH imati državne institucije, koordiniranim i konsultativnim aktivnostima, govorio je i predsjedavajući Nikola Špirić u svom Ekspozeu. Bez sumnje bi mnogi indikatori bili pozitivniji da su na

---

⁴ Studija percepcije korupcije za 2008. godinu, organizacije Transparency International (TI BiH). Organizacija TI svake godine provodi istraživanje o korupciji kojim je ove godine obuhvaćeno 180 zemalja.

vrijeme realizovane sljedeće planirane mjere: „Prijedlog zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini“, „Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine“, „Prijedlog zakona o zapošljavanju i radu stranaca i migranata u Bosni i Hercegovini“, „Sporazum o Ekonomsko-socijalnom Vijeću Bosne i Hercegovine“, idr.

U svim istupima državnih funkcionera po ovom pitanju možemo osjetiti samo anemiju i bijeg od odgovornosti, a posebno razočarava činjenica da su propali brojni pokušaji da se kreira Nacionalni akcioni plan zapošljavanja (strategija na državnom nivou), po čemu smo, takođe, jedinstvena zemlja u regionu.

Pored uređenja legislative, a da postoje iskrene namjere za koordinisanjem zapošljavanja na nivou države, za početak, u 2009. godini bi trebalo obezbijediti nove budžetske linije, u kojima bi se nalazila sredstva za različite politike koje bi se implementirale u okviru Agencije za rad i zapošljavanje, ravnomjerno na prostoru cijele Bosne i Hercegovine. Na žalost, uloga ove Agencije već duži period je marginalizovana, na štetu svih neuposlenih u BiH.

Tako npr., prema podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine početkom mandata aktuelnog saziva Vijeća ministara u aprilu 2007. godine, stopa nezaposlenosti (odnos nezaposlenih prema radnoj snazi) u BiH je iznosila 44,7%. U tom periodu zaposlenih⁵ je bilo 661 097, a nezaposlenih⁶ 553 652 građana u BiH. Prema podacima iz tekuće godine, u avgustu 2008. godine evidencije Agencije pokazuju kako je u BiH zaposlenih 704 788, a nezaposlenih 484 783 građana u BiH. Dakle, poredeći mart 2007. i avgust 2008. godine, stopa nezaposlenosti u BiH je smanjena za tek 3,9%, tj. u januaru 2008. godine je ista kao i u avgustu, 40,8%. Koliko visoka je stopa nezaposlenosti u BiH najbolje ilustruje podatak iz Hrvatske iz avgusta 2008. godine, a ista je iznosila 12,3%, dok je u Srbiji 23,4%. Stopa nezaposlenosti u SAD-u u istom mjesecu je iznosila 6,1 %, i kao takva je najviša u posljednjih pet godina.

Slično je i sa funkcionisanjem državnih institucija po pitanju nekih drugih zahtjeva iz Građanske platforme, na koje su mogli imati uticaj da su više i efikasnije radili, i da je postojala potrebna politička volja za njihovu realizaciju. Očekivalo se, recimo, da će država imati ključnu ulogu u reformi sistema zdravstvene zaštite, no, institucije BiH ne poduzimaju nikakve akcije da osiguraju stanovništvu BiH osnovno pravo na pristup zdravstvenim ustanovama, niti su bila planirana budžetska sredstava za ove aktivnosti. Program rada Vijeća ministara, odnosno ministra Sredoje Novića, definiše realizaciju „Strateškog plana Sektora za zdravstvo“, ali se kasni sa realizacijom istog od maja mjeseca. Ono što bi mogli označiti kao napredak po ovom pitanju je uspostavljanju Komisije za provođenje međunarodne zdravstvene regulative Svjetske zdravstvene organizacije, ali je rano govoriti o efektima.

Dok su određen zahtjevi iz Građanske platforme bar tretirani Programom rada Vijeća ministara za 2008. godinu, postoje i primjeri da su takve mjere potpuno izostavljene, kao npr. kada je riječ o

---

⁵ Po definiciji zaposleni su sve osobe koje su zasnovale radni odnos s poslodavcem na određeno ili neodređeno vrijeme, nezavisno o dužini radnog vremena i vlasništvu pravne osobe.

⁶ Nezaposlenom se smatra svaka osoba koja ispunjava zakonom propisane uslove i prijavljena je u nekom od zavoda za zapošljavanje.

zahtjevu da se "udvostruče strana ulaganja". Državne institucije ovakvim postupcima moraju snositi odgovornost za sve lošije pokazatelje po Bosnu i Hercegovinu na osnovu izvještaja o poslovanje Svjetke banke. Ovim izvještajem Svjetska banka svake godine pruža osnovne informacije stranim kompanijama o stanju u poslovanju 181 zemlje i ti podaci sigurno imaju uticaja na količinu stranih ulaganja u BiH. To istraživanje se zasniva na 10 pokazatelja iz oblasti poslovne regulative koji prate vrijeme i troškove ispunjenja administrativnih zahtjeva prilikom pokretanja poslovanja, rada, trgovanja, oporezivanja i zatvaranja preduzeća.

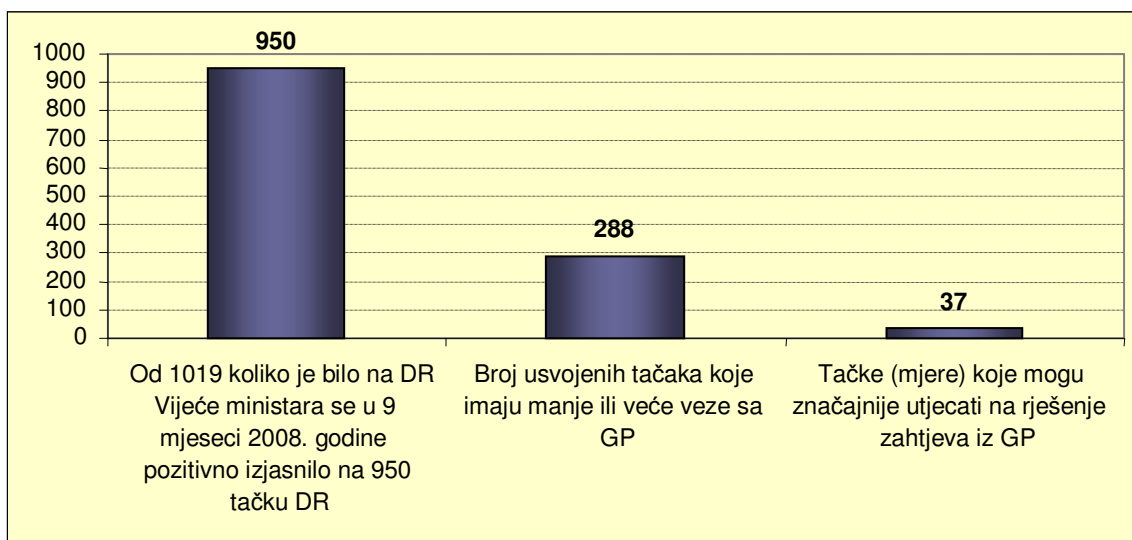
Prije godinu dana, Bosna i Hercegovina se na listi globalnog rangiranja, spustila sa 95. na 105. mjesto, dok je poređenja radi Srbija tada bila na 86. mjestu, Albanija na 136 - om, a Crna Gora na 81. Prema najnovijem, ovogodišnjem Izvještaju o poslovanju, Bosna i Hercegovina još više pada i sada se nalazi na 119. mjestu liste koja pokazuje lakoću poslovanja u 181 zemlji. Sve zemlje u neposrednom okruženju BiH su bolje rangirane i zauzimaju slijedeće pozicije: Mađarska (41), Rumunija (47), Bugarska (49), BJR Makedonija (71), Albanija (86), Crna Gora (90), Srbija (91), Hrvatska (106).

Dakle, na 28 održanih sjednica Vijeće ministara je realizovalo 950 tačaka koje su bile na njihovom dnevnom redu⁷. Od pomenutih 950 tačaka, 288 ima određene veze sa zahtjevima iz Građanske platforme, ali tek manji dio njih, tridesetsedam odnosno 4% od ukupnog broja razmatranih tačaka, može (prema nalazima eksperata) zaista značajno, uticati na realizaciju zahtjeva iz Građanske platforme.

Državne i institucije nižih nivoa vlasti uporno dokazuju kako građani Bosne i Hercegovine neće uskoro osjetiti poboljšanje zbog prihvatanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Drugačije i nije moguće sa Vijećem ministara koje utvrdi svega 12 zakona za pola godine do isteka roka koji je postavila Evropska unija. BiH treba usvojiti više od 1500 stranica legislative Evropske unije, a ista uspije realizovati svega 13 od 30 prioriteta koje je Evropska unija postavila pred nas u 2007. godini, za hitnu realizaciju do septembra 2008. godine. U danima kada bi pozitivna energija i danonoćni rad naših političara trebali biti vidljivi na svakom koraku, indeksi mnogih parametara uspjeha su konstantno u padu i sa tim u vezi ne trebaju čuditi česta upozorenja i negativistički pristup većeg dijela organizacija civilnog društva i građana BiH prema aktuelnim predstavnicima vlasti.

---

⁷ U konačnom zbiru računat je i broj podtačaka.

Dijagram 11: Zastupljenost pitanja iz Građanske platforme u radu Vijeća ministara u periodu od 01.01 – 30.09.2008. godine. Broj pitanja koje imaju izvjesnu vezu sa Građanskom platformom, tj. sa stvarnim životnim problemima građana BiH je 30%. Ipak, procenat mjera koje mogu zaista značajno uticati na poboljšanje života građana u 12 oblasti koje su označeni kao najznačajniji problemi, ostao je na neprihvatljivo niskih 4%.

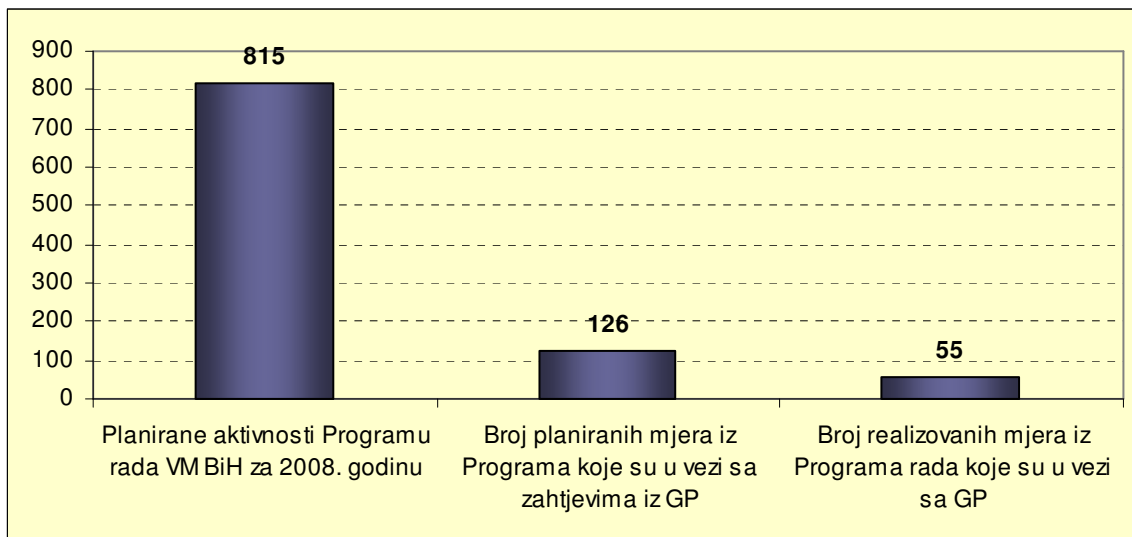
Mjere	Ukupno mjera na DR	Nisu u skladu sa GP	U skladu su sa GP	GP+ Prihvaćene sistemske mjere
Informacija	128	76	52	4
Izveštaj	110	81	29	0
Izjašnjenje	122	107	15	0
Nešto drugo	127	84	43	2
Odluka	211	142	69	9
Pravilnik	32	19	13	0
Program	18	7	11	2
Plan	11	3	8	5
Prijedlozi	26	18	8	0
Politika	1	0	1	1
Rješenje	17	15	2	0
Rasprava	17	17	0	0
Strategija	4	1	3	3
Saglasnost	10	10	0	0
Zaključak	55	45	10	1
Zakonski akti	30	8	22	10
Zahtjev	7	5	2	0
Zapisnik	24	24	0	0
Ukupno	950	662	288	37

Tabela 3: Pregled razmatranih akata u Vijeću ministara BiH

Vijeće ministara je, po ekspertskoj analizi njegovog Programa rada za 2008. godinu, po kome je u ovoj godini predviđeno 815 različitih aktivnosti, planiralo realizovati 126 aktivnosti koje se direktno odnose

na socio-ekonomske politike iz Građanske platforme. 85% aktuelnog Programa rada, dakle, nema nikakve veze sa zahtjevima iz Građanske platforme.

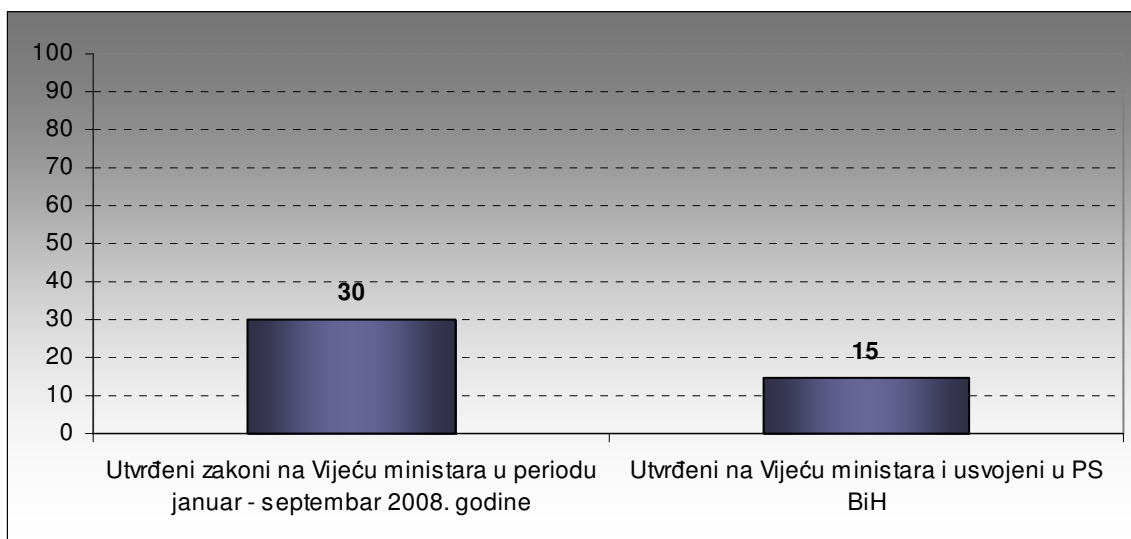
Za prvih devet mjeseci 2008. godine, Vijeće ministara je realizovalo tek 44% od aktivnosti iz Programa rada, a koje su u vezi sa zahtjevima iz Građanske platforme.

Dijagram 12: Nizak stepen planiranih aktivnosti u vezi sa Građanskom platformom u Programu rada Vijeća ministara.

ODNOS VIJEĆA I PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH

I nakon septembra mjeseca 2008. godine može se samo konstatovati da je saradnja izvršne i zakonodavne vlasti loša, a da vladajuća koalicija u kontinuitetu pokazuje svoju nefunkcionalnost. Od 30 zakona, koliko je Vijeće ministara utvrdilo u prvih 9 mjeseci 2008. godine, tek pola, 15, je usvojeno u PS BiH. Drugim rječima, na nefunkcionalnost jednog segmenta vlasti se kalemi nefunkcionalnost drugog, što dodatno umanjuje ionako minorne efekte rada na početnom nivou.

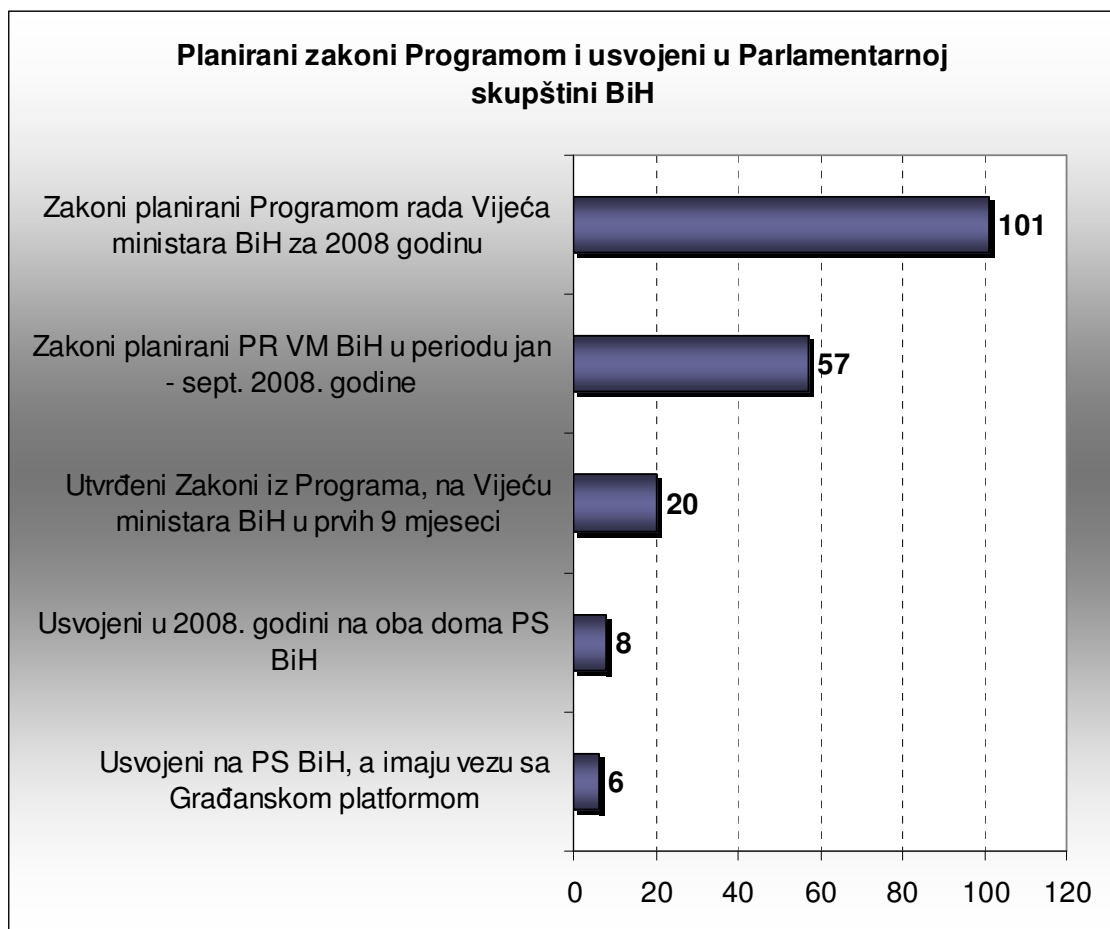

Dijagram 13: Od 30 ukupno utvrđena zakona od strane Vijeća ministara zaključno sa 30.09.2008, u oba Doma PS BiH usvojeno je tek 15.

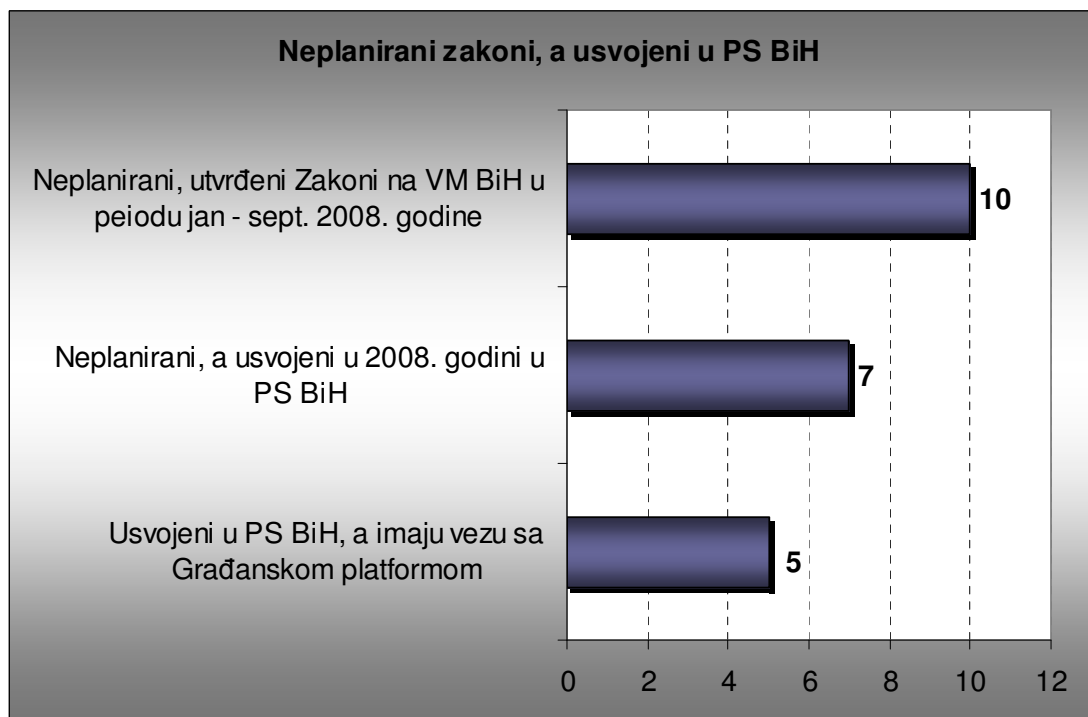
A obećavano je drugačije. U Ekspozeu Predsjedavajućeg Nikole Špirića navedeno je: „Savjet ministara mora imati kontinuiranu i otvorenu saradnju sa Parlamentarnom skupštinom Bosne i Hercegovine. Kao dugogodišnji parlamentarac shvatam značaj zajedničkog rada izvršne i zakonodavne vlasti i neću dozvoliti da važne reforme i zakonski projekti budu usporeni zbog loše koordinacije između Savjeta ministara i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine“.

Od 15 usvojenih zakona od strane PS BiH, a koji su utvrđeni na Vijeću ministara u 2008. godini, 8 je iz Programa rada, a 7 je neplanirano. Procenat usvojenih zakona od strane oba doma PS BiH, u odnosu na Program rada Vijeća ministara BiH za 2008. godinu, iznosi, dakle, 8%. Šest usvojenih zakona na PS BiH iz Programa rada Vijeća ministara za 2008. godinu su „prepisani“ zakoni iz 2007. godine, a „novi“ su „Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o udruženjima i fondacijama BiH“ i „Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o policijskim službenicima BiH“. Dakle, za 9 mjeseci ove godine PS BiH je usvojila tek 2 od 49 „novih“ zakona iz Programa rada Vijeća ministara za 2008. godinu.

Dijagram 14: Broj usvojenih zakona od strane oba doma Parlamentarne skupštine BiH, u odnosu na Program rada Vijeća ministara BiH za 2008. godinu.

Dijagram 15: Broj usvojenih zakona od strane oba doma Parlamentarne skupštine BiH, neplaniranih a utvrđenih na sjednicama Vijeća ministara u 2008. godini.

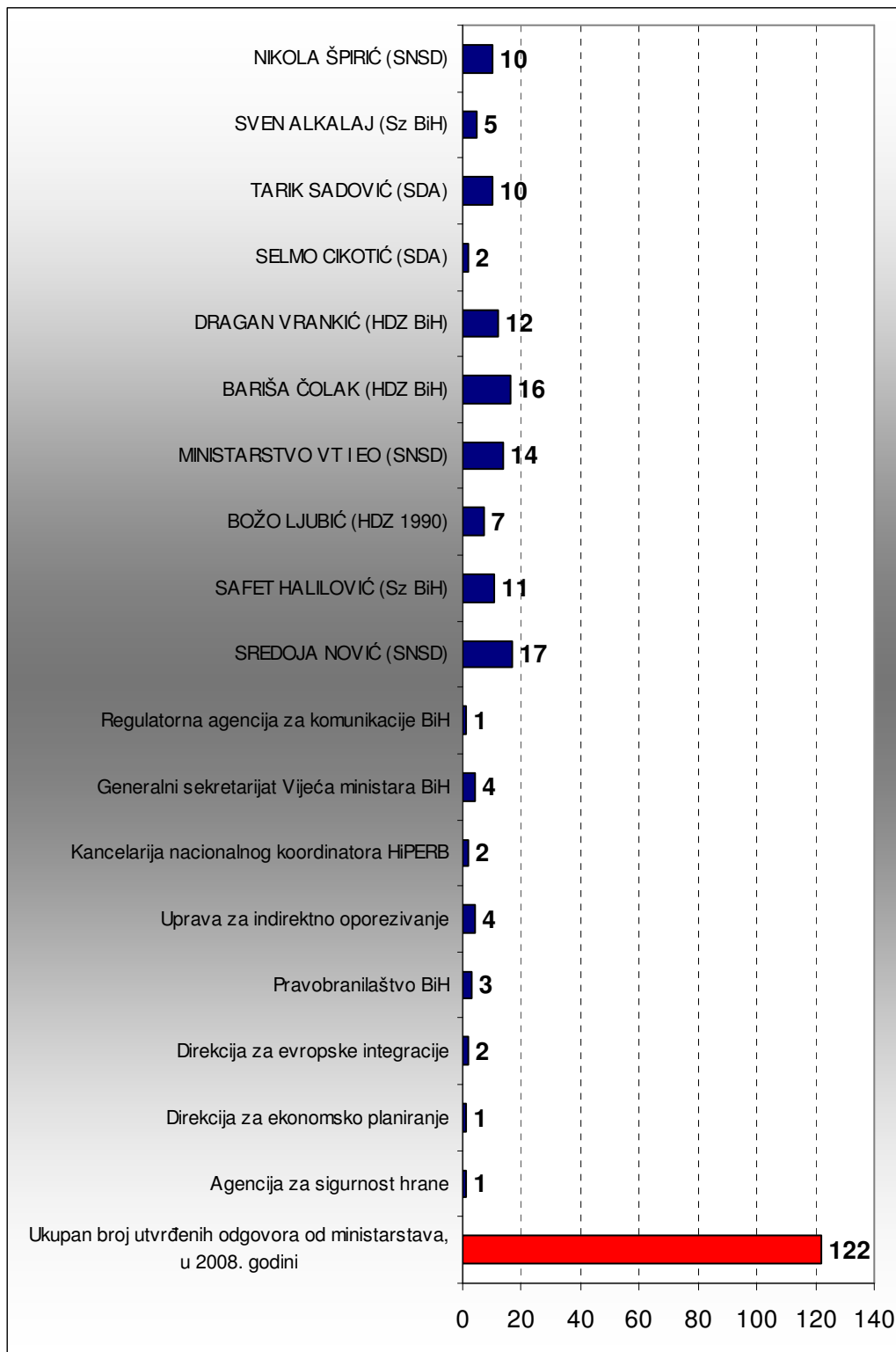
zastupnika često događalo, bez ikakvih konsekvenci za Vijeće ministara BiH ili pojedina ministarstva unutar Vijeća ministara BiH, što je loša praksa koju, svakako, treba mijenjati.

Podsjetimo, Vijeće ministara je još na kraju 2007. godine kasnilo sa dostavljanjem odgovora na oko 50% postavljenih poslaničkih pitanja.

Dijagram 16: Tempo realizacije odgovora na poslanička/delegatska pitanja po sjednicama Vijeća ministara u 2008. godini.

Dijagram 16 nam pokazuje broj odgovora na poslanička/delegatska pitanja, utvrđenih u prvih 9 mjeseci 2008. godine, na sjednicama i pruženih od strane Vijeća ministara i drugih drugih institucija pri VM BiH.

Dijagram 17: U konačnom zbiru najviše odgovora na poslanička/delegatska pitanja pružio je ministar Sredoja Nović (17), a ističu se i ministar Bariša Čolak (16), te Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (14), dok je ministar odbrane Selmo Cikotić ovakvu aktivnost realizovao najmanje - 2 puta.

**ANALIZA RADA PO MINISTARSTVIMA VIJEĆA MINISTARA BIH SA AKCENTOM NA
REALIZACIJU PROGRAMA RADA**

	IME I PREZIME	NIKOLA ŠPIRIĆ
	FUNKCIJA	PREDSJEDAVAJUĆI VIJEĆA MINISTARA
	STRANKA	SNSD
	BROJ IZOSTANAKA SA ZASJEDANJA VIJEĆA	0
	BUDŽET ZAJEDNIČKIH INSTITUCIJA U 2008. GODINI	60.216.882 KM
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2006. GODINE	62.526

Najveću odgovornost za loše rezultate Vijeća ministara, logično, snosi njegov Predsjedavajući. Preuzimajući, svojevremeno, ulogu predsjedavajućeg Vijeća ministara, Nikola Špirić je predstavio vrlo optimističan, energičan i obećavajući Ekspoze. Obećavao je vladu koju će rukovoditi: “snažna i iskrena odlučnost, jedan princip - potpuna i iskrena solidarnost, jedan jedini interes - zajednički, jedna jedina želja - napredak”. U praksi imamo vladu koja je obilježena aferama, vladu koja je aktivno učestvovala i učestvuje u destabilizaciji zemlje, koja je podijeljena i umjesto u opštem interesu radi u interesu stranaka iz kojih pojedinci dolaze i po nalogu svojih partijskih šefova, vladu koja je nesposobna da radi posao koji bi trebala i kojoj će trebati čitav četverogodišnji mandat da realizuje samo onoliko zakona koliko ih je bilo planirano za realizaciji u prvoj godini mandata. U ovakvoj vladi pojedini ministri realizuju po 10 % godišnjeg programa bez ikakvih konsekvenci, a trenutni stepen realizacije godišnjeg Programa rada za 2008. godinu je svega nešto više od 30%. Sve je to u potpunoj suprotnosti sa svojevremenim obećanjima Predsjedavajućeg Špirića: “Jednom godišnje vršiću reviziju kvaliteta i aktivnosti svakog ministarstva i oni koji ne budu zadovoljavali ponuđene kriterijume i uslove neće moći nastaviti dalje. U ovom Savjetu ministara neće biti mjesta lagodnom i individualnom radu. Savjet ministara Bosne i Hercegovine mora trčati punom snagom kako bi nadoknadio zaostatke nakupljene tokom prethodnih godina”.

Prisjetimo se drugih djelova Ekspozea: “Samo našim zajedničkim i koordiniranim radom u novim uslovima i u novoj klimi možemo u sljedeće četiri godine učiniti Bosnu i Hercegovinu boljom, bogatijom i uspješnijom državom za sva tri njena konstitutivna naroda i ostale građane”. “Ne moramo po svaku cijenu zaboraviti ono u čemu se ne slažemo, ali da li to moramo uvijek stavljati u prvi plan? I zašto stalno samo to radimo? Ono što nas razdvaja mora uvijek biti podređeno onome što nam je zajedničko. Na ovome treba mnogo više insistirati jer svuda i u svakom trenutku može se u Bosni i Hercegovini naći zajednički interes. Ovo će biti jedna od misli vodilja i osnovni duh rada budućeg Savjeta ministara Bosne i Hercegovine”.

Na žalost, od lijepih riječi nije ostalo ništa. Naša stvarnost, uključujući i djela aktuelnog saziva Vijeća ministara i njegovog Predsjedavajućeg, u direktnoj je suprotnosti sa javnosti, prije nepune dvije godine, prezentiranim namjerama. Nacionalne podjele, stranački interesi, isključivost partijskih lidera i njihovih poslušnika ključno su obilježje rada državnih institucija.

„Moramo izgraditi efikasnu, ekonomičnu, nekorumpiranu i kompetentnu upravu koja treba da iznese kompleksan proces harmonizacije i primjene kompleksne i sveobuhvatne evropske legislative. Suzbijanje korupcije koja utiče na ugled Bosne i Hercegovine u svijetu i time na njen ekonomski razvoj je visoko na mojoj listi prioriteta. Korupcija i birokratija utiču na zdravi razvoj ekonomije, što je nedopustivo“, takođe je, pred Parlamentarnom skupštinom BiH, rekao predsjedavajući Vijeća ministara Nikola Špirić. Nešto manje od dvije godine kasnije, stepen percepcije korupcije se povećao i sada smo definitivno na dnu, kao najkorumpiranija država Evrope. Od 30 prioriteta koje je Evropska unija postavila pred našu državu, kao hitne za rješavanje, Bosna i Hercegovina je za godinu dana realizovala samo 13. Analize stranih ekspertnih organizacija ocjenjuju našu zemlju kao „zemlju visokog rizika za ulaganja“. Poznavaoći ekonomskih prilika u BiH, apsolutno ne vjeruju u smanjenje javne potrošnje, i pored konačne uspostave Fiskalnog vijeća BiH. Upozorava se da komplikovana državna i entitetska aparatura crpi isuviše novca i da je javna potrošnja ogromna.

Propali su i mnogobrojni apeli javnosti da se zapošljavaje u BiH sistemski koordinira sa državnog nivoa, kroz usvajanje Nacionalnog plana zapošljavanja u BiH. Predsjedavajući Špirić je, o toj temi, u svom ekpozeu rekao: „Pozivam entitetske vlade da borba za zapošljavanje postane njihova osnovna briga. U uslovima kad je skoro polovina aktivnog stanovništva nezaposlena, ova bitka se ne smije izgubiti. Savjet ministara će se zato zalagati za koordiniranu akciju sa entitetskim vladama i kad ova pitanja budu na dnevnom redu, ona moraju uvijek biti na prvom mjestu. Odgovornost moraju preuzeti svi: država, entiteti, kantoni, opštine, a naročito sindikati, preduzeća i razna udruženja. Sve njih pozivam u neprestanu i energičniju borbu protiv nezaposlenosti“. S vremenske distance, moguće je samo konstatovati da su najmanje udjela u dosadašnjoj borbi protiv nezaposlenosti, koja se nikako ne može okarakterisati kao „energična i bezpoštedna“, imale upravo državne institucije.

I mnogo drugih je primjera, iz svojevremenog Ekpozea predsjedavajućeg Vijeća ministara Nikole Špirića, koji nemaju vezu sa stvarnošću koju živimo, ali to očigledno nikoga ne brine, a najmanje samog predsjedavajućeg. Obećano je, a neispunjeno i sljedeće:

- Savjet ministara će stimulisati entitetske vlade da hrabrije uđu u reformu socijalno-bezbjednosnog sistema, zato što cijenimo da dosadašnji sistemi penzionog i socijalnog osiguranja stvaraju osjećanje različitih „nepravdi“;
- Svjestan zaoštrenog socijalnog sistema u Bosni i Hercegovini, Savjet ministara će ovom parlamentu ponuditi različite varijante uvođenja diferencirane stope PDV-a;
- Uspostavljanje Ministarstva poljoprivrede na državnom nivou;
- Donošenje zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine, jer kako je isticao to ne smije da bude tabu tema. To je pitanje s kojim se treba najzad suočiti i zapravo uslov za povratak povjerenja u vlasti u Bosni i Hercegovini;
- Donošenje zakona o restituciji, odnosno o povratu imovine i obeštećenju fizičkih i pravnih lica čija je imovina podržavljena primjenom propisa o agrarnoj reformi, konfiskaciji, sekvestraciji, nacionalizaciji i eksproprijaciji i drugih propisa koji su doneseni i primijenjivani nakon 1945. godine;
- Itd;

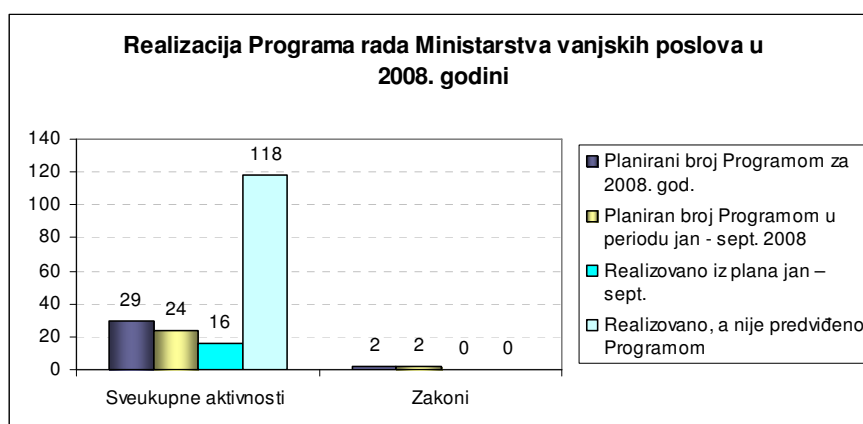
Ovakav poražavajući pregled neispunjenih obećanja, u svim uređenim društvima bi „u najmanju ruku“ zahtjevao detaljnu analizu uzroka problema i nastalih posljedica, a najodgovorniji, među kojima prednjači predsjedavajući Vijeća ministara, bi morali ozbiljno razmisliti o podnošenju ostavke. Ali ne kao vlastitog priloga destabilizaciji države i služenja stranačkim interesima nauštrb državnih i interesa građana, kao krajem prošle godine, nego kao istinski moralni čin preuzimanja odgovornosti za učinjene promašaje i kao konstruktivni doprinos rješenju situacije, kroz pružanje šanse nekom drugom da taj posao obavi bolje.

Ministarstvo vanjskih poslova

	IME I PREZIME	SVEN ALKALAJ
	FUNKCIJA	MINISTAR VANJSKIH POSLOVA
	STRANKA	SzBiH
	BROJ IZOSTANAKA SA ZASJEDANJA VIJEĆA	4
	MJESEČNA NETO PRIMANJA (nakon povišenja)	4.932,44 KM
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2006. GODINE	Nije se kandidovao

PREDLOŽENI I UTVRĐENI AKTI NA VIJEĆU MINISTARA BIH TOKOM 2008. GODINE

TIP AKTA	PLANIRANO PROGRAMOM		REALIZOVANO IZ PLANA ZA JAN – SEPT.	NEREALIZOVANO, A PLANIRANO, A PLANIRANO, JAN – SEPT.	REALIZOVANO VAN PROGRAMA	USVOJENI AKTI - U VEZI SA G.P. 2008. GODINA
	CIJELA 2008. GODINA	PRVIH 9 MJESECI				
ZAKON	2	2	0 (+1)	2	0	0
ODLUKA	1	1	1	0	35	12
IZVJEŠTAJ	2	2	1	1	8	2
SPORAZUM	16	15	9	6	12	9
MEMORANDUM	1	1	1	0	1	0
UGOVOR	1	0	0	0	0	0
DRUGO	4	2	2 ⁹	0	3	1
PRAVILNIK	1	0	0	0	0	0
N. BUDŽETA ZA 2009.	1	1	1	0	0	0
ODLUKA (sporazum, konv.)	0	0	0	0	33	10
INFORMACIJA	0	0	0	0	6	2
SAGLASNOST	0	0	0	0	11	0
PRIJEDLOG OSNOVA	0	0	0	0	1	0
Odgovori na del/posl. pitanja	0	0	0	0	7	0
UKUPNO	29	24	15 (+1)	9	118	36

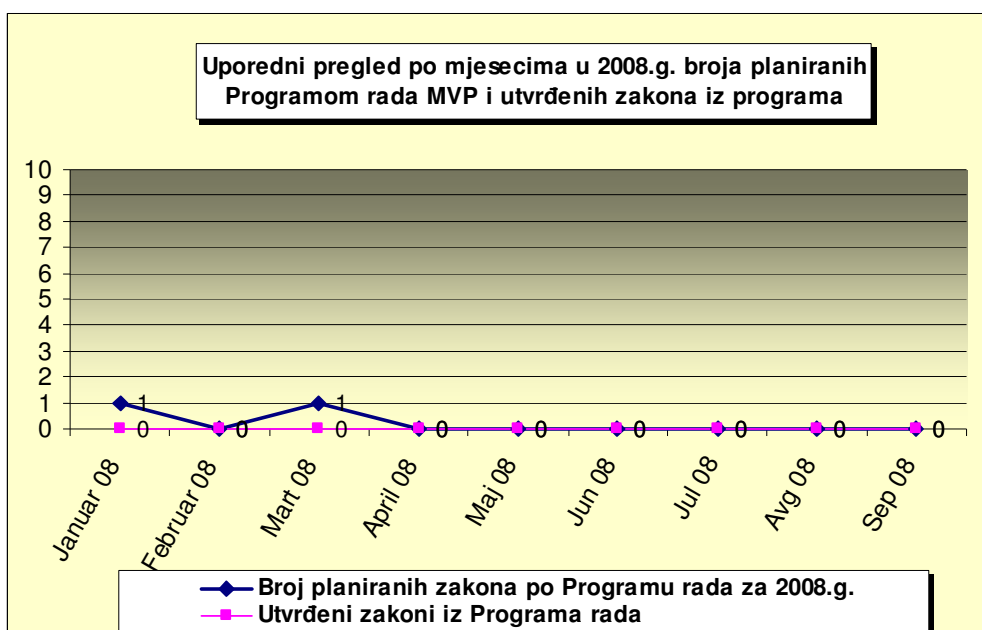
Ministarstvo vanjskih poslova je, kroz zasjedanja Vijeća ministara BiH, realizovalo 67% aktivnosti planiranih u periodu januar–septembar 2008. godine ili 53% od godišnjeg plana aktivnosti.

⁹ Platforma, redovna ratifikacija sporazuma

¹⁰ Pravilnik o uslovima i načinu imenovanja počasnih konzularnih funkcionera BiH u inostranstvu i primanja počasnih konzularnih funkcionera u BiH, SN BiH 2

Akcentirajući zakone, prvo bi morali ispraviti navode iz prethodnih izvjestaja u kojima je vođeno da Ministarstvo vanjskih poslova treba u 2008. godini realizovati „Prijedlog zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu Bosne i Hercegovine“, a prateći podatke iz Programa rada Vijeća ministara za 2008. godinu. Naime, Ministarstvo vanjskih poslova je učestvovalo u konačnoj pripremi ovog zakona tokom parlametarne procedure, a Vijeće ministara je isti utvrdilo u 2007. godini, na prijedlog Ministarstva sigurnosti. Između ostalog, Zakon definiše uslove i postupak ulaska stranaca u BiH uključujući vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca u BiH, udaljenje stranca iz zemlje, itd, usljed čega, u skladu sa nadležnostima, je bila neophodna pomoć Ministarstva vanjskih poslova. Ministarstva bi, u cilju otklanjanja ovakvih i sličnih nesporazuma, ubuduće, u zakonodavnom dijelu Programu rada, morala jasno odvojiti svoje aktivnosti u smislu kreiranja određenih zakona ili dijela zakona, od onih koje su konsultativne prirode u vezi sa doradom zakona čiji je predlagač drugo ministarstvo.

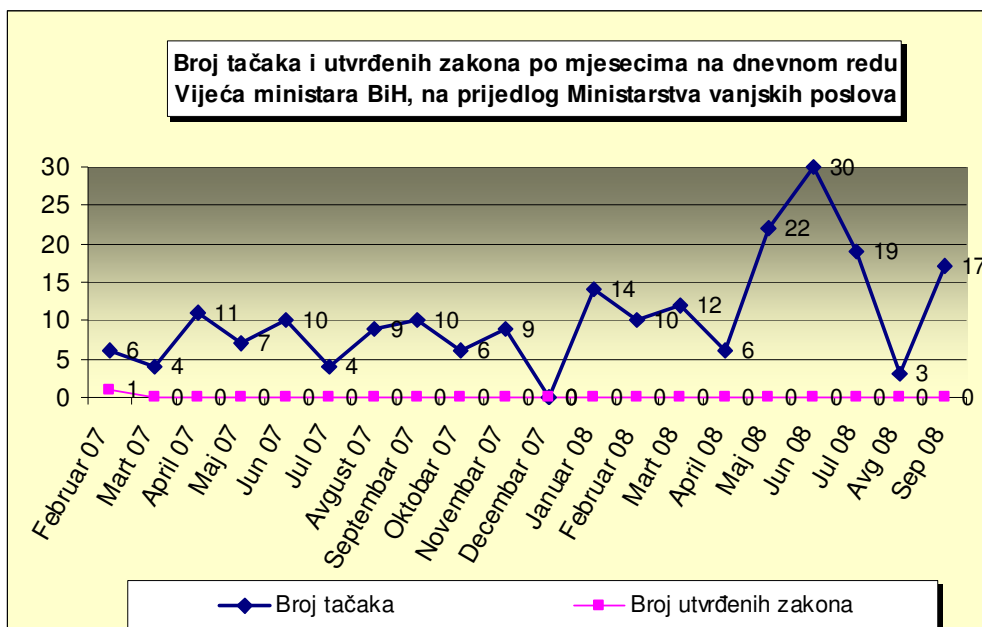
Dijagram 18: Zakoni iz Programa rada Ministarstva vanjskih poslova su trebali biti realizovani još u prvom tromjesečju 2008. godine

Ako posmatramo tok zakona do momenta kada se isti nađe pred Parlamentarnom skupštinom BiH, a za čije utvrđivanje je neposredno odgovorno Ministarstvo vanjskih poslova, zaključak bi bio da je stepen realizacije godišnjeg plana 0%. Ipak, sa druge strane, Ministarstvo vanjskih poslova je "Nacrt zakona o vanjskim poslovima" uputilo, Predsjedništvu BiH, još 10. juna 2008, kako bi isti bio uvršten na dnevni red jedne od narednih sjednica. Postoji specifičnost prilikom donošenja Zakona o vanjskim poslovima, jer u skladu sa Ustavnim uređenjem BiH, ovaj zakon priprema Ministarstvo vanjskih poslova, ali će Predsjedništvo BiH biti predlagač istog pred PS BiH, a ne Vijeće ministara. Iako se zakon prilično dugo pripremao, a provedena je i javna rasprava, zamjenik ministra, Ana Trišić-Babić, je, nakon upućivanja nacrta zakona prema Predsjedništvu, izdvojila svoje mišljenje i zatražila određene izmjene i dopune, što dodatno usložnjava konačnu odluku Predsjedništva BiH. Na ovaj način trenutno je blokiran put usvajanja ove važne mjere, kojom se, između ostalog, reguliše oblast vanjskih poslova i omogućava modernizacija rada i dinamično funkcionisanje MVP-a. Pored toga, „u

igri“ je i napredovanje BiH u procesu evropskih integracija i konačno punopravno članstvo u EU. Prilično je neshvatljivo zašto zamjenica ministra nije mnogo ranije reagovala, zbog eventualnih neslaganja sa dijelovima novog Zakona o vanjskim poslovima, a koji se priprema skoro dvije godine i koji je, kako je već rečeno, prošao i Javnu raspravu. U suštini, krajnje je zabrinjavajuće, da i MVP ali i kopletno Vijeće ministara funkcioniše u atmosferi krajnjeg nepovjerenja i stalnih sukoba. Pored naslaganja ministrove zamjenice sa segmentima pomenutog zakona, tu su i optužbe ministra Alakalaja, upućene prema predsjedavajućem Špiriću i zamjenici ministra Trišić, da oni svjesno opstruišu put BiH ka EU, nastale nakon što je u septembru mjesecu skinut sa dnevnog reda sjednice Vijeća ministara „Prijedlog odluke o kupovini zgrade u Briselu, za potrebe stalne misije BiH pri EU i ambasade u Belgiji“. Naime, odluku je pripremio ministar Alkalaj, ali ga je usljed putovanja izvan BiH na sjednici mijenjala gospođa Trišić i tom prilikom je odluka - povučena.

Drugi zakon sa kojim se kasni je „Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora“, a očekivalo se da isti bude realizovan još u martu 2008. godine.

Od početka mandata aktuelnog saziva Vijeća ministara na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova razmotreno je i usvojeno 210 tačaka, među kojima jedan zakon¹¹ u februaru 2007. godine. Posmatrajući „krivulju“ dobijenu na osnovu broja predloženih tačaka Ministarstva vanjskih poslova po mjesecima, mogli bi zaključiti da se ista kreće u pozitivnom smjeru, odnosno uzlaznom putanjom. Sadržajno, najviše predloženih tačaka odnosilo se na različite oblike Odluka o ratifikaciji sporazuma BiH sa drugim zemljama. Kako u programu rada, tako među realizovanim mjerama Ministarstva vanjskih poslova nema strategija, odnosno višegodišnjih programa djelovanja po određenom pitanju.

Dijagram 19: Broj razmatranih tačaka i utvrđenih zakona na sjednicama Vijeća ministara BiH, predloženih od strane Ministarstva vanjskih poslova (period februar 2007 – septembar 2008. godina)

¹¹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora;

Realizovane mjere u skladu sa javnim interesom

U periodu jul – septembar, dakle od posljednjeg izvještajnog perioda, ministarstvo vanjskih poslova nije neposredno učestvovalo u realizaciji određene mjere za koju bi istakli da je u značajnijoj vezi sa zahtjevima iz Građanske platforme.

Sumarno, od početka godine do kraja septembra, Ministarstvo vanjskih poslova je realizovalo samo 1 mjeru koja je značajna po pitanju realizacije zahtjeva iz Građanske platforme, „Odluka o ratifikaciji Evropske socijalne povelje (revidirana) Strazbur, 03.05.1996. godine“.

Program rada ovog Ministarstva ne definiše mjere koje su ekspertne organizacije prilikom Analize usklađenosti istog sa zahtjevima iz Građanske platforme istakli kao značajnije po pitanju zahtjeva iz GP.

Ostvarena primanja u 2008. godini

Mjesec 2008.g.	Neto plata KM	Topli obrok KM	Ukupno mjesečno KM
Januar	2.376,60	200,00	2.576,60
Februar	2.376,60	100,00	2.476,60
Mart	2.376,60	120,00	2.496,60
April	2.376,60	130,00	2.506,60
Maj	2.376,60	110,00	2.486,60
Juni	2.376,60	130,00	2.506,60
Juli	4.932,44	100,00	5.032,44
Avgust	4.932,44	30,00	4.962,44
Septembar	4.932,44	80,00	5.012,44
UKUPNO	29.056,92	1.000,00	30.056,92

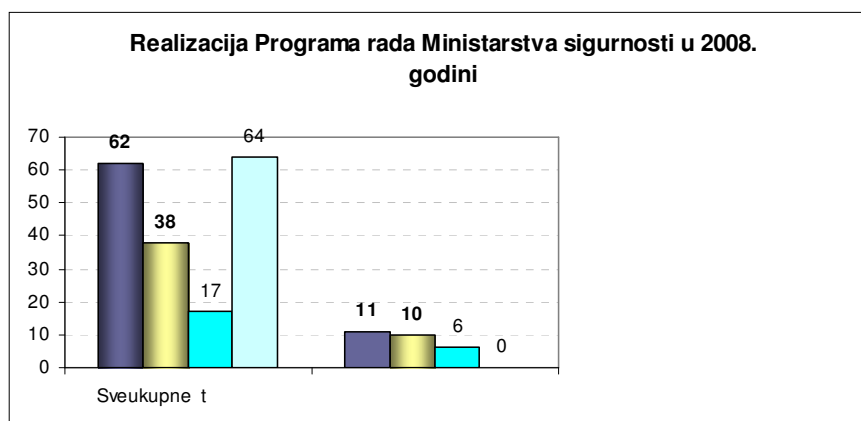
Mjesečna neto plata ministra Alkalaja iznosi 4.932,44, dok visina toplog obroka varira od broja radnih dana. Sa tim u vezi u januaru 2008. godine topli obrok je iznosio 200 KM, dok je u vrijeme godišnjeg odmora isti bio 30 KM. Iako nismo dobili podatke o drugim beneficijama ministra Alkalaja, poznato je da svi ministri iskorištavaju pravo na regres u visini od 586 KM koji je isplaćen u julu mjesecu. Pored toga, ministrima je plaćen mobilni telefon, dnevnice za putovanja, troškovi za reprezentacije, troškovi prevoza službenim automobilima, isl.

Ministarstvo sigurnosti

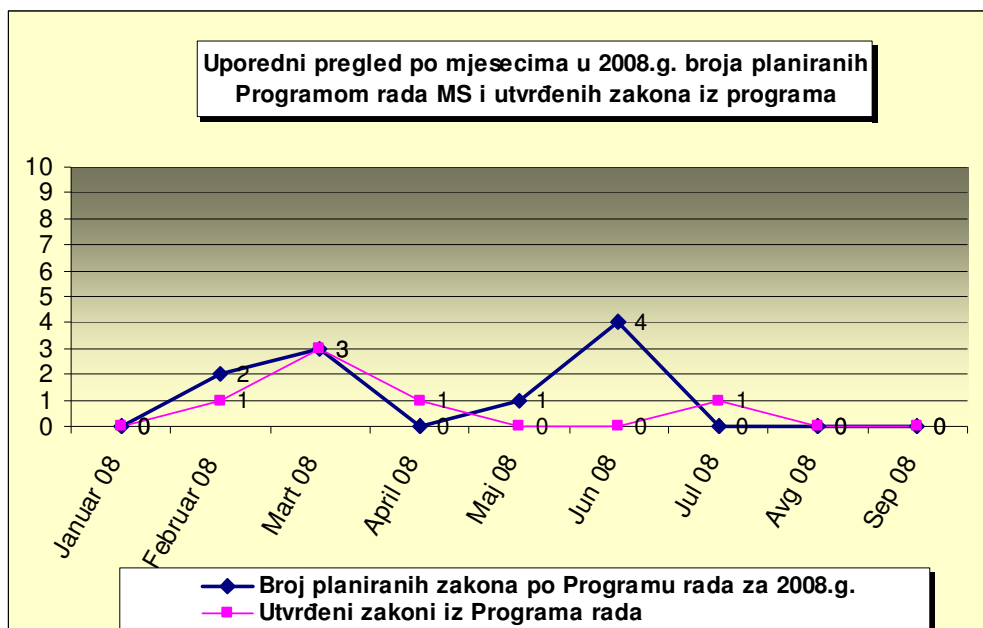
	IME I PREZIME	TARIK SADOVIĆ
	FUNKCIJA	MINISTAR SIGURNOSTI
	STRANKA	SDA
	BROJ IZOSTANAKA SA ZASJEDANJA VIJEĆA	1
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	---
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2006. GODINE	320

PREDLOŽENI I UTVRĐENI AKTI NA VIJEĆU MINISTARA BIH TOKOM 2008. GODINE

TIP AKTA	PLANIRANO PROGRAMOM		REALIZOVANO IZ PLANA ZA JAN – SEPT.	NEREALIZOVANO, A PLANIRANO JAN – SEPT.	REALIZOVANO VAN PROGRAMA	USVOJENI AKTI - U VEZI SA G.P. 2008. GODINA
	CIJELA 2008. GODINA	PRVIH 9 MJESECI				
ZAKON	11	10	6 ¹²	4	0	3
ODLUKA	1	1	0	1	9	7
INFORMACIJA	3 ¹³	2	1	1	17	2
INSTRUKCIJE	1	1	0	1	0	0
PRAVILNIK	11	8	3 (1+2SN)	5	0 (+1 SN)	0
AKCIONI PLAN I PLAN	2	0	0	0	2	1
SPORAZUM	18	7	3	4	10	2
MEMORANDUM	2	2	1	1	1	0
STRATEGIJE	4	4	1	3	0	1
DRUGO	9	3	2	1	0	1
IZVJEŠTAJ	0	0	0	0	10	2
PRIJEDLOG OSNOVA	0	0	0	0	4	0
MIŠLJENJE	0	0	0	0	2	2
Odgovori na del/posl. pitanja	0	0	0	0	9	0
UKUPNO	62	38	17 (15+2SN)	21	64 (1SN)	21

godine ili 55% iz Godišnjeg plana. Trenutno, Vijeće ministara kasni sa realizacijom 4 zakona koja su trebala biti utvrđena na prijedlog ministra Sadovića zaključno sa krajem septembra mjeseca 2008. godine.

Dijagram 20: U prva 4 mjeseca mogli bi biti i zadovoljni usklađenosti plana i stepena realizacije zakona, a najveća disproporcija na štetu efikasnosti realizacije programom planiranih zakona je zabilježena u mjesecu junu 2008. godine.

Ponovo kao jedan od najznačajnijih i najprioritetnijih zakona sa kojim se kasni ističemo „Prijedlog zakona o Uredu za borbu protiv korupcije“, koji bi poslužio za uspostavljanje pravnog i institucionalnog okvira za kreiranje mehanizama za dugoročnu borbu protiv korupcije. Skoro da je više nego očigledno da institucijama u BiH nije stalo do systemske borbe protiv korupcije. Još u aprilu mjesecu propao je pokušaj usvajanja na Vijeću ministara „Prijedloga odluke o formiranju Radne grupe za izradu prijedloga modela o uspostavljanju tijela za borbu protiv korupcije“, a rasprava je jednostavno odgođena. Odgođena do juna kada je na dvije sjednice u tom mjesecu odbijen novi prijedlog, ministra Sadovića, odluke o formiranju Interresorne radne grupe za izradu Prijedloga zakona o uspostavi tijela za borbu protiv korupcije. U oktobru mjesecu, na 63. sjednici, ponovo, 4. put, nije prihvaćen ni novi tekst Prijedloga odluke o formiranju Interresorne radne grupe.

Podsjetimo, BiH ima od 15.06.2006. godine usvojenu Strategiju borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije za 2006 – 2009. godinu, ali ista vrlo malo tretira pitanja korupcije. Međutim, više od dvije godine kasnije možemo samo konstatovati da je implementacija strategije borbe protiv organizovanog kriminala u toku, dok za implementaciju strategije za borbu protiv korupcije nije formirana ni radna grupa.

Sa tim u vezi, ne treba čuditi činjenica da jedna od mjera koje je Evropska unija definisala u formi spiska konkretnih akcija koje je bilo potrebno usvojiti i/ili realizovati do kraja septembra 2008. godine, „Usvajanje detaljanog Akcioni plan za nacionalnu Strategiju borbe protiv korupcije“, nije ni blizu svoje finalizacije.

Savjet ministara je na prvoj tematskoj sjednici održanoj 10. juna 2008. g. zadužio Ministarstvo pravde i Ministarstvo bezbjednosti da zajednički dođu do rješenja po pitanju izrade nove Strategije za borbu protiv korupcije, te ponovio ovo zaduženje na drugoj tematskoj sjednici od 03.07.2008. g. Takođe, Ministarstvo pravde je zaduženo i da provede proceduru pristupanja Krivično-pravnoj Konvenciji o korupciji UN-a sa dodatnim Protokolom u što kraćem roku, te da, imajući u vidu obaveze propisane dokumentima, koriguje domaći krivični zakon. Po ustaljenoj praksi, ovi zaključci, do kraja septembra mjeseca, nisu realizovani.

Iako je ministar Sadović upozoravao da ima opstrukcija prema namjerama i djelima koje provodi njegovo ministarstvo od strane drugih članova Vijeća ministara, nije našao snage da konkretno i principijelno progovori o tim opstrukcijama ili da se, u krajnjoj liniji, ako, zbog opstrukcija, nije u stanju raditi posao koji bi trebao – podnese ostavku.

„Suzbijanje korupcije koja utiče na ugled Bosne i Hercegovine u svijetu i time na njen ekonomski razvoj je visoko na mojoj listi prioriteta. Korupcija i birokratija utiču na zdravi razvoj ekonomije, što je nedopustivo. Zato očekujem i pozivam na saradnju nevladine organizacije i medije kao primarne faktore koji ukazuju na pojavu korupcije. Iskreno se nadam da zajedničkim radom možemo ovu pojavu svesti na najmanju moguću mjeru“, još je jedan citat iz obećavajućeg ekspozea Predsjedavajućeg Špirića. Epilog je pad BiH na ljestvici percepcije korupcije, a nevladina organizacija Transparency International koja najglasnije upozorava na visok stepen korupcije u BiH je izložena konstantnom političkom i dirigovanom medijskom pritisku.

Od početka mandata aktuelnog saziva Vijeća ministara na prijedlog ministra Tarika Sadovića usvojeno je preko 170 tačaka, odnosno 14% od ukupno razmotrenih na prijedloge ministara¹⁴. Među realizovanim tačkama je i devet zakona¹⁵, utvrđenih na prijedlog ministra Tarika Sadovića. U istom periodu, usvojeni se i drugi važniji strateški dokumenti za BiH, kao što je „Prijedlog strategije za rad policije u zajednici u BiH“, „Prijedlog strategije integriranog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini“, „Prijedlog akcionog plana provedbe strategije integrisanog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini“, „Prijedlog akcionog plana na sprečavanju i suzbijanju krivičnih djela u vezi sa motornim vozilima“, te Akcioni plan za sprečavanje trgovine ljudima u BiH za period 2008 - 2012 godina.

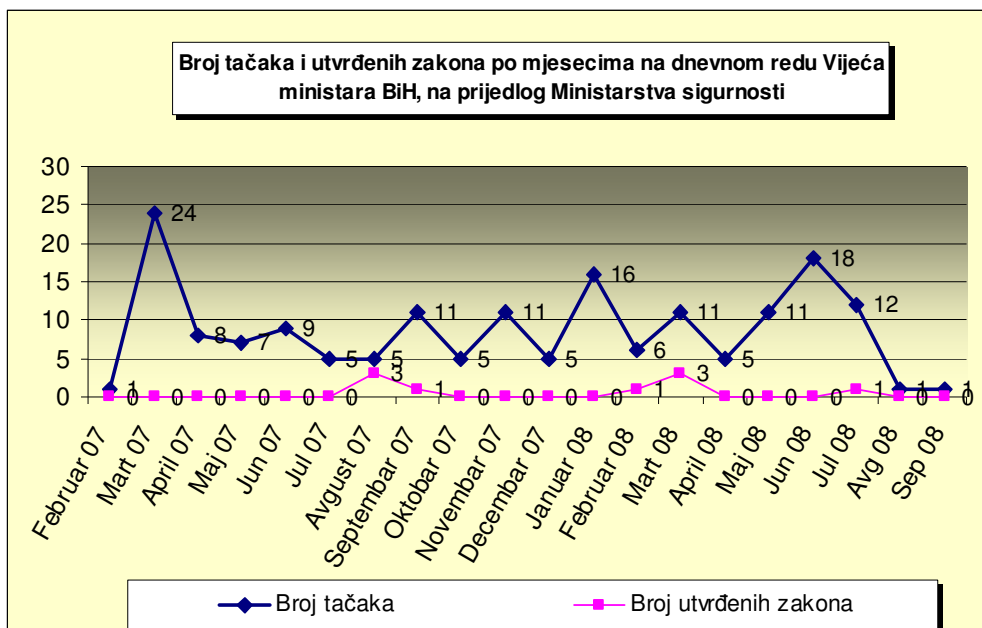
Sa druge strane, građani BiH su od policijske reforme i najava efektivnog rada koordiniranih policijskih tijela u odlučnoj borbi protiv opšteg kriminala i terorizma očekivali mnogo više. Međutim, u praksi imamo činjenice koje ukazuju na terorističke napade, kao što je onaj u Vitezu, a da se policijske agencije na nivou BiH i neoglašavaju po ovom pitanju.

---

¹⁴ Na prijedloge devet ministarstava Vijeće ministara je od početka mandata razmatralo 1233 tačke. U ostalim slučajevima drugi su predlagači, kao što su direkcije, agencije, sekretarijat, predsjedavajući, itd.

¹⁵ Zakon o izmjenama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Službi za poslove sa strancima; Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu; Okvirnog zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH; Zakon o kontroli kretanja oružja i vojne opreme; Zakon o graničnoj kontroli; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine; Zakon o programu zaštite svjedoka u BiH;

Poražavajuće je i to da, u PS BiH, još nije okončan izbor čelnih ljudi za Direkciju za koordinaciju policije, kao i članova Nezavisnog odbora i Odbora za žalbe građana, a istovremeno još uvijek nije određeno ni sjedište za čak 3 Agencije koje bi mogle ući u narednu godinu bez predviđenog budžeta.

Dijagram 21: Broj razmatranih tačaka i utvrđenih zakona na sjednicama Vijeća ministara BiH, predloženih od strane Ministarstva sigurnosti (period februar 2007 – septembar 2008. godina)

Najveći broj redloženih tačaka od ministra Sadovića desio se u mjesecu martu 2007. godine, dok je intenzitet minimalan u mjesecima avgust i septembar 2008. godine. Ovakav pad aktiviteta je potpuno u suprotnosti sa potrebama države i na štetu je sveukupnog ispunjenja Programa rada.

Ministarstvu sigurnosti je za 25% preostalog vremena u 2008. godini ostalo da realizuje 73% programskih aktivnosti. Nastavi li ovim tempom rada, Ministarstvo sigurnosti neće, do kraja godine, realizovati više od pola aktivnosti planiranih za 2008. godinu.

Realizovane mjere u skladu sa javnim interesom

Tokom maja i juna ovo Ministarstvo je realizovalo i dvije mjere koja značajno mogu uticati na zahtjev iz GP u vezi sa evropskim integracijama, a riječ je „Prijedlogu zakona o programu zaštite svjedoka u BiH“ i „Prijedlogu strategije integrisanog upravljanja granicom u BiH“.

Naziv akta (mjere)	Kraće obrazloženje	Oblast iz GP
Prijedlog zakona o programu zaštite svjedoka u BiH	Cilj ovog zakona je da osigura efikasnu zaštitu svjedoku u toku i nakon krivičnog postupka, kako bi se svjedoku omogućilo slobodno i otvoreno svjedočenje u krivičnom postupku pred sudovima u BiH. Predloženim zakonom predviđeno je da se program zaštite svjedoka primjenjuje u dokazivanju krivičnih dijela kod kojih je zapriječena kazna	da BiH ispuni uvjete za sticanje statusa kandidata za članstvo u EU

	zatvora u trajanju od najmanje tri godine ili teža kazna, kod dijela protiv integriteta BiH, protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, kao i kod organiziranog kriminala. Zakon je u skladu sa Evropskim zakonodavstvom.	
Prijedlog strategije integrisanog upravljanja granicom u BiH	<p>Ova mjera je jedan od prioriteta koje je Evropska unija definisala u formi spiska konkretnih akcija potrebnih bilo za usvojiti i/ili realizovati do kraja septembra 2008. godine, a od čije realizacije će zavisiti ocjena stanja u BiH koja će biti prezentovana u Godišnjem izvještaju Evropske komisije o napretku BiH za 2008. godinu.</p> <p>Realizacijom ciljeva Strategije dostići će se funkcionalniji i efikasniji sistem upravljanja granicom u BiH, a što će rezultirati bržim i sigurnijim protokom prekograničnog prometa lica i roba, manjim zadržavanjima na graničnim prijelazima, boljim uvidom u prekogranični promet, povećanjem kvaliteta graničnih kontrola, poboljšanjem uslova za rad službi uključenih u granične kontrole, efikasnijom zaštitom državne granice. Pozitivni rezultati će se ogledati i u znatno manjem nivou ilegalne imigracije, krijumčarenja ljudi, te u isto vrijeme povećanjem ukupne sigurnosti u Bosni i Hercegovini, a samim tim i Regiona u cjelini.</p>	da BiH ispuni uvjete za sticanje statusa kandidata za članstvo u EU

Sumarno, od početka godine do kaja septembra, Ministarstvo sigurnosti je realizovalo 4 mjere koje su značajne po pitanju realizacije zahtjeva iz dokumenta „Građanska platforma“, i to:

- Zakon o graničnoj kontroli;
- Akcioni plan za sprječavanje trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini za period 2008-2012 godina;
- Prijedlog zakona o programu zaštite svjedoka u BiH;
- Prijedlog strategije integrisanog upravljanja granicom u BiH;

Mjere¹⁶ iz Programa rada u vezi sa Građanskom platformom sa kojima se kasni sa realizacijom.

MJERA	PREDLAGAČ	PLANIRANI ROK
Prijedlog zakona o Uredu za borbu protiv korupcije	Ministarstvo sigurnosti	Juni
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka	Ministarstvo sigurnosti	Februar
Strategija nadzora nad opojnim drogama, i suzbijanje zlouporaba opojnih droga	Ministarstvo sigurnosti	Mart

Pogledom na karakter tri mjere iz prethodne tabele, sa čijom finalnom realizacijom se kasni, a koje Centri civilnih inicijativa ističu već duži period kao bitne, teško je shvatiti stvarne razloge nerealizacije istih. Kao glavni krivac, po ko zna koji put, se nameće nekompetentnost i tromost odgovornih osoba. Prethodno smo razmatrali svrhu i potrebu finalizacije zakona o Uredu (tijelu) za borbu protiv korupcije. Korupcija je na zadovoljstvo „krupnih riba“ sveopšte dobro prihvaćena u bh. društvu kao bolest laganog intenziteta, prisutna u svim porama, od koje se ne umire odmah pa tako i ne čudi letargičnost prema ovom pitanju.

¹⁶ Mjere su izdvojene na osnovu „Analize usklađenosti Programa rada Vijeća ministara za 2008. godinu sa zahtjevima iz GP“, koja je sačinjena od strane ekspernih organizacija ALDI i Transparency International.

Drugi problem sa kojim se ne žuri za rješenjima u Bosni i Hercegovini je problem trgovine i konzumiranja opojnih droga. Javnost mora tražiti od ministra Sadovića mnogo efikasnija rješenja, bez obzira na prisutnost određenih pomaka. Bosna i Hercegovina je okarakterisana, u međunarodnim institucijama, kao vrlo važan dio tzv. Balkanske rute – za transport droge u Zapadnu Evropu. Prema procjenama Udruženja svjetske policije, u Bosni i Hercegovini danas ima oko 100.000 osoba koje konzumiraju drogu, ili se vjeruje da su povezani sa zloupotrebom droge. Od tog broja, njih 35% su mlađi od 18 godina, a 70% mlađi od 20 godina. Nadamo se političari u BiH shvataju da organizacije kao što su Centri civilnih inicijativa ne upozoravaju na kašnjenja realizacije programa rada zbog „poražavajućih procenata“, nego upravo zbog toga što se u toj neefikasnosti krije, kad govorimo o polju odgovornosti ministra Sadovića - ključni razlog konstantnog povećanja korupcije, kriminala, konzumiranja opojnih droga, idr. Dok se u zemljama članicama EU provode različite mjere i akcioni planovi u suzbijanju i sprečavanju korištenja opojnih sredstava, od represivnih do socijalno-zdravstvenih mjera, politika suprotstavljanja zloupotrebi opojnih droga u našoj zemlji svedena je isključivo na represivne mjere, tj. hapšenje i zadržavanje korisnika i onih koji drogu prodaju ili preprodaju. Preventivne aktivnosti po pitanju droga sporadično se provode na nivou lokalnih zajednica (kantoni-opštine), i najvećim dijelom su inicirane od strane nevladinog sektora.

U Bosni i Hercegovini, nažalost, nema sistematski uređenog koncepta i strategije borbe protiv zloupotrebe opojnih droga. Zakon o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe droga, na snazi od februara 2006. godine propisao je izradu državne strategije i akcijskog plana kontrole droga a, dvije i pol godine kasnije do toga nije došlo. Mi se nalazimo u posljednjem kvartalu 2008. godine, a u pomenutom zakonu iz februara 2006. godine u članu 97. se kaže da će Vijeće ministara izraditi strategiju 6 mjeseci od donošenja zakona, a Ministarstvo sigurnosti usvojiti akcioni plan dva mjeseca nakon izrade strategije. U zakonu je jasno navedeno, članom 7. da Vijeće ministara izrađuje državnu strategiju, a istu usvaja PS BiH, dok odmah nakon toga na prijedlog Ministarstva sigurnosti Vijeće ministara usvaja Akcioni plan. Parlamentarna skupština BiH još uvijek nije usvojila strategiju, dok je ministarstvo sigurnosti kreiralo nacrt iste i pustilo u javnu raspravu tokom juna mjeseca 2008. godine. Naravno, kašnjenjem sa izradom strategije, prateći odredbe zakona kasni se i sa izradom Akcionog plana (Programom rada VM, izrada Akcionog plana je planirana za mjesec oktobar).

Na kraju, otvoreno je pitanje kome smeta donošenje Izmjena Zakona i zaštiti tajnih podataka, s čijom finalizacijom se kasni već čitavih 7 mjeseci. Poslanici su već obavljali rasprave o ovom zakonu, a nedostaje konačno mišljenje Vijeća ministara. Izmjene zakona se nalaze u programu rada Ministarstva sigurnosti, a po aktuelnim dešavanjima predlagač istih je Zajednička sigurnosno-obavještajna komisija za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, na čelu sa predsjednikom Mirkom Okolićem. Predloženim izmjenama i dopunama zakona, predviđa se da 57 poslanika i delegata parlamenta BiH može bez sigurnosnih provjera pristupiti tajnim podacima. Izmjenama ovog zakona krug osoba koje imaju pravo na pristup podacima svih stepena tajnosti bez sigurnosnih provjera tako je sa nekolicine državnih i entitetskih dužnosnika proširen i na poslanike i delegate parlamenta BiH. Prema nekim mišljenjima, ovim bi se povećala mogućnost da tajni podaci procure, što bi moglo ugroziti integritet BiH. S druge strane, postoje mišljenja da zloupotreba neće biti. U svakom slučaju, poslanici i delegati će imati pristup samo povjerljivim tajnim podacima koji su važni za njihov rad.

Poznato je i to da je ministar Sadović tokom posljednjih rasprava o zakonu sumirao određene nedoumice, i tražio da parlamentarna delegacija obavi dodatne konsultacije s predstavnicima NATO-a i EU kako bi se sporna pitanja rješila. Po riječima ministra Sadovića iz NATO-a su dobijeni signali da ne bi bilo pametno proširivati krug osoba koje bez sigurnosnih provjera mogu pristupati tajnim podacima.

Kao što je na početku istaknuto, rad ministra Tarika Sadovića karakterišu određeni pomaci, ali u prvi plan dolazi nedovršenost započetih aktivnosti, nerjetko usljed tromosti i neefikasnosti, pa i nedovoljno dobre koordinacije sa drugim institucijama u BiH.

Kršenje Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH

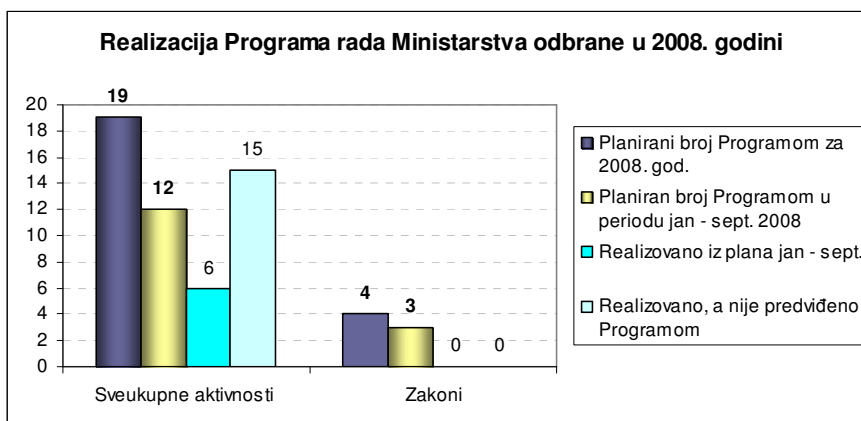
Centri civilnih inicijativa su još 24.10.2008. godine uputili prema kabinetu ministra Sadovića zvaničan upit, u skladu sa Zakonom o pristupu informacijama, u vezi sa informacijama o ostvarenim prihodima tokom 2008. godine. Iako je potvrđeno da je Molba za informacijama zaprimljena, Zakon o pristupu informacijama je prekršen jer je istekao rok, a na Molbu još uvijek nije odgovoreno.

Ministarstvo odbrane

	IME I PREZIME	SELMO CIKOTIĆ
	FUNKCIJA	MINISTAR ODBRANE
	STRANKA	SDA
	BROJ IZOSTANAKA SA ZASJEDANJA VIJEĆA	7
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	≈4.450,00 KM ¹⁷
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2006. GODINE	Nije se kandidovao

PREDLOŽENI I UTVRĐENI AKTI NA VIJEĆU MINISTARA BIH TOKOM 2008. GODINE

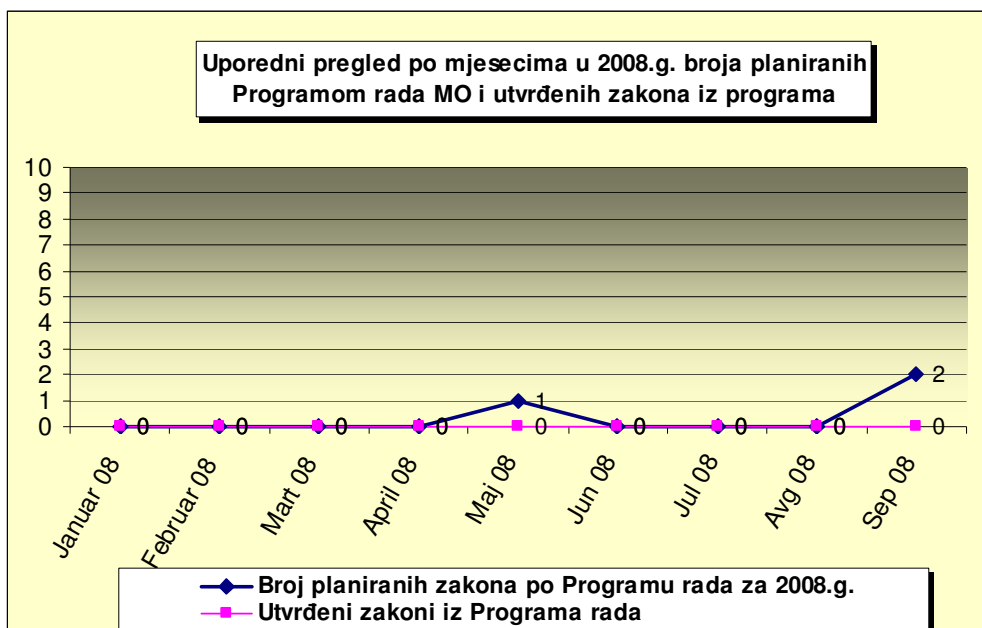
TIP AKTA	PLANIRANO PROGRAMOM		REALIZOVANO IZ PLANA ZA JAN – SEPT.	NEREALIZOVANO, A PLANIRANO JAN – SEPT.	REALIZOVANO VAN PROGRAMA	USVOJENI AKTI - U VEZI SA G.P. 2008. GODINA
	CIJELA 2008. GODINA	PRVIH 9 MJESECI				
ZAKON	4	3	0	3	0	0
ODLUKA	1	1	0	1	0	0
IZVJEŠTAJ	3	2	0	2	1	0
INFORMACIJA	2	1	1	0	6	3
SPORAZUM	7	4	4	0	0	0
N.BUDŽETA ZA 2009.	1	1	1	0	0	0
PR. RADA ZA 2009.	1	0	0	0	0	0
MISLJENJE	0	0	0	0	2	1
Akcioni plan	0	0	0	0	2	2
Drugo	0	0	0	0	2	1
Odgovori na del/posl. pitanja	0	0	0	0	2	0
UKUPNO	19	12	6	6	15	7

Ministarstvo odbrane je realizovalo 50% aktivnosti planiranih u periodu januar – septembar 2008. godine ili 32% godišnjih aktivnosti.

Trenutno, Ministarstvo odbrane kasni sa predlaganjem 3 zakona, a svi se provlače još iz 2007. godine.

¹⁷ Iako su Centri civilnih inicijativa uputili jasan dopis za zahtjevom tačnih pregleda neto primanja i drugih beneficija ministra Cikotića po mjesecima u 2008. godini iz Ureda za odnose sa javnošću Ministarstva odbrane su dobijene vrlo uopštene informacije, a pozivajući se na zakonske odredbe koje definišu primanja državnih službenika. Naznačeno je da ministar Cikotić od ostalih naknada ostvaruje samo pravo na topli obrok (10 KM mjesečno), a vrijedilo bi napomenuti da je ministar primio regres u visini 586 KM, te ostvaruje i druga prava kao što je plaćeni mobitel, dnevnice sa putovanja, reprezentacije, prevoz, isl.

Dijagram 22: Neusklađenost plana i realizacije zakona iz Programa rada Ministarstva odbrane

U februaru je trebao biti realizovan zakon o dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka, a podsjetimo, važnost ovog zakona je u tome što će se novim članom u zakonu regulisati formiranje Centralnog registra NATO-podataka u Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine, te podregistri u Zajedničkom štabu i Operativnoj komandi Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.

U mjesecu septembru 2008. godine po planu su trebali biti utvrđeni „Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine“ i „Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine“.

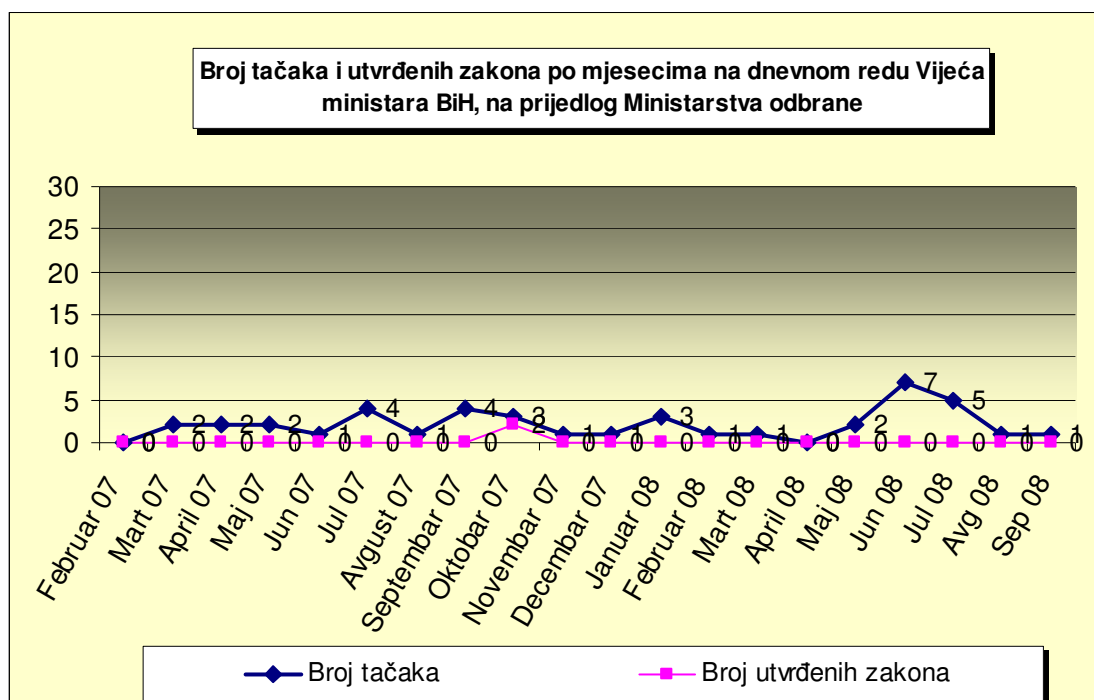
Da su realizovane izmjene zakona o Oružanim snagama u BiH bili bi izmjenjeni članovi zakona koji se odnose na: vojne iskaznice, invalidske i porodične penzije, glavne personalne evidencije, sastav komisije za unapređenja, nadležnosti za postavljenja, vršilac dužnosti i nadležnosti za premještaj. Cilj je unapređenje dosadašnjih rješenja koja u praksi nisu dala očekivane rezultate, a takođe postoji potreba izmjene i dopune zakona u dijelu koji se odnosi na rezervni sastav.

„Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o odbrani BiH“ traži preciziranje, u članu 9, zadatka Vojnoobavještajnog roda (VOR) na taktičkom i operativnom nivou. Takođe, izmjenama postojećeg Zakona o odbrani BiH definisaće se organizacione i administrativne nadležnosti MO BiH, odnosno funkcije i struktura vojne policije oružanih snaga BiH. Krivični zakon BiH iz 2003. g. prepoznaje vojnu policiju oružanih snaga kao ovlaštena službena lica, a da to nije regulisano Zakonom o odbrani BiH.

Od početka mandata na prijedlog ministra Cikotića Vijeće ministara je raspravljalo na 42 tačke dnevnog reda, među kojima su 2 utvrđena zakona¹⁸ iz oktobra 2007. godine. Dakle, ovo ministarstvo

¹⁸ Zakona o izmjenama Zakona o učešću pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu; Zakon o izmjeni Zakona o odlikovanjima BiH;

je ponudilo ubjedljivo najmanji broj tačaka koje su se, u 2008. godini, našle na dnevnom redu Vijeća ministara, U odnosu na ukupan broj to procentualno iznosi: 3%.

Dijagram 23: Broj razmatranih tačaka i utvrđenih zakona na sjednicama Vijeća ministara BiH, predloženih od strane Ministarstva odbrane (period februar 2007 – septembar 2008. godina)

Najveći broj tačaka na prijedlog Ministarstva odbrane, Vijeće ministara je razmatralo u junu 2008. godine, a nakon toga linija angažmana naglo opada. Ovo ne bi bio problem da Ministarstvu odbrane nije ostalo 68% nerealizovanog Programa rada za 25% vremena u 2008. godini.

Realizovane mjere u skladu sa javnim interesom

Realizacijom određenih mjera Ministarstva odbrane, prepoznatljivi su naponi ministra Cikotića, u vezi sa približavanjem BiH ka NATO. Tokom analiziranog perioda, Vijeće ministara je usvojilo dvije mjere koje se ističu po svom značaju i to:

- Prijedlog individualnog partnerskog akcionog plana, BiH - NATO, za period 2008 - 2010., uz Informaciju o napretku BiH o izradi "Individualnog akcionog plana za partnerstvo (IPAP)" i o napretku BiH o statusu "Intenzivnog dijaloga (ID)" dobijenog na samitu NATO-a u Bukureštu;
- Inicijativni dokument za Intenzivirani dijalog između Bosne i Hercegovine i NATO-a;

Inicijativni dokument za Intenzivirani dijalog između Bosne i Hercegovine i NATO-a naša država potvrđuje strateški vanjsko politički cilj, a to je skorašnji ulazak u punopravno članstvo NATO-a. Ovaj dokument izrađen je na temelju NATO studije o proširenju i sadrži četiri tematska poglavlja: politička i ekonomska pitanja, odbrambena pitanja, pitanja resursa, te sigurnosna pitanja.

Naravno, na putu u punopravno članstvo NATO-a od velikog značaja su kvalitetni i na vrijeme izrađeni dvogodišnji individualni partnerski akcioni planovi (IPAP). Da bi se odredile potrebne reforme zemalja partnera, novi bilateralni mehanizam uveden je na Praškom samitu (novembar 2002. godine) u formi individualnih partnerskih planova akcije (IPAP). Bosna i Hercegovina je na vrijeme verifikovala „Prijedlog individualnog partnerskog akcionog plana, BiH - NATO, za period 2008 - 2010.godina“, što je jedan od rijetkih pozitivnih signala koji dolaze iz Vijeća ministara..

Razvijeni na dvogodišnjoj osnovi, ovakvi planovi napravljeni su da okupe različite mehanizme saradnje kroz koje zemlja partner interaktivno radi sa Alijansom, izoštravajući fokus aktivnosti s ciljem djelotvornije podrške domaćim reformskim naporima. Intenzivirani politički dijalog o relevantnim pitanjima, integralni je dio IPAP procesa. IPAP, osim toga, traži načine da olakša koordinaciju bilateralne pomoći koje su osigurale pojedinačne zemlje članice NATO-a partnera, kao i koordinaciju napora sa ostalim relevantnim međunarodnim institucijama. Ovakve mjere pomažu BiH na izgradnji institucija odbrane i protiv terorizma, kao i kroz proces planiranja i revizije.

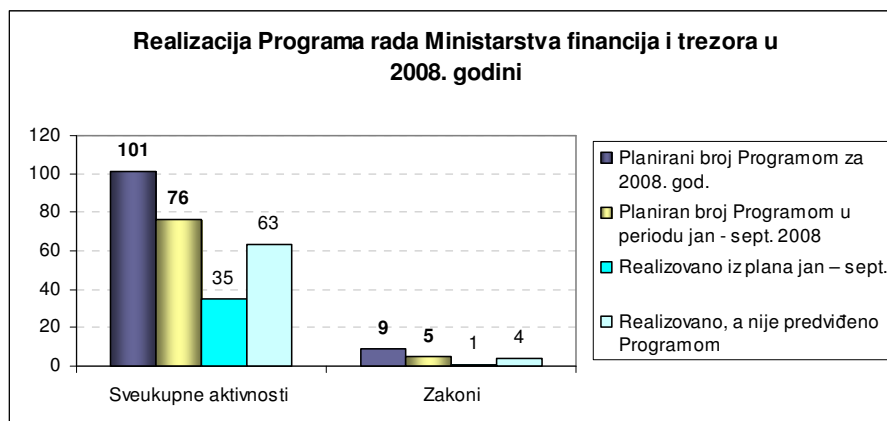
Kao što smo i prethodno isticali kroz izvještaje, aktivnosti Ministarstva odbrane BiH posredno su povezana sa realizacijom svih zahtjeva iz Građanske platforme. Program rada ovog Ministarstva ne definiše mjere koje su ekspertne organizacije prilikom Analize usklađenosti istog sa zahtjevima iz Građanske platforme istakli kao značajnije po pitanju zahtjeva iz GP.

Ministarstvo finansija i trezora

	IME I PREZIME	DRAGAN VRANKIĆ
	FUNKCIJA	MINISTAR FINANSIJA I TREZORA
	STRANKA	HDZ BIH
	BROJ IZOSTANAKA SA ZASJEDANJA VIJEĆA	2
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	---
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2006. GODINE	9.846

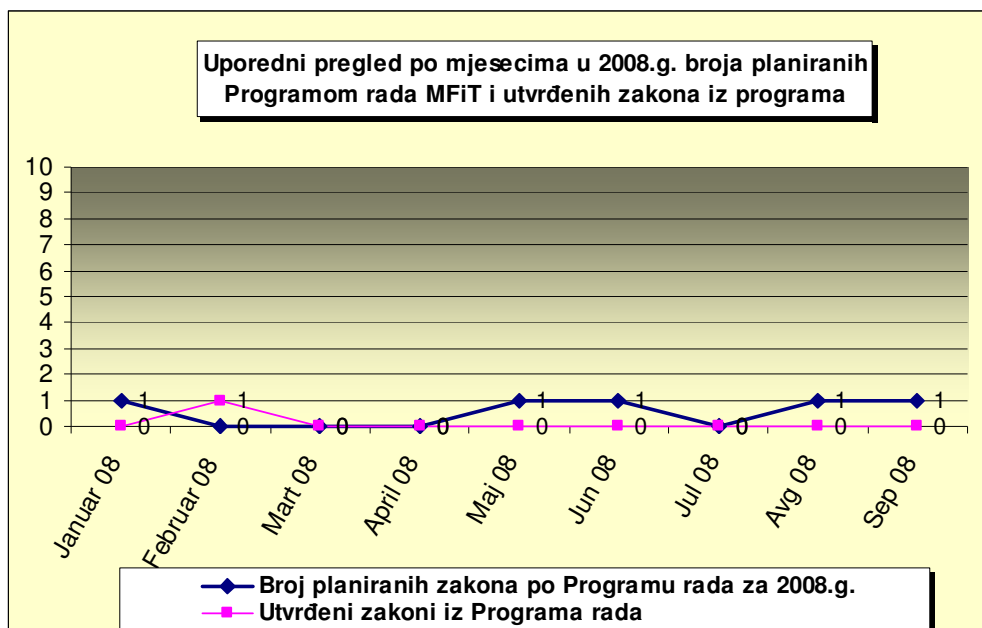
PREDLOŽENI I UTVRĐENI AKTI NA VIJEĆU MINISTARA BIH TOKOM 2008. GODINE

TIP AKTA	PLANIRANO PROGRAMOM		REALIZOVANO IZ PLANA ZA JAN – SEPT.	NEREALIZOVANO, A PLANIRANO JAN – SEPT.	REALIZOVANO VAN PROGRAMA	USVOJENI AKTI - U VEZI SA GP 2008. GODINA
	CIJELA 2008. GODINA	PRVIH 9 MJESECI				
ZAKON	9	5	1	4	4	4
ODLUKA	10	9	4	9	17	5
IZVJEŠTAJ	12	8	4	5	1	2
INFORMACIJA	8	5	1	4	5	3
SPORAZUM	36	31	14 ¹⁹	17	9	8
STRATEGIJA	1	1	0	1	0	0
PROGRAM (finans.)	1	1	1	1	0	0
AKCIONI PLAN	1	1	0	1	0	0
UPUTSTVO	1	1	0	1	0	0
DRUGO	21	13	9	11	2	1
RJEŠENJE	1	1	1	0	2	2
ZAKLJUČAK	0	0	0	0	4	0
MISLJENJE	0	0	0	0	3	1
PRAVILNIK	0	0	0	0	2	1
Odgovori na del/posl. pitanja	0	0	0	0	14	0
UKUPNO	101	76	35	54	63	27

¹⁹ Određene Sporazume (3) je pripremlilo po planu Ministarstvo finansija (kreditni angažman za vodosnabdjevanje u općini Posušje, ugovor o zajmu od Evropske banke za obnovu i razvoj), a iste je VM BiH predložilo Ministarstvo vanjskih poslova.

Ministarstvo finansija i trezora je realizovalo 46% aktivnosti planiranih u periodu januar – septembar 2008. godine ili 35% godišnjih aktivnosti. Akcentirajući zakone, realizovano je tek 20% od planiranih u periodu januar – septembar 2008. godine ili 11% iz Godišnjeg plana.

Dijagram 24: Neusklađenost plana i realizacije zakona iz plana Ministarstva finansija i trezora

I dalje nisu realizovani oni zakoni čije kašnjenje smo evidentirali polovinom 2008. godine, a rječ je Zakonu o Garancijskom fondu, te famoznim Izmjenama zakona o osnivanju izvozno-kreditne agencije BiH, gdje se u pojašnjenju navodi kako se izmjene odnose samo na član 4. kojim se utvrđuje struktura i uloga osnivača. Da li to znači kako ministarstvu finansija treba više od 4 mjeseca za izmjenu jednog člana zakona?

Ovim nerealizovanim zakonima pridružio se i Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine, koji će regulisati propisivanje obaveza usvajanja DOB-a institucija BiH od strane Vijeća ministara. Na taj način DOB bi bio zvanično potvrđen kao preliminarni nacrt Budžeta, a dodatno bi se usaglasio budžetski proces i kalendar na svim nivoima vlasti BiH. I ovaj zakon se provlači od prošle godine, a napomenute izmjene su ponovo tehničke, a ne suštinske prirode, te je teško shvatljiva konstantna neefikasnost odgovornih osoba.

U septembru je trebao biti realizovan Zakon o okviru devizne politike Bosne i Hercegovine kojim bi se trebala osigurati jedinstvenost uslova deviznog poslovanja u BiH. Kasni se i sa zakonom iz oblasti poreza i drugih javnih prihoda i rashoda iz sfere fiskalne nadležnosti Bosne i Hercegovine (nepreciziran naziv u Programu rada).

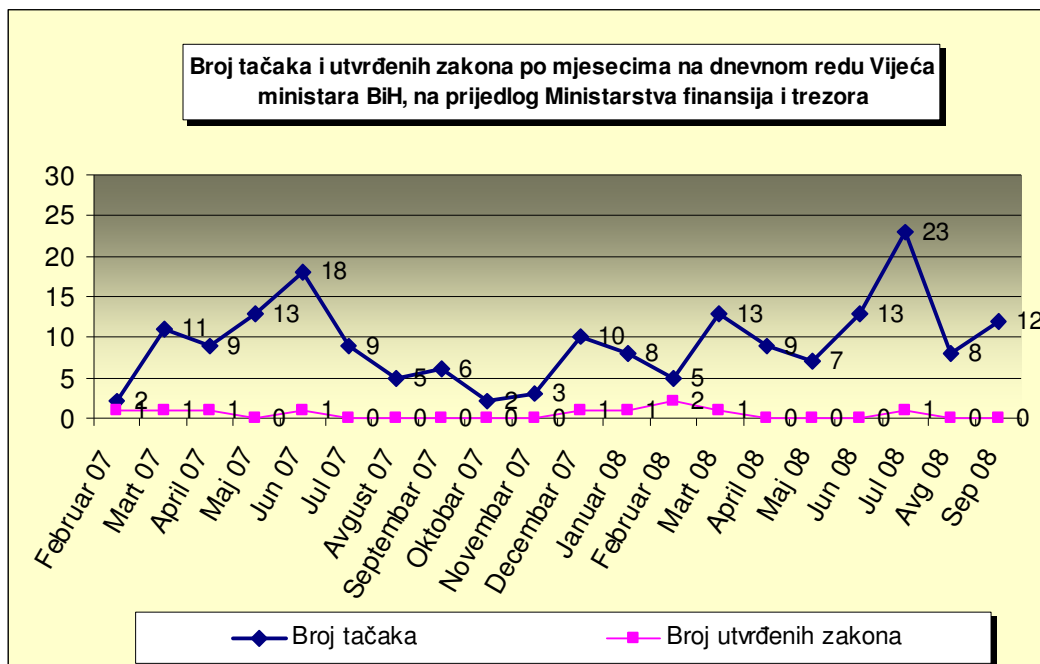
Kršenje „Pravilnika o finansijskom izvještavanju institucija BiH“ je nažalost postala praksa u našim institucijama vlasti. I tokom analiziranog perioda smo imali situaciju da je Vijeće ministara 25.09.2008. godine usvojilo Izvještaj o izvršenju Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza

Bosne i Hercegovine za period 1.1.-30.6.2008. godine, sa do sada rekordnih 45 dana zakašnjenja. Ovu pojavu CCI bilježi kao kontinuiranu, a najodgovornijim za takvo neprihvatljivo stanje smatra Ministarstvo finansija i trezora BiH, sa ministrom Vrankićem na čelu.

Ipak, kao pozitivan rezultat Ministarstva finansija i trezora BiH, u analiziranom periodu, izdvajamo na vrijeme pripremljen Nacrt budžeta zajedničkih institucija BiH za 2009. godinu, čime su stvoreni preduslovi da Prijedlog konačno bude usvojen na kraju fiskalne godine za narednu godinu. Sa druge strane, ministar Vrankić je u više navrata izrazio strah da će politikanstvo prilikom usvajanja budžeta ponovo dovesti do kašnjenja.

Od početka mandata Vijeće ministara je utvrdilo 10 zakona²⁰, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora. Interesantno, do tih 10 zakona čak 6 nije bilo planirano Programom rada Vijeća ministara. Ukupno, u periodu februar 07 – septembar 08, Vijeće ministara BiH je razmatralo 186 tačaka na prijedlog Ministarstva finansija, odnosno 15% od ukupno razmotrenih na prijedloge ministara. Među realizovanim mjerama nema strategija, razvojnih programa, akcionih planova isl. Najviše je realizovanih odluka, a u vezi sa tranšama budžeta, potpisivanja različitih oblika kreditnih sporazuma, imenovanja, različitih informacija, a na kraju i izvještaja u vezi sa budžetom i međunarodnim obavezama.

Dijagram 25: Broj razmatranih tačaka i utvrđenih zakona na sjednicama Vijeća ministara BiH, predloženih od strane Ministarstva finansija i trezora (period februar 2007 – septembar 2008. godina)

²⁰ Zakon o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2007. godinu; Zakon o izmjeni Zakona o administrativnim taksama; Zakon o internoj reviziji institucija BiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje; Zakon o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2008. godinu (2 puta); Zakon o Fiskalnom vijeću u BiH; Zakon o plaćama i naknadama zaposlenih u institucijama BiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita u bankama Bosne i Hercegovine; Zakon o dopunama Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje;

Ministarstvo finansija i trezora mjesečno priprema oko 10 tačaka za potrebe sjednica Vijeća ministara, što nije dovoljno, s obzirom na nivo obaveza, zacrtan Programom rada. Ovom ministarstvu je preostalo 75% nerealizovanih aktivnosti, tri mjeseca do kraja 2008. godine.

Realizovane mjere u skladu sa javnim interesom

Ministarstva finansija i trezora u periodu jul – septembar nije realizovalo ni jednu mjeru za koju bi mogli istaći da je od posebnog značaja za rješavanje zahtjeva iz Građanske platforme.

Od početka godine, do kraja septembra, Ministarstvo finansija i trezora BiH realizovalo je 1 mjeru koja je značajna po pitanju realizacije zahtjeva iz dokumenta „Građanska platforma“, a to je

- Zakon o Fiskalnom vijeću u BiH

Jednu mjeru Ministarstva finansija izdvajamo u negativnom kontekstu kao suprotnost zahtjevu, iz Građanske platforme, da se do 2010. godine smanji javna potrošnja (administracija) u BiH. Radi se o skandaloznom Zakonu o plaćama i naknadama zaposlenih u institucijama BiH.

U analiziranom periodu ministar Vrankić je imenovan za predsjedavajućeg Koordinacionog odbora za Instrument predpristupne pomoći (IPA) Evropske unije i državnog koordinatora IPA. Već duže vrijeme Vijeće ministara je kasnilo sa ovom obavezom prema Briselu, a jedna od ključnih odgovornosti ovog tijela je pažljivo i sistematično određivanje prioriteta za koje će biti upotrebljena sredstva iz IPA fondova.

Mjere iz Programa rada u vezi sa Građanskom platformom sa kojima se kasni sa realizacijom:

MJERA	PREDLAGAČ	PLANIRANI ROK
Prijedlog zakona o Garancijskom fondu	Ministarstvo finansija i trezora	Maj
Strategija unutrašnje finansijske kontrole u institucijama Bosne i Hercegovine	Ministarstvo finansija i trezora	Juni

U objašnjenju za potrebu donošenja Zakona o Garancijskom fondu stoji da će se istim obezbijediti podsticanje privrednog rasta i razvoja, smanjivanje kamatne stope, dostupnost samoodrživim projektima. Istovremeno, ovim zakom bi se regulirale državne garancije što je kompatibilno Zakonu o zaduživanju, dugu i garancijama BiH.

U Programu rada Vijeća ministara BiH ova mjera čini samo jednu stavku, sa čijom realizacijom se kasni već 4 mjeseca, a u praksi nema podataka koji bi nam rekli koliko je Bosna i Hercegovina izgubila nepostojanjem iste, usljed nesmanjenja kamatnih stopa, nepodsticanja privrednog rasta i nedostupnosti samoodrživih projekata, što su direktne posljedice neusvajanja ovog zakona i za što, zapravo, odgovornost snosi Ministar Vrankić. (Ovo je, naime, još jedan odličan primjer, šta, ustvari, stoji iza brojki o ispunjenju programskih obaveza ministarstava i koje su, zapravo, posljedice nerada i nesposobnosti predstavnika vlasti. Stoji stvarni život. I posljedice po čitavo društvo.)

Sistemi interne finansijske kontrole (PIFC) u javnoj upravi i njihova praktična primjena postali su najvažniji uvjet za zemlje kandidate za EU, a i u Strategiji reforme uprave u BiH vode se kao jedno od prioritetnijih pitanja. Zbog svoje specifične ustavne strukture, BiH mora načiniti dodatne napore da bi osigurala realizaciju ove Strategije, a kroz koordinirane aktivnosti entitetskih ministarstava finansija, vrhovnih revizorskih institucija, kao i Ministarstva finansija i trzora BiH. Mnoštvo je državnih strateških dokumenata koja nikada nisu ugledala svjetlost dana upravo zbog činjenice da realizacija zahtjeva koordinaciju države i entiteta, a najsvježiji primjer je propala Strategija zapošljavanja BiH. Stoga se nadamo da su ova kašnjenja u realizaciji Strategije unutrašnje finansijske kontrole u institucijama BiH tehničke, a ne političke prirode. Podsjetimo, Vijeće ministara BiH je još u junu 2007. godine donijelo „Odluku o formiranju Stručne radne grupe za izradu Strategije uspostavljanja i razvoja interne finansijske kontrole javnog sektora u BiH“, a nakon 15 mjeseci strategija još nije finalizovana.

Kao potencijalni rezultat ove reforme, BiH bi trebala imati sistem koji će omogućiti striktan nadzor nad efikasnošću i djelotvornošću javne uprave, te osigurati transparentno korištenje javnih fondova.

Tehničke smetnje u komunikaciji sa Ministarstvom finansija i trezora

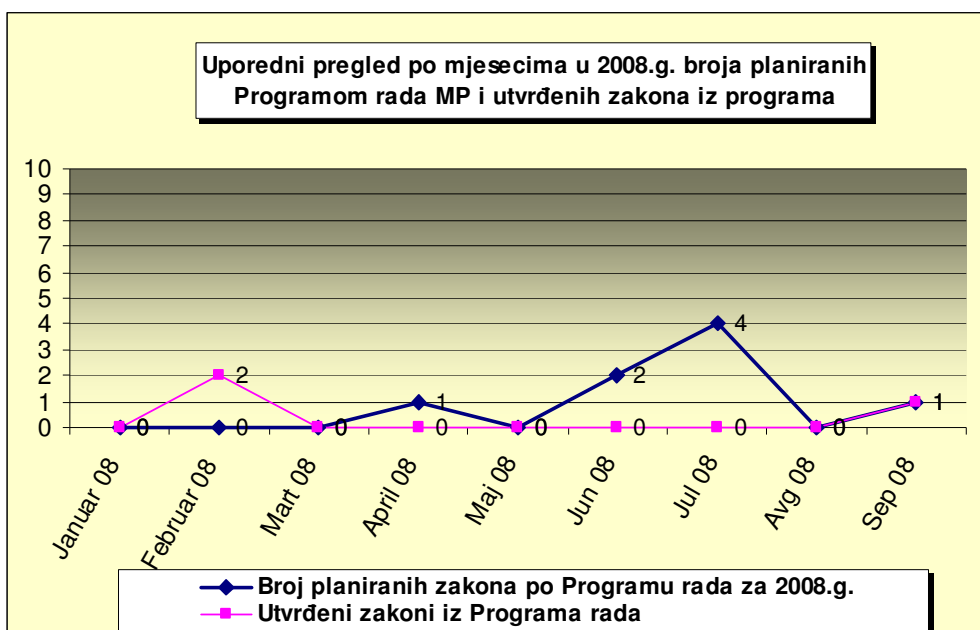
U periodu završne pripreme podataka prije objavljivanja javnosti, Centri civilnih inicijativa su iz Ministarstva finansija i trezora dobili uvjerenja da je došlo do tehničkih problema na serveru Ministarstva, što je prouzrokovalo nedostavljanje traženih podataka o primanjima ministra Dragana Vrankića. Sa tim u vezi, na obostrano zadovoljstvo, traženi podaci će biti hitno dostavljeni prema CCI, a isti će biti objavljeni prilikom prezentacije Godišnjeg izvještaja o radu Vijeća ministara BiH.

Ministarstvo pravde

	IME I PREZIME		BARIŠA ČOLAK			
	FUNKCIJA		MINISTAR PRAVDE			
	STRANKA		HDZ BIH			
	BROJ IZOSTANAKA SA ZASJEDANJA VIJEĆA		0			
	MJESEČNA NETO PRIMANJA (nakon povećanja)		4.826,59 KM			
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2006. GODINE		Nije se kandidovao			
PREDLOŽENI I UTVRĐENI AKTI NA VIJEĆU MINISTARA BIH TOKOM 2008. GODINE						
TIP AKTA	PLANIRANO PROGRAMOM		REALIZOVANO IZ PLANA ZA JAN – SEPT.	NEREALIZOVANO, A PLANIRANO JAN – SEPT.	REALIZOVANO VAN PROGRAMA	USVOJENI AKTI - U VEZI SA G.P. 2008. GODINA
	CIJELA 2008. GODINA	PRVIH 9 MJESECI				
ZAKON	18	8	3	5	2	4
ODLUKA / KONVENCIJA INFORMACIJA	5	4	2	2	3	2
PRAVILNIK	2	2	0	2	6	0
PROTOKOL	10	7	4 (SN)	3	1 (+1 SN)	0
UPUTSTVO	8	6	1	5	0	0
UGOVOR	1	1	1	0	0	0
DRUGO	22	3	0	3	0	0
SPORAZUM	4	4 (pr. mat)	4	0	2	0
ANALIZA	2	1	1	0	1	0
STRATEGIJA	1	1	0	1	0	0
ODLUKA	1	1	0	1	0	0
IZVJEŠTAJ	1	1	1	1	0	1
RJEŠENJE	0	0	0	0	8	0
MISLJENJE	0	0	0	0	10	2
IMENOVANJE	0	0	0	0	3	0
ZAHTJEV	0	0	0	0	1	0
Odgovori na del/posl. pitanja	0	0	0	0	17	0
UKUPNO	74	38	17	21	61 (+1 SN)	11

Ministarstvo pravde je realizovalo 46% aktivnosti planiranih u periodu januar – septembar 2008. godine ili 23% godišnjih aktivnosti. Akcentirajući

januar – septembar 2008. godine, što je, međutim, tek 17% od godišnjeg plana. U drugoj polovini 2008. godine realizovana su 2 zakona iz Programa rada i to: „Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine“ i „Prijedlog zakona o maloljetnim učiniocima krivičnih djela i krivičnopravnoj zaštiti djece i maloljetnika“.

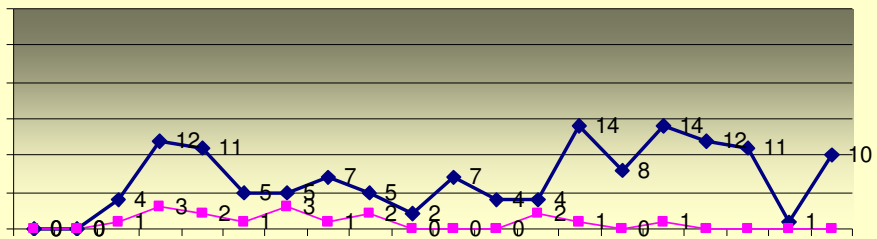
Dijagram 26: Najveća disproporcija zabilježena je u planu i realizaciji tokom mjeseca jula 2008. godine

Od početka mandata aktuelnog saziva Vijeća ministara, isto je, na prijedlog Ministarstva pravde, razmatralo 136 tačaka na dnevnom redu, odnosno 11% od ukupno razmotrenih na prijedloge ministara. Među ovim tačkama nalazi se čak 16 utvrđenih zakona²¹ na prijedlog ministra Čolaka, što je i najveći učinak jednog ministra po pitanju ukupno predloženih zakona. Po važnosti, pored zakona izdvaja se još realizovana „Strategija za reformu sektora pravde u BiH za period od 2008. do 2012. godine“.

Ono po čemu se materijal, za sjednice Vijeća ministara, koji priprema Ministarstvo pravde, razlikuje od drugih, je pružanje mnoštva izjašnjenja (mišljenja) na različite zakone i ustavne odredbe, kao i veći broj odgovora na poslanička pitanja.

²¹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku pred Sudom BiH; Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći u građanskim stvarima; Zakon o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH; Zakon o izmjenama Zakona o upravnom postupku; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima BiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH; Zakon o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH; Zakon o osnivanju Zavoda BiH za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera; Zakon o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH; Zakon o usvajanju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi i zaštiti naziva BiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama BiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini; Zakon o dopunama Zakona o upravnim sporovima BiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH;

Broj tačaka i utvrđenih zakona po mjesecima na dnevnom redu Vijeća ministara BiH, na prijedlog Ministarstva pravde

Mjere iz Programa rada u vezi sa Građanskom platformom sa kojima se kasni sa realizacijom:

MJERA	PREDLAGAČ	PLANIRANI ROK
Prijedlog zakona o obligacionim odnosima	Ministarstvo pravde	Juli 2008. godine

Iako je usvajanje Zakona o obligacionim odnosima na državnom nivou bila 19. obaveza, sa spiska koji je Evropska unija definisala u formi konkretnih akcija koje je bilo potrebno usvojiti i/ili realizovati do kraja septembra 2008. godine, isti nije realizovan.

Na dvije tematske sjednice Savjeta ministara (juni i juli 2008. g.) ministar pravde Bariša Čolak je obavezan da ponovo obavi razgovor sa svim zainteresovanim stranama po pitanju usaglašavanja spornih pitanja iz Zakona o obligacionim odnosima, kako bi se ovo pitanje riješilo na vrijeme, ali učinka nije bilo. Inače, što se tiče Zakona o obligacionim odnosima, Amandmanom XXXII na Ustav Republike Srpske je regulisano da Republika Srpska, pored ostalog, uređuje svojinsko i obligaciono pravne odnose i zaštitu svih oblika svojine. U tom smislu, prema važećem Ustavu Republike Srpske, Zakon o obligacionim odnosima je u isključivoj nadležnosti Republike Srpske, što je u suprotnosti sa zahtjevima Evropske unije i težnjom da postoji ovakav zakon na državnom nivou.

Ostvarena primanja u 2008. godini

Mjesec 2008.g.	Neto plata KM	Topli obrok KM	Odvojeni život	Troškovi smještaja	Mobitel	Ukupno mjesečno KM
Januar	2.325,60	210,00	400,00	490,70	159,65	
Februar	2.325,60	210,00	400,00	254,65	187,31	
Mart	2.325,60	200,00	400,00	355,04	165,33	
April	2.325,60	190,00	400,00	358,95	313,60	
Maj	2.325,60	170,00	400,00	417,65	335,98	
Juni	2.325,60	170,00	400,00	254,75	247,19	
Juli	4.826,59	220,00	400,00	235,75	244,13	
Avgust	4.826,59	90,00	190,56	280,45	455,15	
Septembar	4.826,59	180,00	400,00	247,90	218,75	
UKUPNO	28.433,37	1.640,00	3.390,56	2.895,84	2.354,09	38.713,86

Regres isplaćen u julu mjesecu je iznosio 586 KM.

Iz ministarstva pravde, prema Centrima civilnih inicijativa je na vrijeme, sveobuhvatno i precizno odgovoreno na traženi zahtjev u vezi sa mjesečnim primanjima ministra Bariše Čolaka. Kao i drugi, po zakonu, ministar ostvaruje i pravo na dnevnice za putovanja, troškovi za reprezentacije, troškovi prevoza službenim automobilima, isl.

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa

	IME I PREZIME	MLADEN ZIROJEVIĆ
	FUNKCIJA	MINISTAR VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA
	STRANKA	SNSD
	BROJ IZOSTANAKA SA ZASJEDANJA VIJEĆA	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	---
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2006. GODINE	Nije se kandidovao

PREDLOŽENI I UTVRĐENI AKTI NA VIJEĆU MINISTARA BIH TOKOM 2008. GODINE

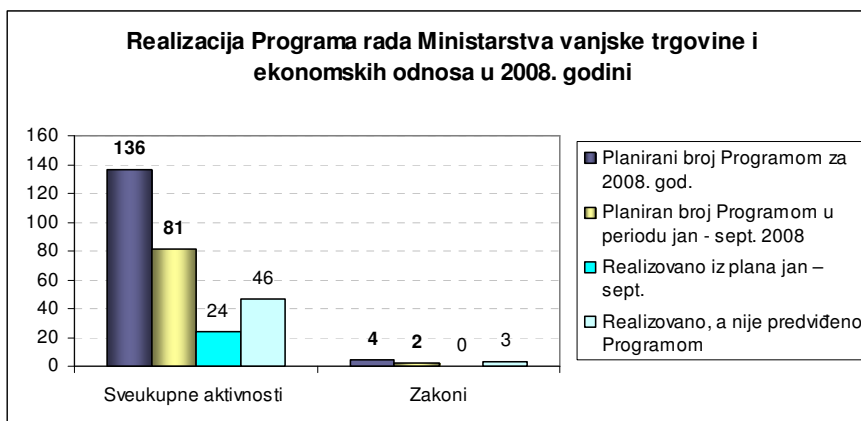
TIP AKTA	PLANIRANO PROGRAMOM		REALIZOVANO IZ PLANA ZA JAN – SEPT.	NEREALIZOVANO, A PLANIRANO JAN – SEPT.	REALIZOVANO VAN PROGRAMA	USVOJENI AKTI - U VEZI SA G.P. 2008. GODINA
	CIJELA 2008. GODINA	PRVIH 9 MJESECI				
ZAKON	4	2	0	2	1 (+2 ²²)	1
ODLUKA	21	7	2	5	10 (+2SN)	9
IZVJEŠTAJ	13	7	0	7	4	1
INFORMACIJA	4	4	4	0	8	4
SPORAZUM	17	12	9	4	2	6
ANEKS SPORAZUMA	1	1	0	1	0	0
PROGRAM	5	4	1	3	1	1
PRAVILNIK	26	14	0	14	0	0
MEMORANDUM	2	2	2	1	0	1
IZJAVA	1	1	1	0	0	0
DRUGO	20	15	3	12	1	0
UPUTSTVO	2	2	0	2	0	0
STRATEGIJA	2	0	0	0	0	0
STR. PLAN I PLAN	4	3	1	2	0	0
PROTOKOL	4	1	1	0	1	0
KONVENCIJA	2	0	0	0	0	0
UGOVOR	3	3	0	3	1	0
INSTRUKCIJE	1	1	0	1	0	0
INICIJATIVA	1	1	0	1	0	0
STUDIJE	3	1	0	1	0	0
MIŠLJENJE	0	0	0	0	6	4
IMENOVANJE	0	0	0	0	2	2
Odgovori na del/posl. pitanja	0	0	0	0	15	0
UKUPNO	136	81	24	59	46 (+2SN)	27

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa je jedino koje je tokom mandata aktuelnog saziva Vijeća ministara imalo smjenu ministara. Umjesto prethodnika Slobodana Puhalcu, ministarsku poziciju je preuzeo gospodin Slobodan Zirojević. Ministra Zirojevića je dočekalo mnoštvo nedovršenih

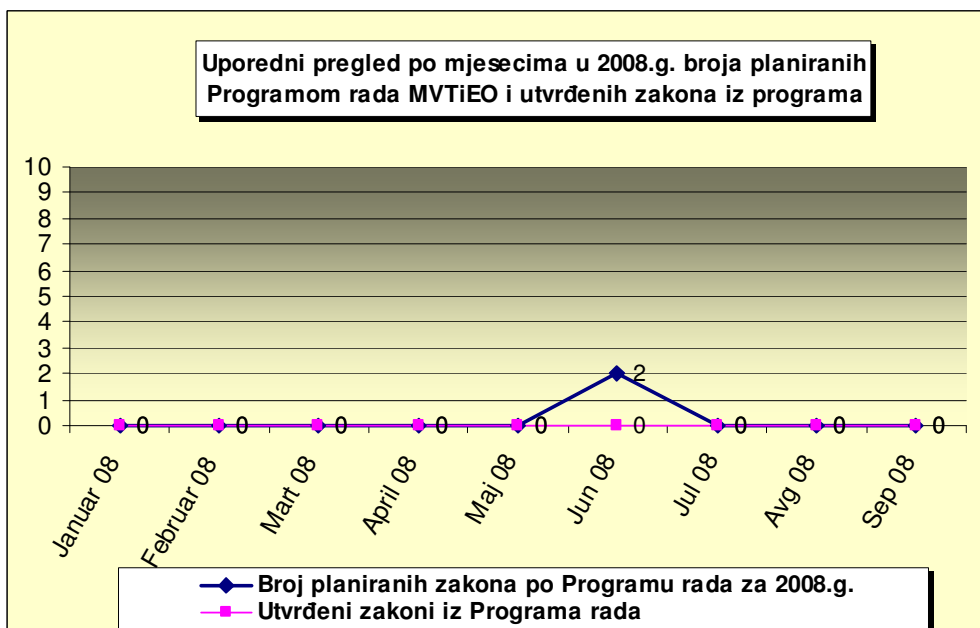
²² Realizovana dva zakona na prijedlog ministra Puhalcu su prvobitno Programom pozicionirani u okvir drugih predlagača. Tako npr. Izmjene i dopune Zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme se nalazi u programu Ministarstva sigurnosti, a Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici u Programu Uprave za indirektno oporezivanje.

aktivnosti iz 2007. godine, kao i onih sa kojima se kasni u 2008. godini. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa je 2007. godinu završilo sa 14 nerealizovanih zakona od ukupno 17 planiranih u toj godini, a u ovoj je broj planiranih zakona sveden na svega 4, od kojih niti jedan nije realizovan.

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa je realizovalo 30% aktivnosti planiranih u periodu januar – septembar 2008. godine ili 18% godišnjih aktivnosti. Niti promjena ministra nije dovela do realizacije planiranih zakona.

Dijagram 28: Neusklađenost plana i realizacije zakona iz plana Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa

Kasni se sa realizacijom „Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uvozu i izvozu naoružanja i vojne opreme i kontrole uvoza i izvoza proizvoda dvojne namjene“, kao i „Prijedloga zakona o sistemu državne pomoći u BiH“. Ovaj drugi, u izrazitoj vezi sa Građanskom platformom, nije realizovan iako je to trebao biti još 2007. godine. Da jeste, građanima BiH bi bila obezbjeđena sistemska promocija fer konkurencije i slobodne trgovine, uspostavila bi se kontrola državne pomoći koja nije prijetnja ekonomskim politikama, a isto tako unaprijedili bi se okviri za privlačenje direktnih stranih ulaganja. Vrlo brzo će javnost BiH saznati da li novi ministar Slobodan Zirojević ima istinske želje i volju kako bi se ova pitanja pokrenula sa mrtve tačke. Upozorenja, u smislu prethodnih

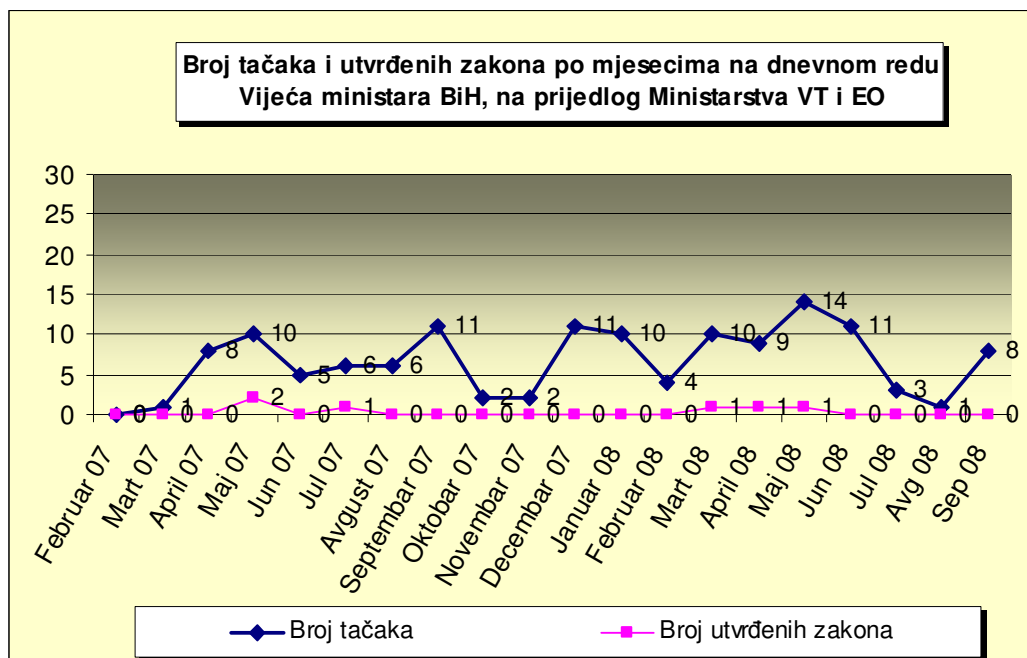
propusta, ima mnogo, a među ostalima i povećanje vanjskotrgovinskog deficita BiH, koje je po određenim analizama izazvano kretanjem cijena energenata i hrane na svjetskom tržištu, kao i stepenom razvijenosti industrijske proizvodnje u BiH. U prvih šest mjeseci ove godine BiH je uvezla robe u vrijednosti 7.977.709.000 KM, što je za 23,82% više u odnosu na isti period prošle godine, dok je izvoz iznosio 3.349.467.000 KM, 29,35% više. To govori da je vanjskotrgovinski deficit dostigao 4.628.440.000 KM, a pokrivenost uvoza izvozom 42%. Svima je poznat put kojim bi se deficit ublažio, ali je za to, kao preduslov, potrebna odgovorna vlast, posvećena dobrobiti svojih građana. Potrebno je poboljšati poslovno okruženje za domaće i strane investitore, usmjeravati investicije prema industriji s većom finalnom obradom proizvoda, te bolje koristiti domaće fondove u entitetskim investicionim bankama, jačati transportne komunikacije, povećati proizvodnju i konkurentnost domaćih proizvoda radi većeg izvoza, isl.

Prisjetimo li se svih propusta Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih poslova posebno se ističe činjenica da je isto, u skladu sa spiskom 30 prioriteta Evropske unije, trebalo, do kraja septembra, realizovati Strategiju razvoja malih i srednjih preduzeća, Strategiju energetskog sektora u BiH, kao i Zakon o sistemu državne pomoći. No, ništa od toga nije realizovano! A isto tako niko iz Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa nije našao za shodno da bh. javnosti pojasni ko je za to odgovoran. I ko u BiH koči zapošljavanje i ekonomsko–socijalni prosperitet, tj. kome smeta stvaranje koherentnog pravnog i institucionalnog okvira za mala i srednja preduzeća BiH, uključujući državnu Agenciju za mala i srednja preduzeća i forum za dijalog i konsultacije sa malim i srednjim preduzećima, a kako bi se na odgovarajući način provela Povelja o malim i srednjim preduzećima.

U periodu februar 2007 – septembar 2008, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa razmatrane su 132. tačke na dnevnom redu Vijeća ministara, što ukupno čini 11% od ukupno razmotrenih tačaka na prijedlog ministara. Među realizovanim tačkama nalazi se 6 utvrđenih zakona²³, vrlo bitnih za privredu BiH, a posebno se ističe značaj realizovanog „Zakona o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju u BiH“. I sam premijer Špirić je, u dijelu iznesenog Ekspozea istakao sljedeće: „Poljoprivreda je ključna za dalji razvoj Bosne i Hercegovine i ovaj Savjet ministara će poljoprivrednicima posvetiti značajnu pažnju. Do uspostavljanja Ministarstva za poljoprivredu, planiram da angažujem posebnog savjetnika za pitanja poljoprivrede i posvetim značajan dio vremena ovom pitanju“. Na žalost, građani Bosne i Hercegovine i nisu imali više mnogo prilika da čuju Premijera kako govori o značaju poljoprivrede, a pogotovo o uspostavljanju ministarstva za poljoprivredu na državnom nivou.

---

²³ Zakon o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju u BiH; Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina; Zakon o izmjenama Zakona o carinskoj tarifi BiH; Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme; Zakon o prestanku važenja Zakona o flaširanim pitkim vodama Bosne i Hercegovine;

Dijagram 29: Broj razmatranih tačaka i utvrđenih zakona na sjednicama Vijeća ministara BiH, predloženih od strane Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (period februar 2007 – septembar 2008. godina)

Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa je, tri mjeseca do kraja godine, preostalo 82% nerealizovanih aktivnosti iz Programa rada za 2008. godinu. S obzirom da dosadašnji podaci govore kako Vijeće ministara mjesečno razmatra, u prosjeku, oko 7 tačaka na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, to znači da će, zadrži li ovaj tempo rada, uz pretpostavku da će sve tačke, koje pripremi ovo ministarstvo, u posljednja 3 mjeseca, biti iz Programa rada, ovo ministarstvo godinu završiti sa realizovanih tek 33% obaveza iz Programa.

Realizovane mjere u skladu sa javnim interesom

Među nerealizovanim aktivnostima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa krije se i najveći broj onih koje su značajnije u vezi sa zahtjevima iz Građanske platforme, a trenutno kasni sa 10 takvih.

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih za pola godine, perioda april – septembar, nije realizovalo niti jednu mjeru koja ima većeg značaja po pitanju realizacije zahtjeva iz Građanske platforme.

Sumarno, od početka godine do kaja septembra, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova je realizovalo 2 mjere koje su značajne po pitanju realizacije zahtjeva iz Građanske platforme, i to:

- Prijedlog programa mjera za implementaciju Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini (CEFTA 2006) i Izvještaj o procjeni potreba u oblastima koje se odnose na trgovinu
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine

Mnogo duži je sljedeći...

Spisak mjera iz Programa rada u vezi sa Građanskom platformom sa kojima se kasni sa realizacijom:

MJERA	PREDLAGAČ	PLANIRANI ROK
Odluka o uspostavljanju informativnog punkta u MVTEO, u Sektoru za poljoprivredu, prehranu, šumarstvo i ruralni razvoj	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Mart
Program monitoringa rezidua	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Mart
Prijedlog zakona o sistemu državne pomoći u BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Juni
Prijedlog Strateškog plana Bosne i Hercegovine za harmonizaciju poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja (2008-2010)	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Maj
Prijedlog Operativnog programa Bosne i Hercegovine za poljoprivredu, prehranu i ruralni razvoj (2008.-2010.)	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Maj
Odluka o uvođenju zajedničkih mjera za poboljšanje konkurentnosti agroprehranbenog sektora Bosne i Hercegovine putem mjera indirektno podrške za proizvodnju i preradu u skladu sa harmoniziranim Strateškim planom Bosne i Hercegovine i Operativnim programom za poljoprivredu, prehranu i ruralni razvoj 2008 – 2010.	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Maj
Instrukcija o primjeni zaštitnih mjera u poljoprivredi	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Maj
Godišnji izvještaj za poljoprivredni sektor	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Maj
Državni godišnji program za zaštitu potrošača	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Jul

Naravno, mnogo važniji je karakter mjera koje se ne realizuju, nego što je sama dužina spiska. Npr, nemoguće je i zamisliti da Bosna i Hercegovina bude bez Programa monitoringa rezidua kad isti treba da ima za cilj zaštitu zdravlja potrošača i osiguranje uslova za nesmetanu trgovinu životinjama i proizvodima životinjskoga podrijetla. Kontrole se provode u svrhu otkrivanja zabranjenih tvari ili proizvoda koji se primjenjuju na životinjama u svrhu tova ili nedopuštenoga liječenja, a sve to u skladu sa smjernicama EU.

O važnosti Zakona o sistemu državne pomoći smo već pisali, a onda dođemo i do strategije i programa za razvoj poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja. Realizacija pomenute strategije i programa su se trebali odnositi i na 2008. godinu, a istekom trećeg kvartala još uvijek nisu realizovani.

Razviti sveobuhvatnu poljoprivrednu strategiju na državnom nivou bi značilo jačanje administrativnog (institucionalnog) kapaciteta na državnom nivou vezano za poljoprivredu u cilju efikasne koordinacije i implementacije tržišnih politika i politika ruralnog razvoja u cijeloj BiH. Jedino u Bosni i Hercegovini se ovakve mjere, koje imaju karakter jačanja državnih institucija, svjesno opstruiraju i činjenica da su te mjere prioritetni uslovi na putu BiH ka EU, našim političarima ništa ne znači.

Na kraju, neobrazlažući ostale, takođe vrlo važne a nerealizovane mjere, dodajmo i par činjenica u vezi sa „Državnim godišnjim programom za zaštitu potrošača“. Prisjetimo se, Vijeće za zaštitu potrošača BiH, je na svojoj 2. sjednici održanoj 19. marta 2008. godine, usvojilo prvi Državni godišnji program za zaštitu potrošača BiH za period 2008. -2011. i isti je uputilo u redovnu proceduru prije usvajanja na Vijeću ministara BiH. Ovim Državnim programom određeni su okviri prioriteta državne

politike na području zaštite potrošača u naredne četiri godine. Ističe se potreba razvoja upravne infrastrukture da bi se osiguralo primjereno funkcionisanje tržišta, odnosno da bi se osigurao nadzor nad tržištem i provedba zakona na tom području. Zacrtni cilj Bosne i Hercegovine je razvitak otvorenog dijaloga svih interesnih skupina u društvu sa svrhom osiguranja jasnoće, konzistentnosti postupanja i razumijevanja u definisanju interesa potrošača. Usvajanjem ovog Državnog programa pravi se prvi korak koji kreira politiku zaštite potrošača u BiH, definišu se prioriteti i određuju mjere za njihovo ostvarivanje, a koje mogu osigurati primjerenu zaštitu potrošača.

Dakle, Vijeće za zaštitu potrošača u martu usvoji ovako važnu mjeru, ista se odnosi na 4 godine, gdje spada i 2008. godina, a Vijeće ministara BiH krajem jula 2008. godine prvi put razmatra taj Program i vrati ga predlagaču na doradu. Do danas, u posljednjem kvartalu 2008. godine, Bosna i Hercegovina nema program za zaštitu svojih potrošača.

Kršenje Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH

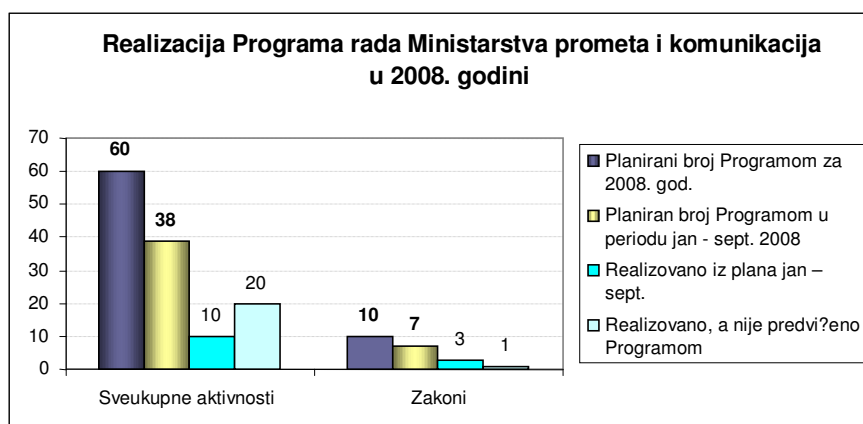
Centri civilnih inicijativa su još 24.10.2008. godine uputili prema kabinetu ministra Zirojevića zvaničan upit, u skladu sa Zakonom o pristupu informacijama, u vezi sa informacijama o ostvarenim prihodima tokom 2008. godine. Iako je potvrđeno da je Molba za informacijama zaprimljena, Zakon o pristupu informacijama je prekršen jer je istekao rok, a na Molbu još uvijek nije odgovoreno.

Ministarstvo komunikacija i prometa

	IME I PREZIME	BOŽO LJUBIĆ
	FUNKCIJA	MINISTAR KOMUNIKACIJA I PROMETA
	STRANKA	HDZ 1990
	BROJ IZOSTANAKA SA ZASJEDANJA VIJEĆA	3
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	---
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2006. GODINE	53.325 (za člana Predsjedništva BiH)

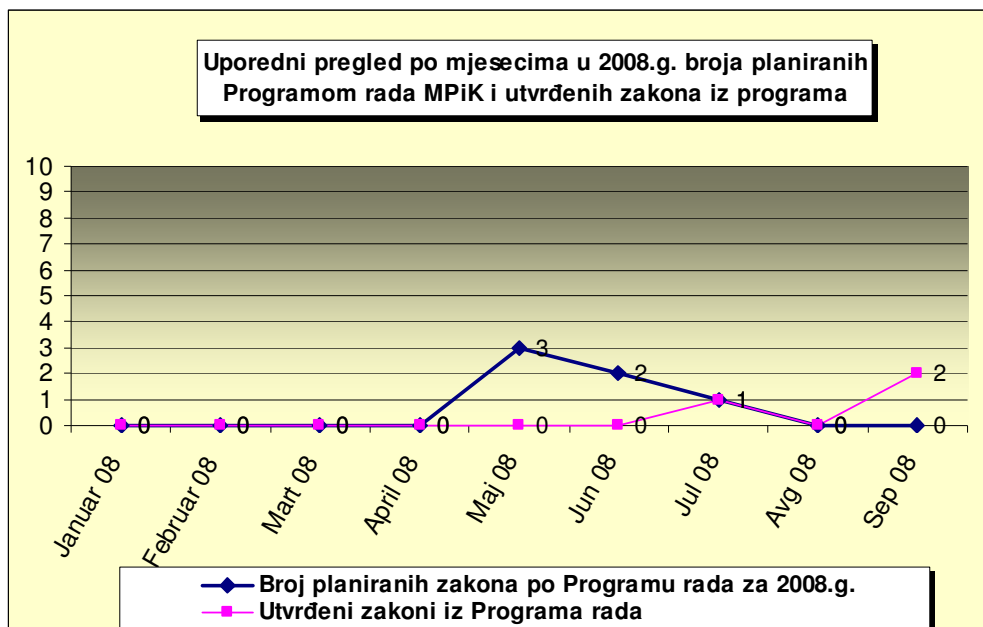
PREDLOŽENI I UTVRĐENI AKTI NA VIJEĆU MINISTARA BIH TOKOM 2008. GODINE

TIP AKTA	PLANIRANO PROGRAMOM		REALIZOVANO IZ PLANA ZA JAN – SEPT.	NEREALIZOVANO, A PLANIRANO JAN – SEPT.	REALIZOVANO VAN PROGRAMA	USVOJENI AKTI - U VEZI SA G.P. 2008. GODINA
	CIJELA 2008. GODINA	PRVIH 9 MJESECI				
ZAKON	10	6	3	3	1	3
ODLUKA	12	10	1	9	4 (+3SN)	2
IZVJEŠTAJ	5	4	2	3	3	0
INFORMACIJA	1	1	0	1	1	0
PROTOKOL	3	1	1	0	0	0
SPORAZUM	14 ²⁴	7	2	6	1	0
PRAVILNIK	4	1	0	1	1 (+3SN)	0
DRUGO	1	0	0	0	1	0
STRATEGIJA	4	2	0	2	0	0
PLAN	2	2	0	2	0	0
MEMORANDUM	1	1	0	1	0	0
AMAND. NA MEMO ANALIZA	1	1	0	1	0	0
UGOVOR	1	1	0	1	0	0
RJEŠENJE	0	0	0	0	1	1
Odgovori na del/posl. pitanja	0	0	0	0	7	0
UKUPNO	60	38	10	28	20 (+6SN)	6

²⁴ U Programu rada su bilateralni sporazumi o zračnom prometu sa Indonezijom, Kazahstanom i Alžirom planirani u jednoj tački i kao takva je usvojena na 36. sjednici Vijeća ministara BiH.

Ministarstvo prometa i komunikacija je realizovalo 26% aktivnosti planiranih u periodu januar – septembar 2008. godine ili 17% godišnjih aktivnosti, a pri tome 3 od 7 programom planiranih zakona u prvih 9 mjeseci 2008. godine. Realizacija planiranih zakona od strane ministra Ljubića je pravo osvježenje, a time je načinjen skok sa 0% realizovanih zakona u prvoj polovini 2008. godine na trenutnih 50%.

Dijagram 30: Neusklađenost plana i realizacije zakona iz plana Ministarstva prometa i komunikacija

U periodu jul – septembar 2008. Ministarstvo prometa i komunikacija je realizovalo dva zakona koja su bila obaveza u skladu sa potpisanim Sporazumom o stvaranju zajedničkog evropskog vazdušnog prostora (ECAA), te dalje harmonizacije domaće regulative sa propisima Evropske unije i to: „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vazduhoplovstvu“ i „Zakon o osnivanju pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi (ANSP)“. Cilj ovih zakona je razdvojiti funkciju regulatora i pružaoca usluga vazdušne navigacije i to uspostavljanjem pružaoca usluga vazdušne navigacije sa svim njegovim nadležnostima i transformacijom postojećeg regulatora.

Pored pomenutih, Vijeće ministara je utvrdilo i „Zakon o Agenciji za razvoj informacionog društva Bosne i Hercegovine“ kojim se osniva Agencija za razvoj informacionog društva BiH. Ista će raditi na razvoju i primjeni tehnologija informacionog društva. Potreba za uspostavom ove agencije, kao i sva druga potrebna legislativa u vezi sa razvojem informacionog društva u BiH planirana je još 2004. godine kada je usvojena Strategija i akcioni plan razvoja informacionog društva u BiH. U pomenutoj Strategiji osnivanje Agencije za razvoj informacionog društva Bosne i Hercegovine je bilo planirano još u 2006. godini.

Akcioni plan se odnosi na period 2004 – 2010. godina i već sada postoji opravdana bojazan da mnoge aktivnosti neće biti na vrijeme realizovane. Između ostalog, navedeni planski dokumenti su, rukovodeći se između ostalog i eSEEurope inicijativom Pakta stabilnosti, jasno identifikovali potrebu postojanja posebne institucije na nivou BiH u čijoj bi nadležnosti bili razvoj i koordinacija razvoja

informativnog društva u BiH. U tom smislu, u Strategiju razvoja informativnog društva je eksplicitno postavljena obaveza formiranja Agencije za razvoj informativnog društva kao posebne organizacije na nivou BiH, koja će imati jednu od ključnih uloga u implementaciji Strategije i Akcionog plana razvoja informativnog društva u BiH.

Tokom pisanja ovog izvještaja Vijeće ministara je utvrdilo još jedan zakon iz Programa rada za 2008. god. Ministarstva prometa i komunikacija. Riječ je o „Prijedlogu dopune Zakona o javnom radiotelevizijskom sistemu Bosne i Hercegovine“. Ovim Zakonom uređuje se Javni RTV sistem u BiH i odnosi tri javna RTV servisa i zajedničkog pravnog subjekta unutar tog sistema, kao i njegova djelatnost i organizacija. Dopunom zakona od obaveze plaćanja RTV takse, po zahtjevu Udruženja slijepih u BiH, oslobađaju se domaćinstva-vlasnici prijemnika, čiji je najmanje jedan član domaćinstva osoba koja je trajno izgubila vid, što se dokazuje na osnovu potvrde koju izdaju nadležna tijela za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, a po zahtjevu Udruženja slijepih građana BiH. Prethodna tabela u kojoj su predstavljeni podaci o stepenu realizacije Programa rada ne tretira ovaj Zakon, jer je isti utvrđen izvan analiziranog perioda i, u statističkom smislu, biće uzet u obzir u narednom izvještaju Centara civilnih inicijativa.

Trenutno se kasni sa, takođe vrlo važna dva zakona za Bosnu i Hercegovinu, a koja su u skladu sa evropskim principima. „Zakonom o prijevozu opasnih materija u Bosni i Hercegovini“ će se regulisati ovu oblast za cjelokupnu teritoriju BiH. A „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštama Bosne i Hercegovine“ treba da tretira izmjene kojima bi se precizirale nadležnosti Vijeća ministara, Ministarstva komunikacija i prometa i Agencije za poštanski promet, te kaznene odredbe. Ovim zakonom će se izmijeniti definicija poštanske pošiljke, a po potrebi napraviti i druge izmjene.

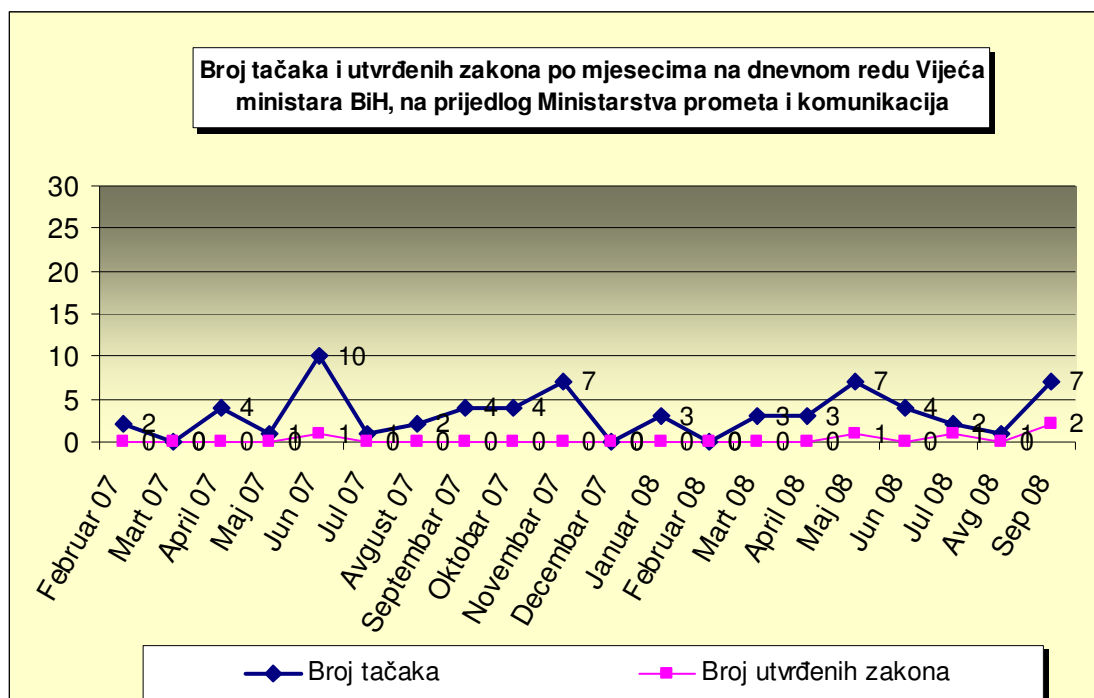
U maju mjesecu Vijeće ministara je, na prijedlog Ministarstva prometa i komunikacija, utvrdilo i „Zakon o javnim cestama u BiH“ koji nije prethodno planiran Programom rada, ali je isti odbijen na 34. sjednici Predstavničkog doma PS BiH, održanoj 03.09.2008. godine. To je jedini zakon, od onih koje je Vijeće ministara utvrdilo u 2008. godini, a da nije prošao prvo čitanje.

Od početka mandata do kraja septembra mjeseca 2008. godine aktuelno Vijeće ministara je razmatralo 65 tačaka na prijedlog Ministarstva prometa i komunikacija, odnosno 5% od ukupnog broja tačaka predloženih od ministara, a utvrđeno je 5 zakona²⁵. U isto vrijeme, nije bilo realizovanih strategija, akcionih planova, programa, ali izdajamo „Prijedlog odluke o usvajanju Prometne politike Bosne i Hercegovine za period od 2007. do 2020. godine“. Prometna politika BiH je okvirni, bazni dokument na temelju kojeg će se, u procesu razvoja i napretka prometnog sektora, donijeti strategija, zakoni, programi i drugi važni propisi za BiH, u skladu sa evropskim standardima.

---

²⁵ Zakon o elektronskom pravnom i poslovnom prometu; Zakon o javnim cestama; Zakon o osnivanju Agencije za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi Bosne i Hercegovine; Zakon o vazduhoplovstvu Bosne i Hercegovine; Zakon o Agenciji za razvoj informativnog društva Bosne i Hercegovine (ZARID);

Dijagram 31: Broj razmatranih tačaka i utvrđenih zakona na sjednicama Vijeća ministara BiH, predloženih od strane Ministarstva prometa i komunikacija (period februar 2007 – septembar 2008. godina)

Prethodni dijagram nam govori kako je mjesec septembar 2008. godine jedan od najučinkovitijih po pitanju pripreme materijala za sjednice Vijeća ministara od strane Ministarstva prometa i komunikacija. Prvi put Vijeće ministara je u jednom mjesecu utvrdilo 2 zakona ministra Ljubića, a 7 tačaka u jednom mjesecu je duplo iznad dotadašnjeg prosjeka po mjesecima. Ipak, sve ovo je više nego nedovoljno, ako uzmemo u obzir da Ministarstvo prometa i komunikacija, tri mjeseca do kraja godine, ima realizaciju od tek 17% Programa rada za 2008. godinu.

Realizovane mjere u skladu sa javnim interesom

Ministarstvo prometa i komunikacija u periodu april – septembar, nije realizovalo aktivnosti koje imaju većeg značaja po pitanju realizacije zahtjeva iz Građanske platforme, a za pozitivan primjer izdvajamo ipak konačnu realizaciju čak 3 zakona iz Programa rada Vijeća ministara, a koji imaju određenu vezu sa Građanskom platformom. To su:

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vazduhoplovstvu;
- Prijedlog zakona o osnivanju Pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi (ANSP);
- Prijedlog zakona o Agenciji za razvoj informacionog društva Bosne i Hercegovine;

Sumarno, od početka godine do kaja mjeseca juna, Ministarstvo prometa i komunikacija je realizovalo samo 1 mjeru koja je značajna po pitanju realizacije zahtjeva iz dokumenta „Građanska platforma“. Riječ je o „Prijedlogu odluke o usvajanju Prometne politike Bosne i Hercegovine za period od 2007. do 2020. godine“.

Program rada ovog Ministarstva ne definiše mjere koje su ekspertne organizacije prilikom Analize usklađenosti istog sa zahtjevima iz Građanske platforme istakli kao značajnije po pitanju zahtjeva iz GP.

Kršenje Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH

Centri civilnih inicijativa su još 24.10.2008. godine uputili prema kabinetu ministra Ljubića zvaničan upit, u skladu sa Zakonom o pristupu informacijama, u vezi sa informacijama o ostvarenim prihodima tokom 2008. godine. Iako je potvrđeno da je Molba za informacijama zaprimljena, Zakon o pristupu informacijama je prekršen jer je istekao rok, a na Molbu još uvijek nije odgovoreno. Na našu Molbu oglasila se šef kabineta zamjenika ministra Ravijojla Pavlović koja nas je uputila da zahtjev dodatno faxom dostavimo na broj 033 284 751 u kabinet ministra, međutim konačan rezultat je izostao. Podsjetimo, ovo je drugi put da ovakve podatke ne dobijamo iz kabineta ministra Ljubića, jer smo iste tražili u januaru mjesecu 2008. godinu, a za prethodnu godinu, te je i taj put prekršen ZOSPI.

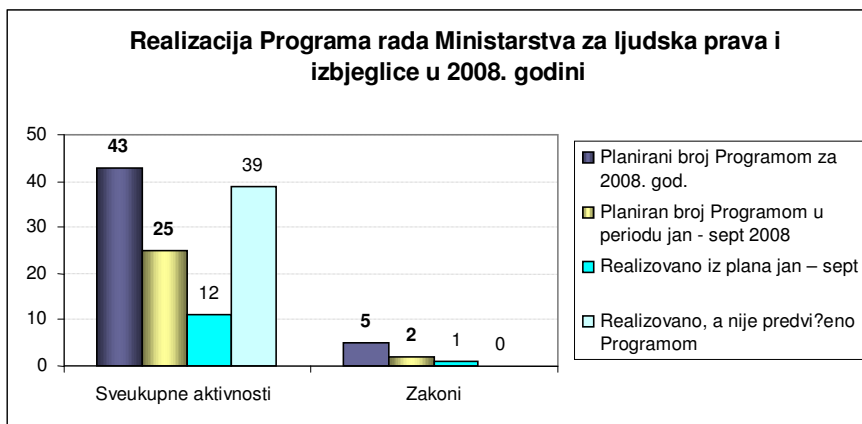
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice

	IME I PREZIME	SAFET HALILOVIĆ
	FUNKCIJA	MINISTAR ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE
	STRANKA	Sz BiH
	BROJ IZOSTANAKA SA ZASJEDANJA VIJEĆA	4
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	---
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2006. GODINE	9.823

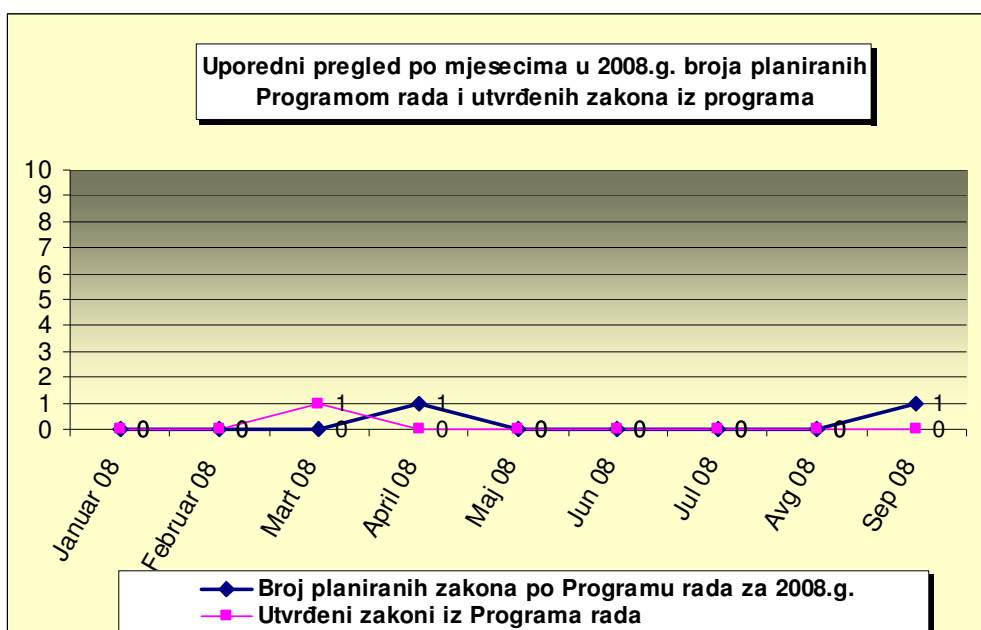
PREDLOŽENI I UTVRĐENI AKTI NA VIJEĆU MINISTARA BIH TOKOM 2008. GODINE

TIP AKTA	PLANIRANO PROGRAMOM		REALIZOVANO IZ PLANA ZA JAN – SEPT.	NEREALIZOVANO, A PLANIRANO JAN – SEPT.	REALIZOVANO VAN PROGRAMA	USVOJENI AKTI - U VEZI SA G.P. 2008. GODINA
	CIJELA 2008. GODINA	PRVIH 9 MJESECI				
ZAKON	5	2	1	1	0	1
ODLUKA	4	4	0	4	11	3
IZVJEŠTAJ	7	4	4	0	6	3
INFORMACIJA	2	1	1	0	3	1
PLANOVI (akcioni, aktiv.)	4	4	3	1	1	1
DRUGO	3	2	0	2	3	1
STRATEGIJA	1	0	0	0	0	0
PROGRAM	1	1	0	1	0	0
PRAVILNIK	4	2	2 - SN	0	0	0
Pokretanje procedure za pristupanje Konvenciji i Evr. konvenciji	6	2	0	2	0	0
KONVENCIJE	2	0	0	0	0	0
Dopunski protokol	1	0	0	0	0	0
Ratif. Evropske povelje	1	1	1	0	0	1
Rev. akcionog plana za djecu	1	1	0	1	0	0
Info o rev. strategije	1	1	0	1	0	0
MIŠLJENJE	0	0	0	0	4	1
ZAKLJUČAK	0	0	0	0	2	0
Odgovori na del/posl. pitanja	0	0	0	0	9	0
UKUPNO	43	25	10 (+2 SN)	13	39	12

Od svih realizovanih mjera u periodu jul - septembar 2008. godine posebno mjesto zaslužuje usvajanje na 54. sjednici Vijeća ministara „Akcionog plana Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambene izgradnje i zdravstvene zaštite“. Na istoj sjednici, usvojen je i Prijedlog odluke o osnivanju Koordinacionog odbora za praćenje provođenja Akcionog plana za rješavanje problema Roma iz oblasti zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je realizovalo 48% aktivnosti planiranih za period januar – septembar 2008. godine ili 28% godišnjih aktivnosti. Akcentirajući zakone, realizovano je 50% od planiranih u periodu januar – septembar 2008. godine, ali tek 20% iz Godišnjeg plana.

Dijagram 32: Tempo realizacije zakona iz Programa rada Min. za ljudska prava i izbjeglice govori da je zakon planiran u aprilu realizovan mjesec dana ranije, uz kašnjenja sa utvrđivanjem planiranog zakona iz septembra mjeseca

U cjelokupnom periodu funkcionisanja aktuelnog saziva Vijeća ministara, isto je razmatralo 82 tačke na prijedlog Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, odnosno 7% od ukupnog broja. U istom periodu, na prijedlog ministra Safeta Halilovića Vijeće ministara je utvrdilo samo jedan zakon - „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine“, u martu 2008. godine. Izmjenama pomenutog zakona dopunjena je nadležnost ovog ministarstva u vezi sa pravima i pitanjima izbjeglica u BiH. Nakon utvrđenih izmjena, a vođeni evropskim standardima i potrebom da se potpuno pravno reguliše ova oblast, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice nadležno je i za „staranje o pravima i pitanjima osoba kojima je priznat status privremenog prihvata na osnovu masovnog priliva stranaca i osoba kojima je, prema zahtjevu za azil, odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga. Dalje, ostvarivanje prava ovih osoba regulisano je bliže podzakonskim aktima, koji se odnose

na ostvarivanje prava iz oblasti zdravstvene zaštite, zapošljavanja, socijalne zaštite, obrazovanja i upisa u matične knjige.

Od drugih dugoročnih planskih mjera koje su realizovane na prijedlog ministra Halilovića tokom period februar 2007 – septembar 2008. izdvojili bi prije svega „Državnu strategiju²⁶ za borbu protiv nasilja nad djecom 2007.-2010. godinu“. Dodajmo i usvojene „Akcioni plana za provođenje aktivnosti utvrđenih u okviru pisma predsjednika Vijeća sigurnosti UN – predmet decertifikovani policajci u Bosni i Hercegovini“, te „Izmjene i dopune Operativnog plana realizacije mjera programa oporavka i razvoja Srebrenice“.

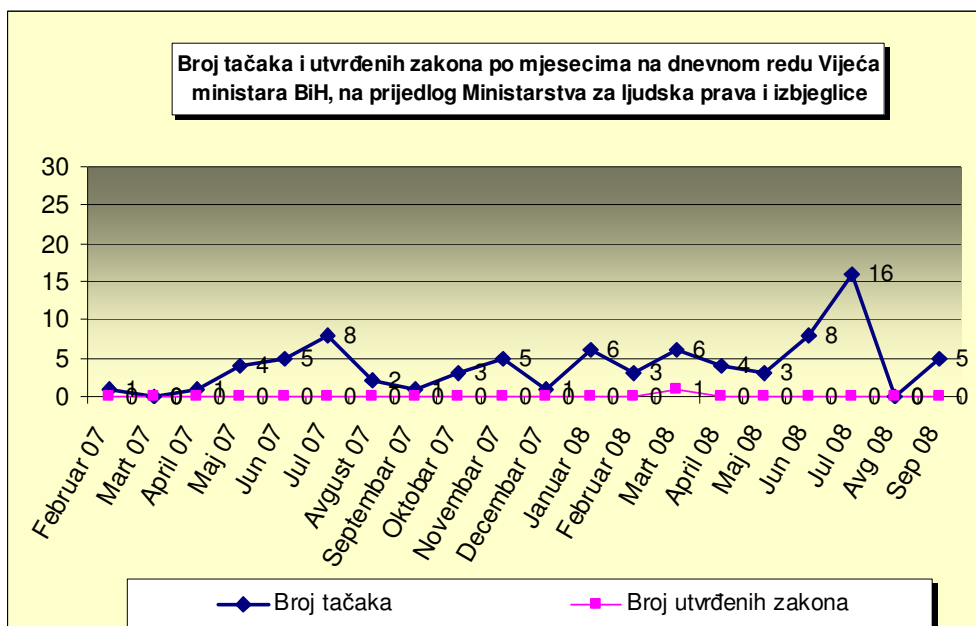
Trenutno, sa realizacijom po Programu rada do septembra mjeseca 2008. godine, se kasni sa Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nestalim osobama Bosne i Hercegovine, čiju inicijativu za izmjene i dopune su pokrenule porodice nestalih, s ciljem da se potpunije utvrde prava, obaveze i odgovornosti za realizaciju ovog zakona.

U prethodnom izvještaju su Centri civilnih inicijativa podržali nastojanje predsjednika Helsinškog odbora za ljudska prava u BiH, Srđana Dizdarevića i drugih organizacija koje su inicirale tekst „Zakona protiv diskriminacije u BiH“, a koji je u isto vrijeme planiran i Programom rada Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice. Međutim, došlo je do nesuglasica između kreatora teksta (korisnika) i predlagača zakona ministra Safeta Halilovića, u vezi sa određenim članovima zakona, a samim tim i zastoja u realizaciji ove aktivnosti važne za veliki broj pripadnika ugrožene populacije u BiH.

Još u prvoj polovini 2008. godine, organizacije civilnog društva koje su radile na izradi izvornog teksta su dobijale uvjerenja od ministra Halilovića kako su odugovlačenja sa utvrđivanjem zakona na Vijeću ministara stvar proceduralne prirode, i da će to biti uskoro završeno. Pomenuta uvjerenja se očigledno kose sa činjeničnim stanjem. Sa druge strane, po Programu rada ministarstva za ljudska prava i izbjeglice ovaj zakon je planiran za oktobar 2008. godine. „Zakon protiv diskriminacije“ jedan je od preduslova za prijem u Evropsku uniju i očekuje se zakon koji je usklađen sa njenim direktivama, sa odredbama međunarodnih konvencija i sa jurisprudencijom Suda za ljudska prava u Strazburu, a upravo takav je ponuđen od strane udruženih nevladinih organizacija.

---

²⁶ Državna strategija za borbu protiv nasilja nad djecom omogućava uspostavljanje planova i programa, kako na državnom i entitetskim nivoima, tako i na lokalnim, s ciljem unaprjeđenja i provođenja aktivnosti na što uspješnijoj zaštiti djece od svih oblika nasilja, kao i brzog i adekvatnog reagovanja na nasilje kada se ono dogodi, bez obzira na to da li se dešava unutar porodice, u institucijama ili na ulici.

Dijagram 33: Broj razmatranih tačaka i utvrđenih zakona na sjednicama Vijeća ministara BiH, predloženih od strane Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice (period februar 2007 – septembar 2008. godina)

Od početka mandata, Vijeću ministara, Ministarstvo za izbjeglica i raseljena lica, u prosjeku, predlaže 4 tačke na dnevni red, mjesečno. Ne ulazeći ovaj put u kvalitet materijala, prije svega moramo konstatovati da je to izuzetno malo, a trenutna alarmantna situacija govori o 72% nerealizovanih aktivnosti iz Programa rada, tri mjeseca do kraja 2008. godine. Raduje podatak iz jula mjeseca 2008. godine kada je ministarstvo predložilo čak 16 tačaka, 4 puta više od prosjeka, i jedino takav tempo bi mogao popraviti propušteno.

Realizovane mjere u skladu sa javnim interesom

U analiziranom periodu jul - septembar, ovo Ministarstvo je realizovalo jednu mjeru koja značajno može uticati na zahtjeve iz GP, smanjenjem siromaštva i povećanjem zapošljavanja Roma, kao najbrojnije nacionalne manjine u našoj zemlji.

Naziv akta (mjere)	Kraće obrazloženje	Oblast iz GP
Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambene izgradnje i zdravstvene zaštite	Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite izrađen u skladu sa stvarnim potrebama romske manjinske zajednice u Bosni i Hercegovini, kao i već stečenih dobrih iskustava iz zemalja regiona, te sadrži cilj koji se želi postići u svakom području, aktivnosti, mjere, pokazatelje koji će pratiti ostvarenje mjera, nositelje i način praćenja, uz procjenu potrebnih sredstava za realizaciju mjera. Akcioni plan odražava nastojanje da u potpunosti korespondira sa realnim životom, da ne budu samo spisak lijepih želja o tome šta bi se trebalo uraditi, nego plan iz kojeg će se odmah, na prvi pogled, vidjeti ko šta radi, za šta je tko zadužen itd.	Više zahtjeva iz Građanske platforme

	Istovremeno, Vijeće ministara BiH donijelo je Odluku o osnivanju koordinacionog odbora za provođenje i praćenje ovog akcionog plana, te usvojilo Deklaraciju o pristupanju BiH "Dekadi uključenja Roma 2005-2015". Na ovaj način Bosna i Hercegovina je ispunila uvjet potreban za pristupanje međunarodnoj inicijativi „Dekada uključenja Roma 2005-2015".	
--	---	--

Sumarno, od početka godine do kraja septembra, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je realizovalo nekoliko mjera koje su značajne po pitanju realizacije zahtjeva iz dokumenta „Građanska platforma“, i to:

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine²⁷;
- Informacija o razmatranju Godišnjeg izvještaja Ombudsmena za ljudska prava BiH za 2006. godinu;
- Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambene izgradnje i zdravstvene zaštite;

Mjere iz Programa rada u vezi sa Građanskom platformom sa kojima se kasni sa realizacijom i pojašnjenje istih:

MJERA	PREDLAGAČ	PLANIRANI ROK
Revizija akcionog plana za djecu	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	Februar
Odluka za uspostavljanje Vijeća za osobe sa invaliditetom	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	Juni

Odluka o uspostavljanju Vijeća za osobe sa invaliditetom je kreirana još u 2008. godini, a da još nije usvojena na Vijeću ministara BiH. Isto tako, prisjetimo se, između Vijeća Ministara BiH i NVO-a, 2007. godine potpisan je dokument „Sporazum o saradnji između Vijeća Ministara BiH i nevladinih organizacija“, koji bi trebao intenzivirati i učešće organizacija osoba s invaliditetom u izradi aktivnih politika i strategija relevantnih za ovu skupinu. Politika u oblasti invalidnosti u BiH jeste usvojena u maju 2008. godine, ali strategije, na svim nivoima, koje moraju proizaći na osnovu politike, nisu ugledale svjetlost dana, niti se o istima mnogo govori. Ono što je opšte poznato su činjenice da se u našoj državi problem sistemske i institucionalne „nevidljivosti“ ove skupine dodatno komplikuje kroz veliki broj ugroženih socijalnih skupina kojima je pomoć države neophodna. Tu je i činjenica da se, nerijetko, grupa osoba s invaliditetom svodi na osobe kod kojih je invaliditet prouzrokovan ratnim dejstvima te se nude parcijalna, relativno kratkoročna rješenja, tek jednom segmentu ove mnogobrojne grupe. Postojeće strategije i akcioni planovi makroekonomskih politika ne uključuju pitanja invaliditeta. Nepovoljan porezni ambijent i visoka opterećenja doprinosima, porezima, taksama i drugim dadžbinama i neusuglašenost poreznih zakona sa *lex specialis* utiču na opšte stanje neuposlenosti i siromaštva osoba sa invaliditetom.

²⁷ Moramo konstatovati da je ovaj zakon, utvrđen na Vijeću ministara u martu mjesecu 2008. godine, povučen od strane predlagača iz parlamentarne procedure na 33 sjednici Predstavničkog doma PS BiH, održanoj 23.07.2008. godine.

Druga važna nerealizovana mjera Programa rada Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice je „Revizija akcionog plana za djecu“. Redovna revizija akcionog plana je neophodna da bi se sagledao uspjeh odgovora na problem trgovanja ljudima (djecom), te da bi se omogućila redovita izmjena Državnog akcionog i operativnog plana prema potrebama i trenutnoj situaciji. Na taj način će se moći odgovoriti na okolnosti i potrebe svake pojedine žrtve, sistem mora biti fleksibilan, mora se prilagoditi novim trendovima i treba se neprekidno dopunjavati i poboljšavati kroz monitoring i reviziju.

Do sada nema potvrde da je realizovana Revizija akcionog plana za djecu iako je još u januaru 2008. godine donesena odluka da se uradi revizija, a nakon toga 12.06.2008 godine Vijeće ministara zaključkom zadužilo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da nastavi aktivnosti, vezane za formiranje Vijeća za djecu BiH radi izvršenja zadatka revizije Akcionog plana za djecu 2002-2010.

Kršenje Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH

Centri civilnih inicijativa su još 24.10.2008. godine uputili prema kabinetu ministra Halilovića zvaničan upit, u skladu sa Zakonom o pristupu informacijama, u vezi sa informacijama o ostvarenim prihodima tokom 2008. godine. Iako je potvrđeno da je Molba za informacijama zaprimljena, Zakon o pristupu informacijama je prekršen jer je istekao rok, a na Molbu još uvijek nije odgovoreno.

Ministarstvo civilnih poslova

IME I PREZIME	SREDOJE NOVIĆ
FUNKCIJA	MINISTAR CIVILNIH POSLOVA
STRANKA	SNSD
BROJ IZOSTANAKA SA ZASJEDANJA VIJEĆA	3
MJESEČNA NETO PRIMANJA (nakon povišenja)	4.233,85 KM
BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2006. GODINE	Nije se kandidovao

PREDLOŽENI I UTVRĐENI AKTI NA VIJEĆU MINISTARA BIH TOKOM 2008. GODINE

TIP AKTA	PLANIRANO PROGRAMOM		REALIZOVANO IZ PLANA ZA JAN – SEPT.	NEREALIZOVANO, A PLANIRANO JAN – SEPT.	REALIZOVANO VAN PROGRAMA	USVOJENI AKTI - U VEZI SA G.P. 2008. GODINA
	CIJELA 2008. GODINA	PRVIH 9 MJESECI				
ZAKON	12	9	3	6	0	2
ODLUKA	23	23	14	10	23	13
IZVJEŠTAJ	3	3	1	2	6	3
INFORMACIJA	5	5	5	0	5	4
PRAVILNIK	12	9	0	9	0	0
PROGRAM	1	0	0	0	0	0
PROPIS	1	1	0	1	0	0
STRATEGIJE	5	4	2	2	0	1
SPORAZUM	28	19	5	15	2	1
MEMORANDUM	3	3	2	1	2	1
KONVENCIJE	19	19	6	13	0	1
PROJEKAT	2	2	0	2	0	0
PLAN	3	2	1	1	1	2
DRUGO	3	2	2	1	4	4
DEKLARACIJE	2	2	0	2	0	0
PROGRAM SARADNJE	3	2	2 ²⁸	0	2	1
UGOVOR	1	1	0	1	0	0
POLITIKE	0	0	0	0	1	1
MIŠLJENJE	0	0	0	0	2	2
Odluke za prijem u državljanstvo	0	0	0	0	5	0
Odgovori na poslanička pitanja	0	0	0	0	18	0
UKUPNO	126	106	43	66	71	36

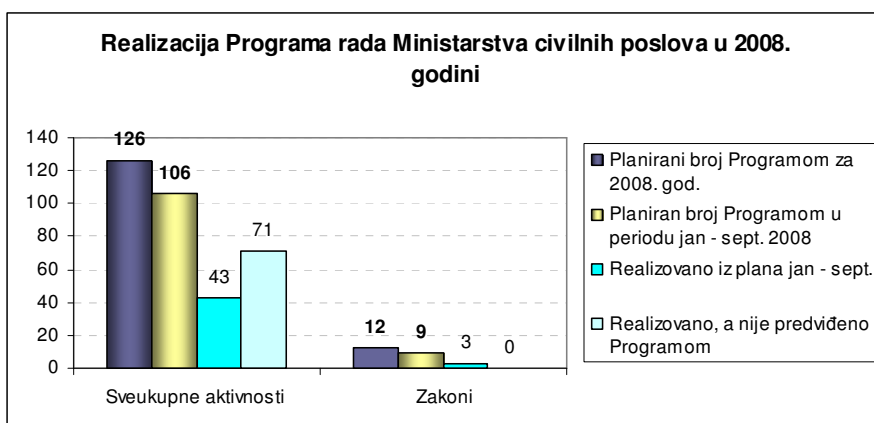
Zabrinjava činjenica da Vijeće ministara u 3 mjeseca od jula do septembra 2008. g

Mi smo jedina zemlja u okruženju kojoj propadnu sve inicijative u vezi sa donošenjem Državnog akcionog plana zapošljavanja, a da se o tome skoro i ne priča u javnosti. To se dešava zato što nije jasno definisana uloga Agencije za rad i zapošljavanje i to po pitanjima njene nadležnosti, uključivanja socijalnih partnera u rad Savjetodavnog odbora Agencije, te odgovornosti Agencije prema nadležnom ministarstvu u oblasti rada i zapošljavanja. Sve bi bilo drugačije da Ministarstvo civilnih poslova ne kasni sa predlaganjem planiranih „Izmjena i dopuna Zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine“, a kojim bi se uredili pominjani odnosi.

Dalje, Predsjedništvo BiH je na 59. sjednici održanoj 06.10.1999. godine - prije 9 godina, dakle - donijelo zaključak da se pristupi donošenju zakona o praznicima BiH. Iako su bili mnogi pokušaji da se ovo pitanje riješi prethodnih godina, ponovo jedinstvena u regionu, 13 godina nakon ratnih dešavanja, Bosna i Hercegovina i dalje nema usvojen „Državni zakon o praznicima“, koji je Programom ministarstva civilnih poslova planiran za maj 2008. godine, a prenesen iz 2007. godine.

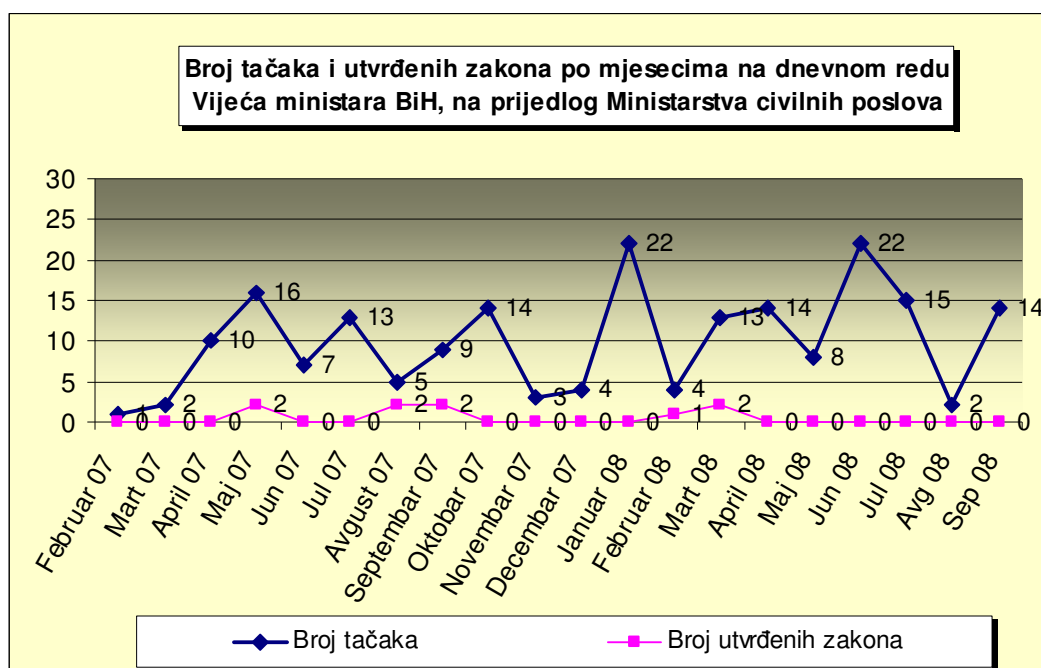
Kasni se i sa „Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine“, neophodnog zbog usklađivanja Zakona sa Evropskom konvencijom o državljanstvu, naročito u smislu olakšane naturalizacije izbjeglica i apatrida. Takođe, sa realizacijom „Prijedloga zakona o ustanovama kulture od značaja za Bosnu i Hercegovinu“ s ciljem sistemskog regulisanja ustanova kulture od značaja za BiH, te „Prijedlog zakona o kulturnom naslijeđu Bosne i Hercegovine“, koji će se regulisati kulturno nasljeđe BiH.

Samo zbog ministra Sredoje Novića, i njegovog odnosa prema svojim obavezama, Bosna i Hercegovina ostaje zemlja bez državnog akcionog plana zapošljavanja, bez državnih praznika, neregulisanog državnog kulturnog nasljeđa i bez utemeljenih državnih ustanova kulture od značaja, i naravno potpuno u suprotnosti sa praksama zemalja iz susjedstva govoreći o ovim i mnogim drugim pitanjima.

Ministarstvo civilnih poslova je realizovalo 41% aktivnosti planiranih za period januar – septembar 2008. godine ili 34% godišnjih aktivnosti. Akcentirajući zakone, realizovano je 33% od planiranih u periodu januar – septembar 2008. godine ili 25% iz Godišnjeg plana.

Od početka mandata aktuelnog saziva Vijeća ministara, na prijedlog Ministarstva civilnih poslova razmatrano je čak 17% od ukupnog broja tačaka na dnevnom redu Vijeća ministara. Među tačkama je 9 utvrđenih zakona²⁹, a većina se izdvajaja po svojoj važnosti i vezi sa Građanskom platformom, pogotovo u sferi obrazovanja. Pored zakona, od početka mandata do kraja septembra mjeseca 2008. godine, fokusirajući se na dugoročnije planske mjere, izdvajamo i sljedeće, usvojene na Vijeću ministara, a na prijedlog ministra Sredoje Novića: Strategija razvoja stručnog obrazovanja i obuke u Bosni i Hercegovini za period 2007. – 2013. godine, Strategija protivminskog djelovanja Bosne i Hercegovine (2009-2019), Strateški pravci razvoja obrazovanja u BiH sa planom implementacije 2008.-2015. godine, Politika u oblasti invalidnosti u Bosni i Hercegovini, kao i Mapa puta i Plan aktivnosti za uključivanje BiH u EU programe za cjeloživotno učenje i mladi u akciji (do 2013. godine).

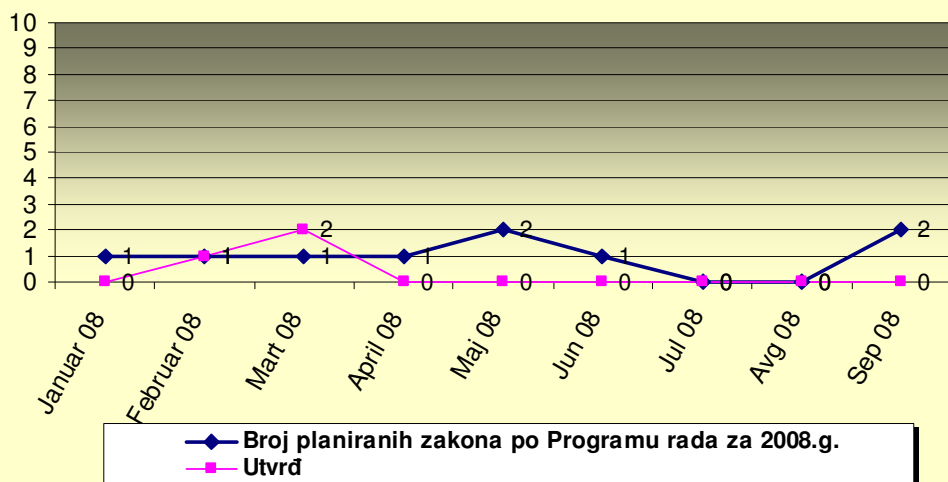

Dijagram 34: Broj razmatranih tačaka i utvrđenih zakona na sjednicama Vijeća ministara BiH, predloženih od strane Ministarstva civilnih poslova (period februar 2007 – septembar 2008. godina)

U prosjeku, Ministarstvo civilnih poslova predlaže između 10 i 11 tačaka na sjednicama Vijeća ministara BiH, a rekordni su mjeseci januar i jun 2008. godine, gdje je učinak duplo veći od prosjeka. Do sada nismo imali potrebu na ovaj način upozoravati Ministarstvo civilnih poslova kako je primjetan veliki disparitet u preostalom vremenu i stepenu realizacije Programa za za 2008. godinu, što traži mnogo veći angažman odgovornih osoba. Ne možemo biti zadovoljni sa činjenicom da je, tri mjeseca do kraja godine, čak 64% aktivnosti iz Programa, nerealizovano. A među njima i čak 9 nerealizovanih zakona!

²⁹ Okvirni zakon o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini; Zakon o sportu u Bosni i Hercegovini; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osobnoj karti državljana Bosne i Hercegovine; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o jedinstvenom matičnom broju; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama Bosne i Hercegovine; Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima; Zakon o Agenciji za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine; Okvirni zakon o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini;

Uporedni pregled po mjesecima u 2008.g. broja planiranih Programom rada MCP i utvrđenih zakona iz programa

ima, ali treba biti dobro ćorav, pa vjerovati da na bh. univerzitetima nema korupcije. Svi oni koji iznose te tvrdnje u javnosti, ili tako razmišljaju, trebali bi što prije napustiti univerzitete ili otvoriti oči i pogledati u svoje profesore, kako pojedini studenti i na bazi čega završavaju i šta se od njih traži, od seksualnih pa do finansijskih usluga. Sve je to prisutno na fakultetima širom BiH“, rekao je ministar Nović, dodavši i da je to široko rasprostranjena pojava.

Realizovane mjere u skladu sa javnim interesom

U periodu jul-septembar, Ministarstvo civilnih poslova je realizovalo jednu mjeru koja se ističe po značaju, a vezi sa Građanskom platformom. Više o istoj u tabeli ispod.

Naziv akta (mjere)	Kraće obrazloženje	Oblast iz GP
Mapa puta i Plan aktivnosti za uključivanje BiH u EU programe za cjeloživotno učenje i mladi u akciji (do 2013. godine)	<p>Usvajanje ovog strateškog dokumenta snažan je doprinos realizaciji Okvirnog sporazuma između Evropske zajednice i Bosne i Hercegovine o opštim načelima za sudjelovanje u programima zajednice, s ciljem daljnje reforme i razvoja obrazovanja u BiH, odnosno krajnje integracije naše zemlje u evropski edukacijski prostor. BiH će se uključiti u dva programa EZ, u Cjeloživotno učenje i program Mladi u akciji. Isti preferiraju jačanje obrazovanja i stimulišu mogućnosti mladih osoba do 13 do 30 godina.</p> <p>U okviru dokumenta Mapa puta predviđeno je uspostavljanje Državne agencije na državnom nivou, a koja će biti odgovorna za provođenje „Mape puta za učešće BiH u EU programima“, koordinisanje upravljenja implementacijom programa, imaće ključnu ulogu u upravljanju decentraliziranih dijelova programa i odgovorna za procjenu, odobravanje i upravljanje svim projektima (Cjeloživotno učenje, Mladi u akciji, Erasmus Mundus, Tempus), da osigura uspješnu implementaciju programa na državnom nivou i ispravno finansijsko upravljanje svim raspoloživim sredstvima.</p>	Obrazovanje

U prethodnom izvještaju smo istakli važnost zaključaka Vijeća ministara, vezano za zahtjeve iz Građanske platforme, proisteklih tokom usvajanja Informacije o razmatranju Godišnjeg izvještaja Ombudsmena za ljudska prava BiH za 2006. godinu. Zahtjevi se odnose neposredno na Ministarstvo civilnih poslova, a nema podataka da su ova pitanja riješena, govoreći o sljedećem: da Ministarstvo civilnih poslova, kao nadležno koordinaciono tijelo, u saradnji sa entitetskim vlastima, preuzme aktivnosti na usklađivanju propisa iz oblasti zdravstvenog osiguranja po pitanju zdravstvene zaštite djece predškolskog i školskog uzrasta sa Konvencijom o pravima djeteta; da preuzme aktivnosti u pravcu harmonizacije postojećih zakonodavnih rješenja u oblasti zdravstvene i socijalne zaštite u cilju rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom; da koordinira provođenje aktivnosti na usvajanju zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti; da provodi aktivnosti na usvajanju pravilnika o standardima i normativima za rad ustanova socijalne zaštite, aktuelizira potpisivanje međuentitetskog sporazuma o rješavanju zaostalih dugovanja ustanovama socijalne zaštite, te razmotri prijedlog za donošenje zakona iz oblasti socijalne i dječije zaštite na nivou BiH.

Ne bi bilo prvi put da zaključci Vijeća ministara budu „zaboravljeni“, odnosno nerealizovani duži vremenski period, sa tim da će Centi civilnih inicijativa u kontinuitetu pratiti realizaciju gorenavedenih.

Mjere iz Programa rada u vezi sa Građanskom platformom sa kojima se kasni sa realizacijom:

MJERA	PREDLAGAČ	PLANIRANI ROK
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje BiH	Ministarstvo civilnih poslova	Juni
Strateški plan Sektora za zdravstvo	Ministarstvo civilnih poslova	Maj
Sporazum o ekonomsko – socijalnom vijeću	Ministarstvo civilnih poslova	Juni

Pomenute su potencijane posljedice usljed kašnjenja sa realizacijom izmjena Zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje, a razmotrimo i činjenice u vezi sa kašnjenjem drugih mjera u vezi sa zahtjevima i Građanske platforme.

Naime, u saradnji sa EU Projektom «Jačanje zdravstvenih sistema u BiH za EU integracije» ministarstvo (sektor za zdravstvo) bi trebalo pripremiti Strateški plan Sektora za period 2008 – 2013. godina, koji će biti dostavljen Konferenciji na odobravanje, a nakon toga u Savjet ministara na usvajanje. Ono što stvara vječitu dilemu je činjenica da se ovakve strateške mjere ne usvajaju na vrijeme, iako u planu jasno stoji da se odnose na godinu u kojoj se kasni. U najmanju ruku čudno, krajem 2008. godine Ministarstvo civilnih poslova kasni sa kreiranjem planirane Strategije Sektora za zdravstvo za tu godinu.

Ratifikovanom Konvencijom Međunarodne organizacije rada (MOR) br. 144. utvrđeno je da se svaka članica koja ratifikuje ovu konvenciju, obavezuje na regulisanje procedure kojima se obezbjeđuju efikasne konsultacije o pitanjima koja se odnose na aktivnosti MOR-a, odnosno promovisanje implementacije međunarodnih standarda rada, između predstavnika vlade, poslodavaca i sindikata radnika. Zbog nepostojanja potpunih i vjerodostojnih evidencija i podataka o brojnosti i statusu asocijacija poslodavaca i sindikata radnika registrovanih na državnom nivou, te neispunjavanja drugih preduslova u vezi izbora najreprezentativnijih socijalnih partnera koji bi učestvovali u radu Ekonomsko-socijalnog vijeća BiH, u ovom trenutku ne postoji mogućnost za donošenje zakona o reprezentativnosti socijalnih partnera. Iz tih razloga je u saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada zaključeno i planirano da se zaključi Sporazum o Ekonomsko-socijalnom vijeću BiH sa najbrojnijim i najuticajnim asocijacijama poslodavaca i sindikatima radnika koji djeluju na cijeloj teritoriji BiH, a u cilju uspostave ovog vijeća. Međutim, u Bosni i Hercegovini je problem realizovati i ovakva tzv. „prelazna rješenja“.

Ostvarena primanja u 2008. godini

Mjesec 2008.g.	Neto plata KM	Topli obrok KM	Odvojeni život	Troškovi smještaja	Mobitel	Ukupno mjesečno KM
Januar	2.040,00	210,00	400,00	700,00	Prosječno 240 KM	
Februar	2.040,00	210,00	400,00	700,00		
Mart	2.040,00	200,00	400,00	700,00		
April	2.040,00	190,00	400,00	700,00		

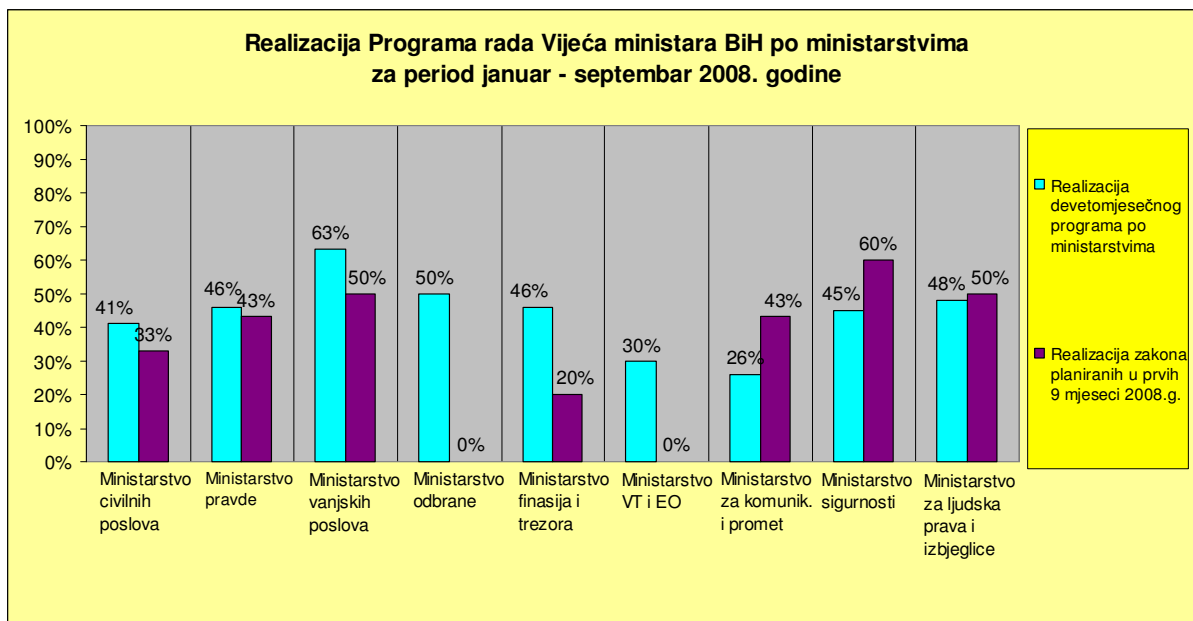
Maj	2.040,00	170,00	400,00	700,00	po mjesecu.	
Juni	2.040,00	170,00	400,00	700,00		
Juli	4.233,85	220,00	243,60	700,00		
Avgust	4.233,85	90,00	400,00	700,00		
Septembar	4.233,85	180,00	400,00	700,00		
UKUPNO	24.941,55	1.640,00	3.443,60	6.300,00	2.160,00	38.485,15

Regres isplaćen u julu mjesecu je iznosio 586 KM.

I iz ministarstva civilnih poslova, prema Centrima civilnih inicijativa je na vrijeme, sveobuhvatno i precizno odgovoreno na traženi zahtjev u vezi sa mjesečnim primanjima ministra Sredoje Novića. Dodajmo postojećem pregledu da ministar ostvaruje i pravo na troškove za dnevnice sa službenih putovanja, troškovi za reprezentacije, troškovi prevoza službenim automobilima, isl.

**Grafičko - uporedni prikazi efikasnosti rada
ministarstava u prvih 9 mjeseci 2008. godine**

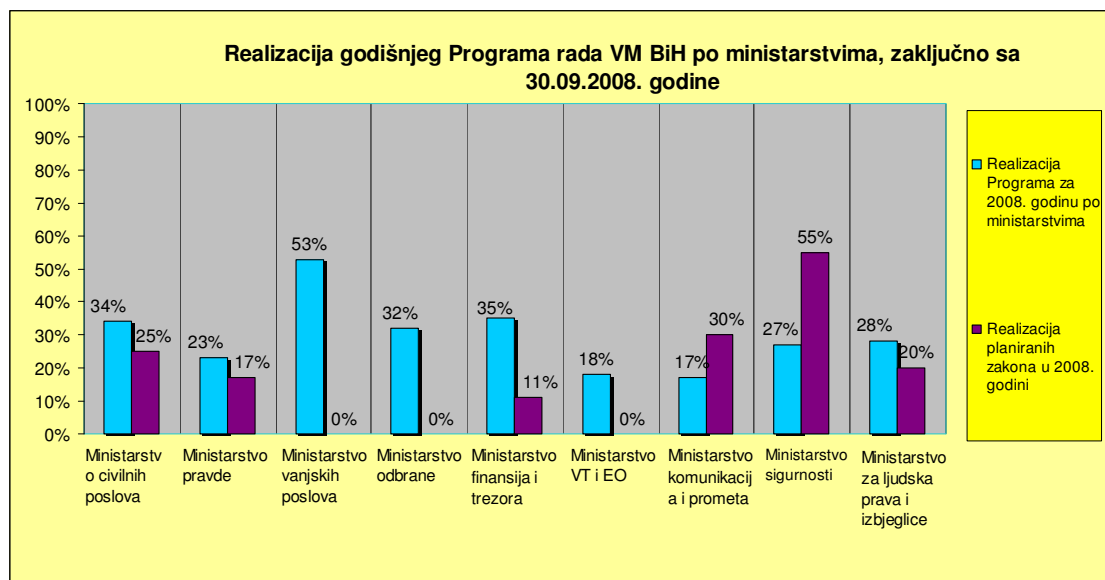
▪ **Sveukupna realizacija Programa rada po ministarstvima, sa akcentom na realizaciju zakona**

Samo Ministarstvo vanjskih poslova ministra Sven Alkalaja (SzBiH) bilježi realizaciju veću od 50% onoga što su planirali u prvih 9 mjeseci 2008. godine, ali sa ne tako ambicioznim brojem planiranih i realizovanih aktivnosti. Najveći broj realizovanih aktivnosti iz devetomjesečnog programa, ali i veći obim planiranih, bilježi ministar civilnih poslova Sredoja Nović (SNSD) sa čak 43 realizovane programske aktivnosti, dok je, poređenja radi, prethodno pomenuti ministar Sven Alkalaj, za 9 mjeseci, realizovao 16 aktivnosti iz Programa. Nakon ministra Novića, po broju realizovanih aktivnosti iz programa ističe se ministar finansija i trezora Dragan Vrankić, 35.

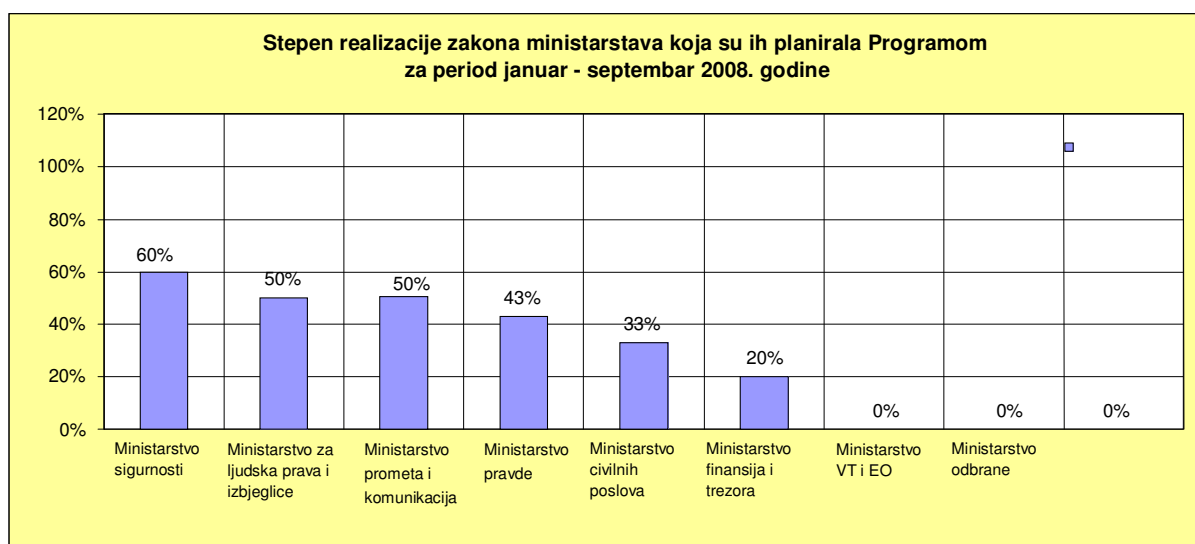
Najlošiji stepen realizacije zacrtanih aktivnosti u periodu januar - septembar 2008. godine i dalje bilježi ministar za komunikacije i promet Božo Ljubić (HDZ 1990), sa stepenom realizacije od 26% (ipak u pitanju je značajan napredak u posljednja 3 mjeseca, jer je stepen realizacije programa na kraju prve polovine 2008. godine bio 15%).

Poredimo li ostvarene rezultate sa Godišnjim planom, ponovo je jedini sa iznad 50% efikasnosti ministar vanjskih poslova Sven Alkalaj (SzBiH). Isto tako, jedino je ministar sigurnosti Tarik Sadović (SDA) realizovao preko 50% planiranih zakona u 2008. godini. Do sada istican kao najneefikasniji po pitanju realizacije zakona ministar prometa i komunikacija Božo Ljubić (HDZ 1990) za 3 mjeseca realizovao je 3 zakona iz programa rada i time načinio procentualni skok za 30 jedinica. Trenutno od ministra Ljubića je uspješniji po pitanju realizacije zakona iz programa rada samo ministar sigurnosti Tarik Sadović.

Kao najneefikasnije, sa tek 18% realizacije Godišnjeg plana i 0% zakona, pojavljuje se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, na čijem je, trenutno, čelu ministar Mladen Zirojević (SNSD), koji je zamjenio na toj poziciji gospodina Slobodana Puhalcu (SNSD).

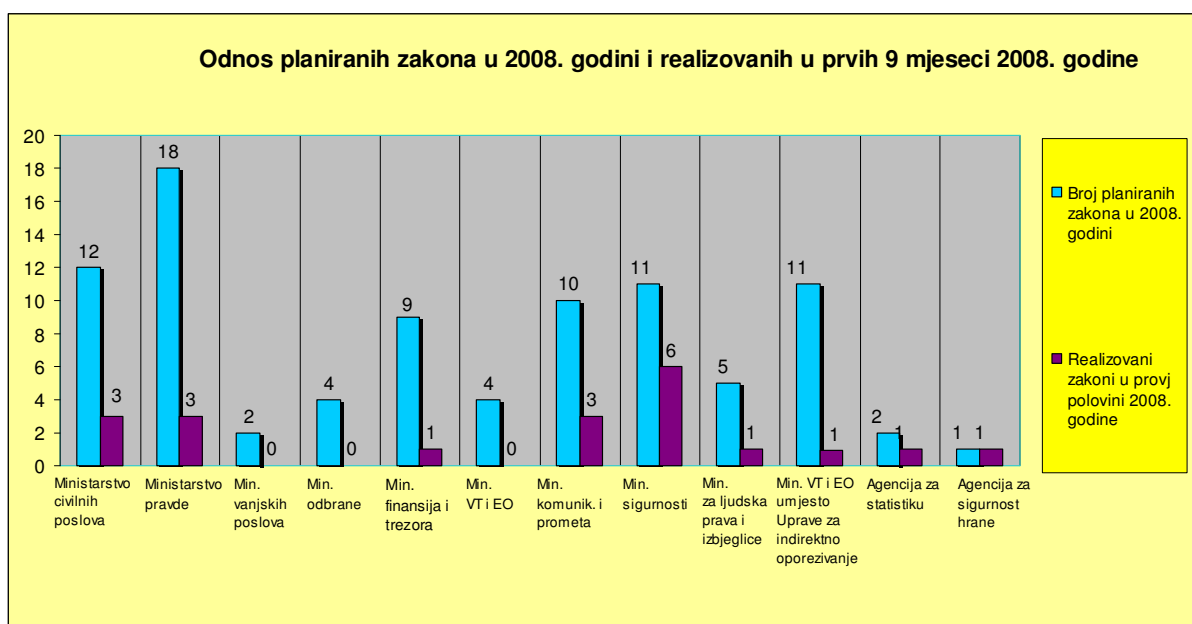
Tempo realizacije zakona iz programa rada Vijeća ministara je takav da bi mogli, ne bez ironije, naravno, zaključiti kako postoje određeni pomaci. Naime, prošlu godinu Vijeće ministara je okončalo sa 84 nerealizovana zakona od 112 planiranih. Nastave li sa ovakvom efikasnošću u tekućoj godini, gdje se u prosjeku utvrđuje po 7 zakona iz Programa rada po jednom kvartalu godine, Vijeću ministara

će na kraju 2008. godine ostati 74 nerealizovana zakona. To je taj napredak. Za koji je jedina adekvatna nagrada kolektivna ostavka.

Podsjetimo da je Predsjedavajući Vijeća ministara, u Ekspozeu, obećao kako će jednom godišnje vršiti reviziju kvaliteta i aktivnosti svakog ministarstva i da oni koji ne budu zadovoljavali ponuđene kriterijume i uslove neće moći nastaviti dalje. Na žalost, gospodin Špirić je na svoja obećanja, očito, zaboravio.

Samo je ministar sigurnosti Tarik Sadović, za prvih 9 mjeseci 2008. godine, realizovao više od 50% zakona.

Tri ministra nisu realizovala niti jedan od ionako malog broja planiranih zakona u prvih 9 mjeseci 2008. godine: ministar odbrane Selmo Cikotić (SDA), bivši ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Slobodan Puhalc (SNSD) i ministar vanjskih poslova Sven Alkaja (SBIH). S tim da izdvajamo slučaj ministra Alkalaja, jer je Ministarstvo vanjskih poslova kreiralo „Izmjene zakona o vanjskim poslovima“ i isti je prosljeđen Predsjedništvu BiH na razmatranje, ali još uvijek nema povratnih informacija iz ove institucije, za što on, objektivno, ne snosi odgovornost..

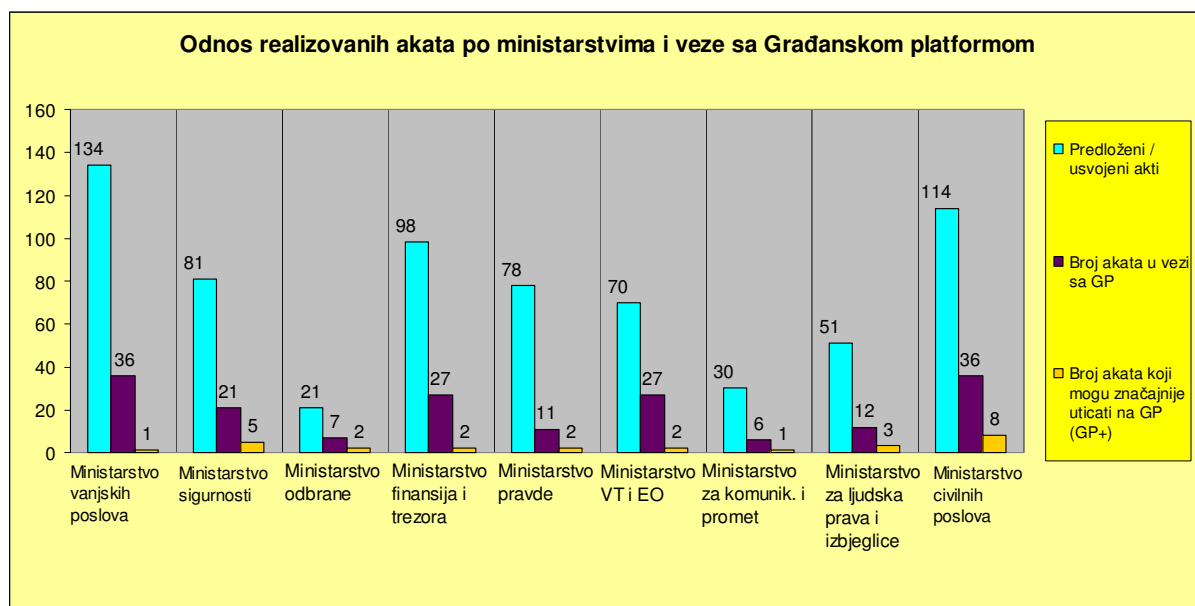

Grafički pregled iznad nam više govori o stvarnim zaostacima pojedinih ministara po pitanju realizacije zakona, gdje je vidljivo da se u najtežem položaju nalazi ministar pravde Bariša Čolak (HDZ BiH) koji bi u posljednjem kvartalu 2008. godine trebao realizovati 15 zakona iz Programa, uz činjenicu da je za 9 mjeseci realizovao tek 3. U najboljem položaju je ministar Sven Alkalaj (SBIH) koji već ima pripremljen i upućen u daljnju proceduru jedan zakon, a do kraja godine bi trebao finalizirati još samo jedan (naravno pod uslovom da ne bude morao dorađivati, upućene u proceduru, izmjene Zakona o vanjskim poslovima).

Pored predstavljenih u prethodnom pregledu, po Programu Vijeća ministara za 2008. godinu zakone su planirale, ali ih do sada nisu realizovale, slijedeće institucije:

- Agencija za državnu službu - Planiran 1 zakon, realizacija 0%
- Agencija za osiguranje u BiH - Planiran 1 zakon, realizacija 0%
- Agencija za rad i zapošljavanje - Planiran 1 zakon, realizacija 0%
- Agencija za ravnopravnost polova - Planirano 6 zakona, realizacija 0%
- Komisija za koncesije - Planiran 1 zakon, realizacija 0%
- Komisija za državnu imovinu - Planiran 1 zakon, realizacija 0%
- Pravobranilaštvo BiH - Planiran 1 zakon, realizacija 0%
- Uprava za indirektno oporezivanje – Planirano 11 zakona, realizacija 9%

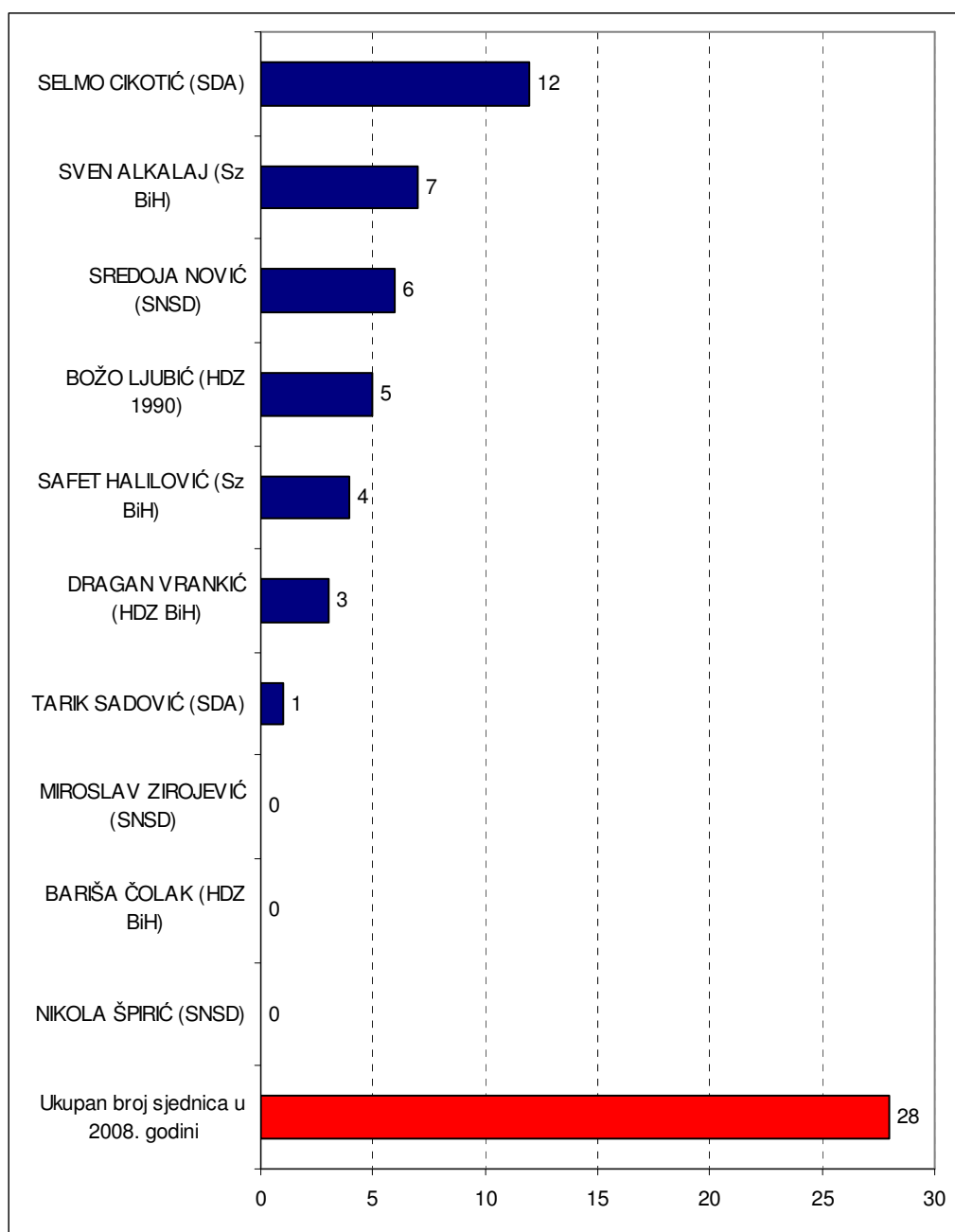
- **Pregled sveukupnog broja akata koje je Vijeće ministara usvojilo na prijedloge ministarstava, uz uporedni prikaz broja akata koji su u vezi sa Građanskom platformom**

Po broju pripremljenih materijala za sjednice VM i dalje prednjači ministar Sven Alkalaj, a zaslužan je za čak 14% od ukupnog broja utvrđenih tačaka o kojima je Vijeće ministara raspravljalo u prvih 9 mjeseci 2008. godine na svojim zasjedanjima. Najveći broj (8) mjera koje će značajnije uticati na realizaciju zahtjeva iz Građanske platforme krije se u realizovanim aktivnostima ministra Sredoje Novića.

I dalje, najnezaposleniji po pitanju pripreme tačaka za sjednice je ministar Selmo Cikotić (2,2%).

▪ **Evidencija izostanaka članova Vijeća ministara na zasjedanjima**

U prvih 9 mjeseci 2008. godine na svim zasjedanjima Vijeća ministara bili su prisutni predsjedavajući Nikola Špirić, te ministri Bariša Čolak, kao i prošli ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, te sadašnji Mladen Zirojević. Po informacijama kojima raspolaže CCI, izostanci drugih ministara su bili najavljeni i opravdani, a iste su mjenjali pomoćnici.

ZAKLJUČCI

Rad Vijeća ministara BiH u prva tri kvartala 2008. godine karakterišu:

- Loša realizacija Programa rada.

U Programu rada za 2008. godinu Vijeće ministara BiH je planiralo ukupno 815 aktivnosti, a zaključno sa 30.09.2008. godine realizovano je svega 265. Ovo predstavlja realizaciju Programa rada u omjeru od 33%, a za 75% utrošenog vremena.

- Loša realizacija planiranih zakona.

Program rada Vijeća ministara za 2008. godinu tretira realizaciju 101 zakona. Zaključno sa 30.09.2008. godine, realizovano je samo 20 zakona, što iznosi tek 20%. U odnosu na rezultate iz polugodišnjeg perioda Vijeće ministara je trećem tromjesečju realizovalo 5% zakona iz Programa rada. Ako posmatramo planirane samo u periodu januar - septembar 2008. godine, trebalo je realizovati 57, a kao što je pomenuto, utvrđenih je 20.

- Kašnjenje sa donošenjem vrlo važnih mjera za BiH

MJERA	PREDLAGAČ	PLANIRANI ROK
Prijedlog zakona o Uredu za borbu protiv korupcije	Ministarstvo sigurnosti	Juni
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka	Ministarstvo sigurnosti	Februar
Strategija nadzora nad opojnim drogama, i suzbijanje zlouporaba opojnih droga	Ministarstvo sigurnosti	Mart
Prijedlog zakona o Garancijskom fondu	Ministarstvo finansija i trezora	Maj
Strategija unutrašnje finansijske kontrole u institucijama Bosne i Hercegovine	Ministarstvo finansija i trezora	Juni
Prijedlog zakona o obligacionim odnosima	Ministarstvo pravde	Juli
Odluka o uspostavljanju informativnog punkta u MVTEO, u Sektoru za poljoprivredu, prehranu, šumarstvo i ruralni razvoj	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Mart
Program monitoringa rezidua	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Mart
Prijedlog zakona o sistemu državne pomoći u BiH	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Juni
Prijedlog Strateškog plana Bosne i Hercegovine za harmonizaciju poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja (2008-2010)	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Maj
Prijedlog Operativnog programa Bosne i Hercegovine za poljoprivredu, prehranu i ruralni razvoj (2008.-2010.)	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Maj
Odluka o uvođenju zajedničkih mjera za poboljšanje konkurentnosti agroprehrambenog sektora Bosne i Hercegovine putem mjera indirektno podrške za proizvodnju i preradu u skladu sa harmoniziranim Stratškim planom Bosne i Hercegovine i Operativnim programom za poljoprivredu, prehranu i ruralni razvoj 2008 – 2010.	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Maj
Instrukcija o primjeni zaštitnih mjera u poljoprivredi	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Maj
Godišnji izvještaj za poljoprivredni sektor	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Maj
Državni godišnji program za zaštitu potrošača	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova	Jul
Revizija akcionog plana za djecu	Ministarstvo za	Februar

	ljudska prava i izbjeglice	
34227.92071(v)15.1515(a)10.5461zkapoojeo(v)15.1515(a)10.5461V(a)10.5461(v)15.1515(g)10.546		

vremena). Isto tako, od konstituisanja do polovine druge godine mandata prošli saziv je utvrdio 150 tačaka više od aktuelnog saziva.

- Za isti period mandata, u prvoj polovini druge godine, staro Vijeće ministara utvrdilo je 39 zakona više, a poredeći period od dana konstituisanja, Vijeće Adnana Terzića utvrdilo je nevjerovatnih 59 zakon više od aktuelnog!

- Nedovoljna veza sa Građanskom platformom, odnosno nezainteresovanost za stvarne, životne probleme građana BiH, koja se ogleda u malom broju mjera koje značajnije mogu uticati na realizaciju zahtjeva preko 500.000 građana objedinjenim u dokumentu Građanska platforma.

Sveukupan broj aktivnosti u 2008. godini koje imaju određene veze sa Građanskom platformom iznosi 30%. No, konstantno je samo 4% poduzetih mjera bilo u pravcu stvaranja ozbiljnih, stvarnih, sistemskih preduslova za poboljšanje života građana BiH.

- Nepostojanje odgovornosti za loše rezultate i posljedice neispunjavanja planiranih aktivnosti.

Veći dio ministara ne osjeća niti moralnu odgovornost zbog loše realizacije planiranih aktivnosti, a pri tome Predsjedavajući Vijeća ministara Nikola Špirić odbija inicirati realizaciju preporuka koje se više puta ponavljaju u izvještajima CCI-a. Radi se o izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Vijeća ministara BiH, s ciljem da se određenim članovima kvalitetnije definiše obavezno mjesečno revidiranje i polugodišnje javno izvještavanje po pitanjima realizacije Programa rada, kao i određen vid sankcionisanja kašnjenja i neispunjavanja zadataka predviđenih Programom i sankcionisanja kašnjenja u samom kreiranju i usvajanju Programa rada.

- Velike razlike u odgovornosti prema poslu između pojedinih ministar(stav)a, kao i u rezultatima njihovog rada.

Npr: Jedini sa iznad 50% efikasnosti realizacije Godišnjeg programa rada je ministar vanjskih poslova Sven Alkalaj (SzBiH). Sa druge strane, jedino je ministar sigurnosti Tarik Sadović (SDA) realizovao preko 50% planiranih zakona u 2008. godini. Do sada istican kao najneefikasniji po pitanju realizacije zakona ministar prometa i komunikacija Božo Ljubić (HDZ 1990) za 3 mjeseca realizovao je 3 zakona iz programa rada i time načinio procentualni skok za 30 jedinica. Trenutno od ministra Ljubića je uspješniji po pitanju realizacije zakona iz programa rada samo ministar Sadović. Kao najneefikasnije, sa tek 18% realizacije Godišnjeg plana i 0% zakona, pojavljuje se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, na čijem je, trenutno, čelu ministar Mladen Zirojević (SNSD), koji je zamjenio na toj poziciji gospodina Slobodana Puhalca (SNSD).

- Ministarstvo finansija i trezora na vrijeme pripremlilo Nacrt budžeta zajedničkih institucija BiH za 2009. godinu

Na ovaj način stvoreni su preduslovi da Prijedlog konačno bude usvojen na kraju fiskalne godine za narednu godinu.

- Još uvijek neriješene nesuglasice oko zakona protiv diskriminacije u BiH, između Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice i organizacija civilnog društva koje su inicirale prvobitni tekst zakona

Nesuglasice između kreatora teksta (korisnika) i predlagača zakona ministra Safeta Halilovića, u vezi sa određenim članovima zakona (definisanje prava osoba različite seksualne orijentacije, definisanje tijela za praćenje provedbe zakona, idr.), dovela su do zastoja u realizaciji ove aktivnosti, važne za veliki broj pripadnika ugrožene populacije u BiH.

- Prekršen poslovnički rok koji se odnosi na redovno održavanje posebne, zajedničke, sjednice oba doma Parlamentarne skupštine BiH, zajedno sa Vijećem ministara BiH, na temu: "Poslanici pitaju – Vijeće ministara BiH odgovara"

Posljednja sjednica ovog tipa održana je u novembru 2007. godine, a iako je poslovnička obveza oba doma Parlamenta BiH da se takve sjednice održavaju najmanje 2 puta godišnje, te, iako je već istekao poslovnički rok kada je trebalo sazvati drugu sjednicu, još uvijek nema naznaka za njeno skoro održavanje.

- Članovi Vijeća ministara skoro da uopšte ne prisustvuju zasjedanjima Doma naroda PS BiH
I pored stalnih protesta, pisanja pisama i bilateralnih razgovora sa predsjedavajućim i ministrima Vijeća ministara BiH, isti i dalje, skoro uopšte, ne sudjeluju u radu plenarnih sjednica Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH (na određenim sjednicama Doma naroda ne bude niko ispred Vijeća ministara BiH).

- Ministri Tarik Sadović, Mladen Zirojević, Božo Ljubić i Safet Halilović prekršili Zakon o slobodi pristupa informacijama u BiH

Ministri Tarik Sadović, Mladen Zirojević, Božo Ljubić i Safet Halilović su prekršili Zakon o pristupu informacija jer nisu odgovorili Centrima civilnih inicijativa na zvaničan dopis u skladu sa Zakonom o pristupu informacijama, upućen 24.10.2008. godine, kojim su tražene informacije o njihovim ostvarenim prihodima tokom 2008. godine. Ostali ministri su u skladu sa pomenutim Zakonom odgovorili na molbu.

PREPORUKE

Ponovljene preporuke, neprihvaćene u bilo kojem obliku od strane Vijeća ministara:

Pojačati aktivnosti, u cilju ispunjenja svojih, Programom rada za 2008. godinu utvrđenih, obaveza.

Više pažnje, u narednom periodu, posvetiti mjerama razvojnog karaktera po pitanjima iz zahtjeva Građanske platforme.

Planirati i realizovati usvajanje prvog nacionalnog plana zapošljavanja BiH tokom 2008. godine.

Izvršiti određene izmjene i dopune Poslovnika o radu Vijeća ministara BiH, određenim članovima kvalitetnije definisati obavezno mjesečno revidiranje i polugodišnje javno izvještavanje po pitanjima realizacije Programa rada, kao i određen vid sankcionisanja kašnjenja i neispunjavanja zadataka predviđenih Programom i sankcionisanja kašnjenja u samom kreiranju i usvajanju Programa rada.

Predsjedavajućem Nikoli Špiriću:

- Povećati obim dnevnog reda i trajanja sjednica VM, kako se ne bi dešavalo da ministri na vrijeme završe kreiranje određenih mjera (zakona i drugih akata), a da po nekoliko sedmica akti čekaju prije nego se uvrste na dnevni red sjednice. I da bi se povećala trenutna neprihvatljivo niska efikasnost Vijeća ministara i stepen realizacije planiranog.
- Da predsjedavajući kroz zaključak sa sjednice, ponovo, kao krajem 2007. godine, zatraži hitan izvještaj od ministara o realizaciji njihovih programa, sa fokusom na razloge u kašnjenju realizaciji zakona i drugih važnijih stratejskih akata.
- Da se učine svi naponi kako bi se što hitnije, u narednom kvartalu, realizovale mjere koje su akcentirane kao one od većeg značaja po pitanju realizacije zahtjeva iz Građanske platforme i to: prijedlog zakona o Uredu za borbu protiv korupcije, strategija unutrašnje finansijske kontrole u institucijama Bosne i Hercegovine, prijedlog strateškog plana Bosne i Hercegovine za harmonizaciju poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja (2008-2010), kao i prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje BiH.

Ministarstvu finansija:

- Da Ministarstvo finansija konačno završi kvartalni izvještaj o realizaciji Budžeta na vrijeme, a da Vijeće ministara BiH u skladu sa Pravilnikom, naredni izvještaj usvoji bez kašnjenja do 15. avgusta 2008. godine

Nove preporuke:

Shvatiti ozbiljnost situacije u kojoj se BiH nalazi, te konačno pristupiti realizaciji prethodno isticanih preporuka;

Inicirati održavanje posebne sjednice PS BiH "Poslanici pitaju – Vijeće ministara BiH odgovara";

Sačiniti analizu realizacije obećanja iz Ekspozea predsjedavajućeg Vijeća ministara Nikole Špirića i javno definisati uzroke zbog čega je najveći broj obećanja neispunjen;

DODATAK 1 – TABELARNI PREGLED ZAKONA KOJE JE VIJEĆE MINISTARA UPUTILO U PARLAMENTARNU PROCEDURU TOKOM 2008. GODINE

AKTIVNOSTI VIJEĆA MINISTARA BIH				AKTIVNOSTI PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH			
	Tok Zakona koje je Vijeće ministara BiH utvrdilo tokom 2008. godine	Predlagač	DATUM UTVRĐIVANJA NA VM BiH	Zakon usvojen na PD FS BiH (DATUM)	Zakon usvojen na DN PS BiH (DATUM)	Zakon odbačen / povučen	USVOJEN U OBA DOMA
1.	Nacrt zakona o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2008. godinu	Ministarstvo finansija i trezora	17.01.2008.	20.02.2008.	25.02.2008.	-	DA
2.	Prijedlog zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH	Predsjedavajući Vijeća ministara BiH	14.02.2008.	10.04.2008.	16.04.2008.	-	DA
3.	Prijedlog zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima	Ministarstvo civilnih poslova	14.02.2008.	29. (14.5. i 4.6.2008.)	18. (17.6.08.)	-	DA
4.	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH (tekst od 30.10.2007. godine)	Ministarstvo pravde	14.02.2008.	26.09.2007.	31.01. i 25.02.2008.	-	DA
5.	Prijedlog okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH	Ministarstvo sigurnosti	14.02.2008.	29.04.2008.	15.05.2008.	-	DA
6.	Prijedlog zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH	Predsjedavajući Vijeća ministara BiH	14.02.2008.	10.04.2008.	16.04.2008.	-	DA
7.	Prijedlog zakona o Fiskalnom vijeću u BiH	Ministarstvo finansija i trezora	21.02.2008.	Usvojen na 32. sjednici od 09.07. i 14.7.2008.	Usvojen na 19. sjednici od 23.07.2008.	-	DA
8.	Prijedlog zakona o plaćama i naknadama zaposlenih u institucijama BiH	Ministarstvo finansija i trezora	21.02.2008.	29. (14.5. i 4.6.2008.)	18. (17.6.08.)	-	DA
9.	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udruženjima i fondacijama BiH	Ministarstvo pravde	21.02.2008.	Usvojen na 32.	Usvojen		

				sjednici od 09.07. i 14.7.2008.	na 19. sjednici od 23.07.2008.	-	DA
10.	Prijedlog zakona o Agenciji za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine	Ministarstvo civilnih poslova	06.03.2008.	04.06.2008.	18.(17.6.2008.)	-	DA
11.	Prijedlog okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo civilnih poslova	06.03.2008.	Usvojen na 30. sjednici od 04.06.2008.	Usvojen na 19. sjednici od 23.7.2008.	-	DA
12.	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u BiH	Ministarstvo pravde	06.03.2008.	29. (14.5. i 4.6.2008.)	18.(17.6.2008.)	-	DA
13.	Prijedlog zakona o kontroli kretanja oružja i vojne opreme	Ministarstvo sigurnosti	06.03.2008.	U proceduri - nije prihvaćen izvještaj nadležne komisije	U proceduri -	-	NE
14.	Prijedlog zakona o graničnoj kontroli	Ministarstvo sigurnosti	06.03.2008.	U proceduri - nije prihvaćen izvještaj nadležne komisije	U proceduri	-	NE
15.	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima BiH	Ministarstvo sigurnosti	06.03.2008.	Usvojen na 31. sjednici od 18.6.2008.	Usvojen na 19. sjednici od 23.7.2008.	-	DA
16.	Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine	Ministarstvo VT i EO i Uprava za indirektno oporezivanje	06.03.2008.	Usvojen na 34. sjednici od 03.09.2008.	Usvojen u I čitanju na 21. sjednici od 17.09.2008.	-	NE
17.	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita u bankama BiH	Ministarstvo finansija i trezora	13.03.2008.	U proceduri	-	-	NE
18.	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	13.03.2008.	Na 33. sjednici održanoj 23.07.2008 PREDLAGAČ je povukao zakon	Zakon nije razmatran u Domu naroda u PS BiH	-	NE
19.	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme	Ministarstvo VT i EO i Ministarstvo sigurnosti	10.04.2008.	U proceduri (dostavljen 23.09.2008. u proceduru ZDPSBiH)	U proceduri	-	NE
20.	Prijedlog zakona o javnim cestama (novi tekst od 5.5.2008.)	Ministarstvo komunikacija i prometa	29.05.2008.	Na 34. sjednici od 03.09.2008. godine - ODBIJEN	Nije razmatran	Na 34. sjednici ZDPSBiH od 03.09.2008. godine – ODBIJEN	NE

21.	Prijedlog zakona o dopunama Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine (novi tekst)	Ministarstvo pravde	29.05.2008.	Usvojen na 32. sjednici od 09. i 14.07.2008.	Usvojen na 21. sjednici od 17.09. 2008	-	DA
22.	Prijedlog zakona o prestanku važenja Zakona o flaširanim pitkim vodama Bosne i Hercegovine	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	29.05.2008.	Usvojen (34. sjednica od 03.09.2008.)	Usvojen (21. sjednica od 17.09.2008.)	-	DA
23.	Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o klasifikaciji djelatnosti u BiH	Agencija za statistiku BiH	12.06.2008.	U proceduri - usvojen zahtjev za proceduru, čl.126 na 34. sjednici od 03.09.2008.	U proceduri - usvojen zahtjev za proceduru, čl.121 na 21. sjednici od 17.09.2008.	-	NE
24.	Prijedlog zakona o genetički modificiranim organizmima	Agencija za sigurnost hrane BiH	23.06.2008	U proceduri od 18.08.2008. (usvojen u I čitanju na 35. sjednici od 24.09., te 07/08.10.2008. godine)	-	-	NE
25.	Prijedlog zakona o programu zaštite svjedoka u BiH	Ministarstvo sigurnosti	10.07.2008.	U proceduri PSBiH od 29.08.2008. g. (usvojen u I čitanju na 35. sjednici od 24.09., te 07/08.10.2008. godine)	U proceduri		NE
26.	Prijedlog zakona o Agenciji za razvoj informacionog društva Bosne i Hercegovine (ZARID)	Ministarstvo komunikacija i prometa	24.07.2008.	U proceduri od 18.08.2008. (usvojen u I čitanju na 35. sjednici od 24.09., te 07/08.10.2008. godine)	U proceduri		NE
27.	Prijedlog zakona o dopunama Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje	Ministarstvo finansija i trezora	29.07.2008.	U proceduri ZDPSBiH (usvojen u I čitanju na	U proceduri DNPSBiH		NE

				35. sjednici od 24.09., te 07/08.10.2008.)	(usvojen zahtjev za postupak, čl. 121 Poslovnika na 21. sjednici od 17.09. 2008.)		
28.	Prijedlog zakona o maloljetnim učiniocima krivičnih djela i krivičnopravnoj zaštiti djece i maloljetnika	Ministarstvo pravde	25.09.2008.	Nije došao u proceduru PSBiH	-		NE
29.	Prijedlog zakona o osnivanju Agencije za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi Bosne i Hercegovine	Ministarstvo komunikacija i prometa	25.09.2008.	Nije došao u proceduru PSBiH	-		NE
30.	Prijedlog zakona o vazduhoplovstvu Bosne i Hercegovine	Ministarstvo komunikacija i prometa	25.09.2008.	Nije došao u proceduru PSBiH	-		NE

NAPOMENA: Plava boja označava Zakone koji su planirani programom rada Vijeća ministara za 2008. godine

Po programu rada Vijeća ministara za 2008. godinu, na prijedlog ministara je trebalo biti utvrđeno 75 zakona, a zaključno sa septembrom mjesecom realizovano je svega 17, odnosno 23%. U najvećem zaostatku je ministar pravde Bariša Čolak (HDZ BiH) koji bi do kraja 2008. godine trebao realizovati još 15 zakona. To čini čak 26% od ukupnih do sada nerealizovanih obaveza po pitanju utvrđivanja zakona na Vijeću ministara iz programskih obaveza ministarstva. Sa druge strane ministar Čolak je planirao najveći broj zakona u Programu rada, tj. 24% od 75 zakona koliko je trebalo u 2008. godini biti utvrđeno na Vijeću ministara, po programu, na prijedloge ministara.

Najmanje u zaostatku je ministar vanjskih poslova Sven Alkalaj (SzBiH) čije ministarstvo je planiralo dva zakona u 2008. godini, a trenutno je poznato da je „Zakon o vanjskim poslovima“, prosljeđen u daljnju proceduru.

Pregled nerealizovanih zakona, po ministarstvima:

Ministarstvo vanjskih poslova

- Prijedlog zakona o vanjskim poslovima Bosne i Hercegovine (tekst zakona je završen u Ministarstvu, ali još uvijek nije verifikovan od strane Predsjedništva BiH i PS BiH);
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora;

Ministarstvo sigurnosti

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka;
- Prijedlog zakona o Uredu za borbu protiv korupcije;
- Prijedlog zakon oa zaštitarskim i detektivskim agencijama;
- Prijedlog zakona o suzbijanju nereda na sportskim terenima;
- Prijedlog zakona o Mrežnom operativnom centru za potrebe policijskih agencija (NOCII);

Ministarstvo odbrane

- Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog zakona o dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka;
- Prijedlog zakona o primjeni Sporazuma o statusu snaga sa NATO;

Ministarstvo finansija i trezora

- Prijedlog zakona o Garancijskom fondu;
- Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o osnivanju izvozno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine;
- Zakoni i drugi propis iz oblasti poreza i drugih javnih prihoda i rashoda, odnosno prihoda i rashoda iz sfere fiskalne nadležnosti Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine;

- Zakon o okviru devizne politike Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2009. godinu;
- Prijedlog zakona o finansijskom lizingu;
- Prijedlog zakona o bankama u Bosni i Hercegovini;

Ministarstvo pravde

- Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog zakona o osnivanju Zavoda za smještaj forenzičkih zatvorenika u Sokocu;
- Prijedlog Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima;
- Prijedlog zakona o obligacionim odnosima;
- Prijedlog zakona o primjeni Statuta Međunarodnog krivičnog sud;
- Prijedlog zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u građanskim stvarima;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH;
- Prijedlog zakona o advokaturi Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog zakona o amnestiji i aboliciji;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskoj policiji Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog zakona o izvršnom postupku pred Sudom Bosne i Hercegovine;

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uvozu i izvozu naoružanja i vojne opreme i kontrole uvoza i izvoza proizvoda dvojne namjene;
- Prijedlog zakona o sistemu državne pomoći u BiH;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vanjskotrgovinskoj politici BiH;
- Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o konkurenciji BiH;

Ministarstvo komunikacija i prometa

- Prijedlog zakona o prijevozu opasnih materija u Bosni i Hercegovini;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o JRTV sistemu Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštama Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog zakona o unutrašnjoj i pomorskoj plovidbi;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnom i međuentitetskom prevozu;

Ministarstvo civilnih poslova

- Prijedlog zakona o protivminskom djelovanju u Bosni i Hercegovini
- Prijedlog zakona o kulturnom naslijeđu Bosne i Hercegovine
- Prijedlog zakona o praznicima Bosne i Hercegovine
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine
- Prijedlog zakona o ustanovama kulture od značaja za Bosnu i Hercegovinu
- Prijedlog zakona o zapošljavanju i radu stranaca i migranata u Bosni i Hercegovini
- Prijedlog Zakona o nauci Bosne i Hercegovine
- Prijedlog zakona o geodetskoj djelatnosti Bosne i Hercegovine

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice

- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nestalim osobama Bosne i Hercegovine;
- Prijedlog zakona o pravima žrtava torture i civilnim žrtavama rata;
- Prijedlog zakona protiv diskriminacije;
- Prijedlog zakona o dijaspori Bosne i Hercegovine;

DODATAK 3: Tabelarni pregled zakona sa čijom realizacijom ministarstva kasne zaključno sa 30.09.2008. godine

Od 47 zakona koliko je trebalo po Programu rada, zaključno sa krajem septembra mjeseca 2008. godine, biti utvrđeno na Vijeću ministara realizovano je svega 17 odnosno, 36%. U tom periodu najveći zaostatak pravi ministar civilnih poslova Sredoja Nović (SNSD) koji kasni sa realizacijom čak 6 zakona, dok je najmanje u zaostatku ministar za ljudska prava i izbjeglica Safet Halilović (SzBiH) koji kasni sa 1 zakonom.

Deset od 30 nerealizovanih zakona po planu za prva tri kvartala 2008. godine je u vezi sa zahtjevima iz Građanske platforme, iako se i kod ostalih 20 zakona radi o vrlo značajnim zakonima.

NAZIV AKTA	PLANIRANI ROK	PREGLAGAČ	RESORNI MINISTAR	STRANKA	U VEZI SA GP
Prijedlog zakona o vanjskim poslovima Bosne i Hercegovine	Januar	Ministarstvo vanjskih poslova	Sven Alkalaj	SzBiH	Posredno
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora	Mart				
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka	Februar	Ministarstvo sigurnosti	Tarik Sadović	SDA	DA
Prijedlog zakona o Uredu za borbu protiv korupcije	Juni				DA
Prijedlog zakon o zaštitarskim i detektivskim agencijama	Juni				
Prijedlog zakona o suzbijanju nereda na sportskim terenima	Juni				
Prijedlog zakona o dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka	Maj	Ministarstvo odbrane	Selmo Cikotić	SDA	
Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine	Septembar				
Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine	Septembar				
Prijedlog zakona o Garancijskom fondu	Maj	Ministarstvo finansija i trezora	Dragan Vrankić	HDZ BiH	DA
Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o osnivanju izvoznokreditne agencije Bosne i Hercegovine	Juni				DA
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine	Avgust				DA
Zakon o okviru devizne politike Bosne i Hercegovine	Septembar				
Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine	Juli	Ministarstvo pravde	Bariša Čolak	HDZ BiH	
Prijedlog zakona o osnivanju Zavoda za smještaj forenzičkih zatvorenika u Sokocu	Juli				
Prijedlog Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima	Juli				DA
Prijedlog zakona o obligacionim odnosima	Juli				DA
Prijedlog zakona o primjeni Statuta Međunarodnog krivičnog suda	Septembar				

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uvozu i izvozu naoružanja i vojne opreme i kontrole uvoza i izvoza proizvoda dvojne namjene	Juni	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	Mladen Zirojević	SNSD	
Prijedlog zakona o sistemu državne pomoći u BiH	Juni				DA
Prijedlog zakona o prijevozu opasnih materija u Bosni i Hercegovini	Juni	Ministarstvo komunikacija i prometa	Božo Ljubić	HDZ 1990	
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o JRTV sistemu Bosne i Hercegovine	Juni				
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštama Bosne i Hercegovine	Juli				
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nestalim osobama Bosne i Hercegovine	Septembar	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglica	Safet Halilović	Sz BiH	
Prijedlog zakona o protivmiskom djelovanju u Bosni i Hercegovini	April	Ministarstvo civilnih poslova	Sredoja Nović	SNSD	
Prijedlog zakona o kulturnom naslijeđu Bosne i Hercegovine	Maj 2008.				
Prijedlog zakona o praznicima Bosne i Hercegovine	Maj 2008.				
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine	Juni 2008.				DA
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine	Septembar 2008.				
Prijedlog zakona o ustanovama kulture od značaja za Bosnu i Hercegovinu	Septembar 2008.				

Očekujemo do 2010. godine:

- · da se otvori 150.000 radnih mjesta u BiH;
- · da se iskorijeni ekstremno siromaštvo u BiH;
- · da minimalna penzija u BiH bude 250 KM;
- · da svaki građanin u BiH ima pristup osnovnoj zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti;
- · da se obezbijedi dostojanstven standard života na selu;
- · da BiH bude zemlja jednakih mogućnosti za mlade ljude;
- · da se smanje troškovi administracije;
- · da se okonča reforma sistema obrazovanja u BiH;
- · da se smanji nivo korupcija u BiH;
- · da BiH ispuni uvjete za sticanje statusa kandidata za članstvo u EU;
- · da javna preduzeća budu bolje regulisana i efikasnija u pružanju usluga;
- · da se udvostruče direktna strana ulaganja.

NAPOMENA: Izvještaj je kreiran na osnovu svih, javnosti dostupnih, podataka o radu Vijeća ministara BiH.